

**Vzdělání je schopnost porozumět
druhým**

J. W. Goethe

Školní vzdělávací program
Gymnázium Na Vítězné pláni

Šestiletý program

**Školní vzdělávací program pro gymnaziální
vzdělávání**

**Gymnázium Na Vítězné pláni
Praha 4**

Šestiletý vzdělávací program Denní forma vzdělávání

Všeobecné gymnázium č. j. 230/09 s posílenou výukou německého jazyka

Předkladatel: Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160

IČO: 00335487

IZO: 000335487

IZO ředitelství: 600005143

Ředitel: PhDr. Jaroslav Mervínský, tel.: 261109622, reditel@gvp.cz

Koordinátor ŠVP: PaedDr. Jindřiška Drahotová, drahotov@gvp.cz

Kontakty:

Tel.: 261109611, fax: 261109638, mail@gvp.cz, www.gvp.cz

Zřizovatel:

Hlavní město Praha, Mariánské nám. 2, 110 01 Praha 1

Tel.: 236001111

Kontakty

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Jungmannova 35/29, 111 21 Praha 1

Tel.: 236001111

Platnost dokumentu

Zpracováno podle RVP ZV a RVP G

Za tvorbu osnov jednotlivých předmětů podle RVP odpovídali:

Český jazyk a literatura: PhDr. Marie Šponarová
Anglický jazyk: Mgr. Michaela Hašková
Německý jazyk: Mgr. Pavlína Hrdinová
Základy společenských věd: Mgr. Matěj Král
Zeměpis: Mgr. Ivana Suchánková
Dějepis: Mgr. Petr Svoboda
Matematika: Mgr. Barbora Krejčí
Biologie: Mgr. Petr Erlebach
Fyzika: RNDr. Helena Vondráčková
Chemie: RNDr. Helena Vondráčková
Informatika a komunikační technologie: RNDr. Věra Šulcová
Výtvarná výchova: Mgr. Renata Patová
Hudební výchova a Hudební obor: Mgr. Martina Würtherlová
Tělesná výchova: Mgr. Martin Šmíd

Obsah

1. Úvod	3
2. Charakteristika školy	8
2.1 Historie školy	8
2.2 Velikost školy	8
2.3 Vybavení školy	8
2.4 Charakteristika pedagogického sboru	9
2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	9
2.5.1 Mezinárodní spolupráce	9
2.5.2 Výměnné pobyty a zájezdy	9
2.5.3 Spolupráce s jinými školami	9
2.5.4 Spolupráce školy se sociálními partnery	9
2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	10
2.6.1 Školská rada	10
2.6.2 Výchovné a kariérní poradenství	10
2.6.3 Prevence sociálně patologických jevů	10
2.7 Charakteristika žáků	10
2.8 Informační systém	10
3. Charakteristika ŠVP	11
3.1 Zaměření školy	11
3.2 Profil absolventa	11
3.3 Organizace přijímacího řízení	12
3.4 Organizace maturitní zkoušky	12
3.5 Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.5.1 Metody a formy realizace ŠVP	14
3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.6.1 Pojetí vzdělávání žáků s priznanými podpurnými opatřeními	15
3.6.2 Školní psycholog	16
3.6.3 Výchovný poradce	16
3.6.4 Prevence sociálně patologických jevů	16
3.6.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.6.6 Vzdělávání žáků z odlišného kult. či soc. znevýhodňujícího	16
3.6.7 Individuální vzdělávací plán	17
3.7 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	17
3.7.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole	17
3.7.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole	18
3.8 Průřezová témata – začlenění průřezových témat	19
3.8.1 Osobnostní a sociální výchova	21
3.8.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	21
3.8.3 Multikulturní výchova	22
3.8.4 Environmentální výchova	23
3.8.5 Mediální výchova	23
3.8.6 Výchova demokratického občana	24
4. Učební plán pro třídu s posílenou výukou německého jazyka	25
5. Učební osnovy	27
5.1 Český jazyk a literatura	27
5.1.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	27
5.1.2 Časové a organizační vymezení	27
5.1.3 Pravidelné akce předmětu	27
5.1.4 Výchovné a vzdělávací strategie	27

5.2 Anglický jazyk.....	45
5.2.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	45
5.2.2 Časové a organizační vymezení	45
5.2.3 Pravidelné akce předmětu Anglický jazyk	45
5.2.4 Výchovné a vzdělávací strategie	45
5.3 Německý jazyk	60
5.3.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	60
5.3.2 Pravidelné akce předmětu Německý jazyk.....	60
5.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie	60
5.4 Matematika a její aplikace	70
5.4.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	70
5.4.2 Časové a organizační vymezení	70
5.4.3 Pravidelné akce předmětu Matematika	70
5.4.4 Výchovné a vzdělávací strategie	70
5.5 Fyzika	85
5.5.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	85
5.5.2 Časové a organizační vymezení	85
5.5.3 Pravidelné akce předmětu Fyzika.....	85
5.5.4 Výchovné a vzdělávací strategie	85
5.6 Chemie.....	95
5.6.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	95
5.6.2 Časové a organizační vymezení	95
5.6.3 Pravidelné akce předmětu Chemie	95
5.6.4 Výchovné vzdělávací strategie	95
5.7 Biologie	103
5.7.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	103
5.7.2 Časové a organizační vymezení	103
5.7.3 Pravidelné akce předmětu Biologie.....	103
5.7.4 Výchovné a vzdělávací strategie	104
5.8 Zeměpis	113
5.8.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	113
5.8.2 Časové a organizační vymezení	113
5.8.3 Pravidelné akce předmětu Zeměpis.....	113
5.8.4 Výchovné a vzdělávací strategie	114
5.9 Dějepis	126
5.9.1 Charakteristika vzdělávací oblasti.....	126
5.9.2 Časové a organizační vymezení	126
5.9.3 Pravidelné akce předmětu Dějepis	126
5.9.4 Výchovné a vzdělávací strategie	127
5.10 Základy společenských věd	138
5.10.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	138
5.10.2 Časové a organizační vymezení	138
5.10.3 Pravidelné akce předmětu Základy společenských věd	139
5.10.4 Výchovné a vzdělávací strategie	139
5.11 Informační a komunikační technologie	154
5.11.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	154
5.11.2 Časové a organizační vymezení	154
5.11.3 Výchovné a vzdělávací strategie	154
5.12 Výtvarná výchova.....	160
5.12.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	160

5.12.2 Časové a organizační vymezení	160
5.12.3 Výchovné a vzdělávací strategie	160
5.13 Hudební výchova	165
5.13.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	165
5.13.2 Časové a organizační vymezení	165
5.13.3 Výchovné a vzdělávací strategie	165
5.14 Tělesná výchova	169
5.14.1 Charakteristika vzdělávací oblasti	169
5.14.2 Časové a organizační vymezení	169
5.14.3 Pravidelné akce předmětu Tělesná výchova.....	170
5.14.4 Výchovné a vzdělávací strategie	170
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	183
6.1 Pravidla hodnocení žáků.....	183
6.1.1 Způsob hodnocení:	183
6.1.2 Kriteria hodnocení	184
6.2 Vlastní hodnocení školy	185
6.2.1 Oblasti autoevaluace.....	185

2. Charakteristika školy

2.1 Historie školy

Budova školy leží na pravém břehu Vltavy v blízkosti stanice metra Vyšehrad a je tedy velmi snadno dopravně dostupná pro studenty z široké spádové oblasti Prahy 1, 2, 4, 8, 9 a 10.

Předchůdcem Gymnázia Na Vítězné pláni bylo tzv. ruské gymnázium, původně zřízené v roce 1948 jako střední škola pro zaměstnance diplomatických misí zemí východní Evropy s důrazem na výuku cizích jazyků. V rámci školské reformy byla škola v roce 1952 přeměněna na 17. jedenáctiletou střední školu s rozšířeným vyučováním ruskému jazyku a v roce 1953 přestěhována do budovy „Školy Ladislava Hanuse“ v Křesomyslově ulici.

Ve školním roce 1962/3 byla v rámci školské reformy škola rozdělena na základní devítiletou školu a střední všeobecně vzdělávací školu s rozšířeným vyučováním ruského jazyka. Ve školním roce 1967/8 byla střední všeobecně vzdělávací škola přestěhována do stávající budovy z počátku šedesátých let 20. století, kde sdílela prostory se základní školou, zvláštní školou a školou mateřskou. V roce 1968 byla střední škola přeměněna na gymnázium s rozšířeným vyučováním moderním jazykům. V dalších letech byly základní, zvláštní a mateřská škola nahrazeny střední knihovnickou školou, která budovu opustila až v roce 1989. Od tohoto roku působí gymnázium v budově Na Vítězné pláni 1160 zcela samostatně.

Od počátku je ve škole kladen velký důraz na výuku cizích jazyků, ale v průběhu let se škola profilovala jako všeobecně vzdělávací s širokou nabídkou volitelných předmětů v posledních ročnících studia.

Od roku 2006 je škola fakultní školou Přírodovědecké fakulty UK, od roku 2007 pak fakultní školou 1. lékařské fakulty UK v Praze.

2.2 Velikost školy

Čtyřpodlažní budova školy má ve 35 učebnách kapacitu 730 žáků, kteří jsou zařazeni do čtyřletého či šestiletého studia. Průměrný počet žáků na třídu je přibližně 30 žáků.

2.3 Vybavení školy

Škola využívá 37 učeben. Z toho je 7 odborných učeben všeobecně vzdělávacích předmětů, 3 laboratoře - biologie, chemie a fyziky, 2 učebny cizích jazyků, 2 učebny IKT s 33 počítači, keramická dílna a 2 tělocvičny, posilovna, horolezecká stěna, venkovní multifunkční sportovní hřiště s umělým povrchem, moderní učebna hudební výchovy a nahrávací studio. Škola je propojena počítačovou sítí, což umožňuje všem žákům i zaměstnancům bezplatné připojení na internet z kteréhokoliv počítače v budově školy.

V učebnách lze prostorově uspořádat pracovního místo respektující nároky žáka se speciálními vzdělávacími potřebami;

Všechny odborné učebny jsou vybaveny PC zapojenými do školní sítě, dataprojektory a ozvučením. Jedna učebna je také vybavena interaktivní tabulí. V budově funguje školní knihovna s přibližně 12 tisíci svazky a studovna.

V budově se nacházejí prostory školního poradenského pracoviště.

Škola provozuje školní jídelnu s kapacitou 667 jídel denně. Školní kuchyně nabízí výběr ze 3 jídel s možností volby až týden předem.

Volbu jídla je navíc možné realizovat i po internetu.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje více než 60 pedagogických pracovníků, z toho někteří na částečný úvazek. Pedagogický sbor je stabilizovaný a daří se v něm skloubit dravé mládí s pedagogickými zkušenostmi. Většina učitelů je plně kvalifikovaná. Ve škole působí 2 rodilí mluvčí pro výuku anglického a německého jazyka.

Dále ve škole působí výchovný poradce a metodik prevence sociálně patologických jevů. Navíc má škola dlouhodobou smlouvu se školním psychologem.

Vzhledem k dobré pedagogické a odborné práci učitelů dosahují naši žáci velmi dobrých výsledků v olympiádách a soutěžích různých vzdělávacích oborů. Velká většina našich absolventů je přijata na vysoké školy dle vlastního výběru.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

2.5.1 Mezinárodní spolupráce

Ve školním roce 2005/2006 se škola zapojila do Mezinárodního programu AFS (mezinárodní organizace poskytující mezikulturní vzdělávací příležitosti)

Již několik let jsou žáci zapojeni do mezinárodního projektu GLOBE, který monitoruje stav životního prostředí v Praze. V rámci tohoto projektu sbírají a vyhodnocují data a zasílají je do centrály projektu v USA.

Škola dlouhodobě spolupracuje s OS INEX SDA na realizaci projektu Fotbal pro rozvoj, což je humanitárně sportovní projekt zaměřený na podporu sportovně nadané mládeže afrických zemí.

Usilujeme o zařazení do projektu EKOŠKOLA.

Využíváme jazykový projekt Němčina do škol, jehož výstupem je mezinárodně uznávaný Sprachdiplom pro nejlepší žáky.

Již 8 let se účastní týmy gymnázia projektu EYP – Evropský parlament mládeže – a zastupují tak mládež ČR na mezinárodní úrovni.

2.5.2 Výměnné pobyty a zájezdy

Pravidelně zajišťujeme výměnný pobyt do SRN (Bad Berleburg a Braunschweig) a podnikáme vzdělávací a poznávací zájezdy do UK s ubytováním v rodinách. Pravidelně také konáme poznávací zájezdy do zemí EU (Francie a Španělska atd.). Každoročně realizujeme zájezd do Osvětimi a na Ukrajinu.

2.5.3 Spolupráce s jinými školami

Pořádáme spolu se dvěma dalšími pražskými gymnázii Žákovskou vědeckou konferenci, která je rozdělena do 2 kategorií: společenskovední a přírodovědné. Žáci v rámci soutěžní konference veřejně prezentují a obhajují své práce.

2.5.4 Spolupráce školy se sociálními partnery

Již několik let se žáci naší školy aktivně podílejí na práci občanského sdružení Život dětem a třikrát za rok organizují v Praze sbírku v rámci Srdíčkového dne.

Každoročně spolupracujeme s Kojeneckým ústavem v Praze.

Školní hřiště je zároveň využíváno jako heliport pro přistávání vrtulníků integrovaných složek Záchrané služby a Policie ČR.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, nebo v době konzultačních hodin vyučujících a třídních schůzek či v týdnech otevřených dveří. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím webových stránek školy, prospěch je průběžně pedagogy zveřejňován na webových stránkách, takže každý žák i rodič má možnost s pomocí přístupového kódu nahlédnout do klasifikace v jednotlivých předmětech.

2.6.1 Školská rada

Na základě § 167 Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) byla na škole v roce 2005 zřízena šestičlenná Školská rada.

2.6.2 Výchovné a kariérní poradenství

Na škole působí již několik let školní psycholog, který pro potřeby žáků zajišťuje prvotní psychologická vyšetření, ale také pomáhá v jejich profesionální orientaci. V jeho kompetenci je i pomáhat vyučujícím řešit nejzávažnější problémy žáků. Úzce při tom spolupracuje s výchovným poradcem. Školní psycholog je zároveň zaměstnán v pedagogicko-psychologické poradně a díky tomu je i spolupráce školy s touto institucí velmi kvalitní a úzká. Mezi nejčastěji řešené problémy patří psychická labilita plynoucí z nesouladu mezi schopnostmi a možnostmi žáků a představami jejich rodičů.

Zvláštní péči věnujeme především 1. ročníkům – v září každého roku se konají adaptační kurzy. Velká péče je věnována také žákům nejvyšších ročníků, kterým škola nabízí přípravu na profesní testy a kariérní poradenství.

2.6.3 Prevence sociálně patologických jevů

Na škole působí metodik prevence sociálních a patologických jevů.

Škola získala grant v oblasti boje proti společensky nežádoucím jevům a zapojila se do projektu „Zdravé město Praha“. V rámci toho připravila pro žáky 1. ročníků preventivní program, který je realizován na úvodním adaptačním soustředění žáků v září každého roku.

2.7 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků je z Prahy 4, v posledních letech vzděláváme i žáky jiných národností, spolupracujeme s organizací AFS.

2.8 Informační systém

Škola zřizuje vlastní webové stránky na adrese www.gvp.cz. Zde se snaží informovat o všech důležitých a aktuálních aspektech studia. Informační systém školy zahrnuje i možnost přístupu rodičů k důležitým studijním informacím svých dětí s použitím internetové aplikace, kde se s pomocí individuálního přístupového klíče mohou dozvědět klasifikaci, jiná hodnocení žáka a další potřebné údaje. Každý žák získá na dobu studia vlastní internetovou adresu a je mu tak umožněna bezplatná komunikace prostřednictvím internetu.

V rámci školy funguje také forma informování pomocí žakovské samosprávy – ředitel školy informuje o důležitých okolnostech mluvčí jednotlivých tříd.

3. Charakteristika ŠVP

Sledujeme individuální vzdělávací potřeby jednotlivce, přihlížíme k zájmům a dovednostem, v nichž žáci vynikají.

3.1 Zaměření školy

Škola pracuje se žáky ve dvou vzdělávacích programech – šestiletém a čtyřletém vyučovacím cyklu s široce koncipovaným všeobecným základem. Školní vzdělávací program obou cyklů je zpracován podle RVP ZV a RVP G.

Naší hlavní prioritou je připravit žáky jazykově i odborně pro studium na jakékoliv vysoké škole (u nás i v zahraničí). Nejprve je výuka zaměřena na budování co nejširšího všeobecného základu, ve vyšších ročnících je obsah výuky rozvržen do seminářů, v kterých se žák může profilovat podle svých zájmů a požadavků zvolené vysoké školy. Současně poskytujeme vzdělání v těch profesích, jejichž výkon předpokládá široké všeobecné vzdělání, znalost cizích jazyků a moderních informačních a komunikačních technologií, ale nevyžaduje zvláštní odbornou přípravu nebo předpokládá pouze krátké zaškolení (např. ve veřejné správě, kultuře apod.). Absolvent může pokračovat ve studiu i na některé vyšší odborné škole.

Záměrem našeho snažení je vybudování atmosféry důvěry a otevřenosti k názorům žáků. Zároveň podporujeme i aktivity žáků, které nejsou v rozporu s cíli našeho gymnázia.

Cílem našeho vzdělávacího procesu je pomáhat žákům najít cesty, jak se stát platnými občany demokratické společnosti. Vedeme je i k pozitivnímu vztahu k učení a tím zároveň k vytvoření předpokladů pro celoživotní vzdělávání, které jim umožní v neustále se měnícím světě obstát.

3.2 Profil absolventa

Hlavní úlohou našeho gymnázia je formování všeobecně vzdělaného absolventa, který je vybavený znalostmi a předpoklady pro studium na VŠ, je schopný se zapojit do společenského života a je motivován a vybaven k celoživotnímu vzdělávání.

Vědomosti a dovednosti

Absolvent si osvojí základy humanitních, přírodních a technických věd a orientuje se v nich, je schopný kriticky vyhodnocovat informace a odhalovat souvislosti mezi jednotlivými vědními disciplínami.

Absolvent je schopný sebereflexe a adekvátní reakce na hodnocení svých výsledků, je ochotný přijmout radu i kritiku, myšlenky vyjadřuje kultivovaně, srozumitelně a souvisle, dovede obhájit své názory v racionálních diskusích, je schopný pracovat v týmu a zapojit se do řešení daných úkolů, je jazykově a komunikačně dostatečně vybavený, aby obstál v konkurenci na pracovním trhu.

Absolvent ovládá základy práce s informační technikou a dokáže jejím prostřednictvím vyhledávat požadované informace, analyzovat je a využívat.

Absolvent je schopný se uplatnit pracovní i po absolvování gymnázia.

Postoje

Absolvent našeho gymnázia je aktivní, vnímavý, tolerantní, zvládá problémové situace a respektuje názory druhých, svým kultivovaným chováním neohrožuje sebe, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení je organizováno podle ustanovení § 59-61 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhlášky č.671/2004Sb., kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách. Do konce ledna příslušného kalendářního roku zveřejní ředitel školy na webových stránkách školy a na veřejně přístupném místě v prostorách školy nejvyšší možný počet přijímaných uchazečů a obory vzdělání pro následující školní rok. Do konce ledna příslušného kalendářního roku pak na stejných místech zveřejní ředitel školy kritéria přijímacího řízení. Přijímací zkouška (pokud se koná) je realizována testovou formou, zjišťované vědomosti a dovednosti nepřesahují vzdělávací obsah RVP ZV.

Aktuální údaje lze nalézt na www.gvp.cz.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška je organizována v souladu s § 72, odst. 3 a 4 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Podle § 77 – 79 uvedeného zákona se maturitní zkouška skládá ze společné a profilové části.

Předměty společné části jsou:

- český jazyk
- cizí jazyk
- volitelná zkouška.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá:

- ze tří různých povinných zkoušek
- z maximálně čtyř nepovinných zkoušek.

Aktuální údaje lze nalézt na www.gvp.cz.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Gymnázium rozvíjí u žáků pomocí výchovných a vzdělávacích strategií kompetence, které pomohou žákům v dalším studiu i v budoucím profesním životě.

Kompetence k učení

- Vedeme k samostatnému, tvořivému plánování a organizování učení.
- Ve výuce učíme tvůrčímu a kritickému zpracování informací z různých zdrojů.
- Klademe důraz na hledání souvislostí mezi jednotlivými poznatky a obory.
- Podporujeme aktivní využívání ICT.
- Pomáháme rozpoznávat a odstraňovat chyby.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme ke komplexnímu pohledu na jednotlivé problémy a učíme volit nejvhodnější strategie řešení.
- Zadáváme žákům problémové úlohy.
- Podporujeme hledání alternativních cest v řešení problémových situací.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí.
- Umožňujeme při neúspěchu hledat a stanovovat jiná řešení.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky osobním příkladem k užívání spisovného jazyka a k věcně správnému a kultivovanému písemnému a ústnímu projevu a vystupování.
- Vedeme k účasti na diskusích, k smysluplné argumentaci a schopnosti obhájit svůj názor.
- Učíme porozumět různým typům záznamů (grafy, tabulky, schémata, texty, poslech).
- Rozvíjíme schopnost žáků porozumět nonverbální komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- Se žáky spolupracujeme jako s rovnocennými partnery.
- Vedeme žáky k poznání sebe sama a objektivnímu sebehodnocení.
- Pomáháme žákům zařadit se do nového kolektivu.
- Posilujeme spolupráci ve skupině, žáci se podílejí na vytváření pravidel práce v týmu a pozitivně ovlivňují kvalitu týmové práce.
- Vedeme žáky, aby efektivně spolupracovali se spolužáky i pedagogy a nebáli se požádat o pomoc.
- Podporujeme toleranci vůči znevýhodněným skupinám i jednotlivcům, učíme žáky, jak jim pomáhat.
- Snažíme se vést žáky k tomu, aby svým přístupem vytvářeli příjemné pracovní prostředí.

Kompetence občanské

- Posilujeme mezilidské vztahy a učíme žáky jednat slušně a otevřeně.
- Vedeme žáky k vědomí svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
- Vedeme žáky k tomu, aby nebyli lhostejní k problémům doby a společnosti.
- Při práci oceňujeme jak snahu, tak i výsledek.
- Vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a respektování požadavků na životní prostředí.
- Vychováváme ke zdravému životnímu stylu.
- Vedeme k aktivní účasti na kulturním dění školy.

Kompetence pracovní

- Rozvíjíme u žáků pracovní návyky.
- Oceňujeme včasné plnění úkolů.
- Pomáháme žákům orientovat se v oblastech jejich zájmů s ohledem na budoucí profesní zaměření.
- Vedeme je k dodržování daných pravidel a postupů a k ochraně zdraví svého i ostatních.
- Učíme je vyhodnocovat nebezpečí plynoucí z plnění úkolů, včas ho rozpoznat a eliminovat.
- Podporujeme takové pracovní návyky, které využijí žáci při dlouhodobém a soustavném vzdělávání.

Kompetence k podnikavosti

- Pomáháme žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech.
- Směřujeme je ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity vedoucí k dosažení jejich cílů.
- Vedeme je k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika v oblasti ekonomické, profesní, rodinné a osobní.

3.5.1 Metody a formy realizace ŠVP

Ve výuce se snažíme o optimální uspořádání vyučovacího procesu, v nižších ročnících nabízíme žákům co nejširší všeobecný vzdělávací základ, ve vyšších preferujeme individuální výběr seminářů a předmětů. V posledním ročníku si žáci z velké části sami vytvářejí skladbu vyučovacích předmětů podle zájmů a budoucí profesní orientace.

Vyučovací předměty povinné – základní forma výuky, při které jsou běžně využívány frontální, skupinové a projektové metody, část předmětů je dělena na menší pracovní skupiny (jazyky, informační technika, estetická výchova); v těchto předmětech se rozvíjejí kompetence k učení, řešení problémů, komunikativní, sociální a občanské.

Vyučovací předměty nepovinné – doplňující nabídka předmětů, které si žáci volí dle svého zájmu, v těchto předmětech (sborový zpěv, keramika, cizí jazyky) se naplňují kompetence komunikativní, občanské a pracovní.

Skupiny dle úrovně žáků – jsou vytvářeny v předmětech, kde je důležité využití individuálnějšího principu a rozvržení učiva podle náročnosti (jazyky, informativní technika); tyto skupiny vznikají v rámci tříd i celého ročníku. V těchto skupinách se realizují kompetence k učení, řešení problému, komunikativní, sociální a personální.

Laboratorní cvičení – jsou zařazovány v předmětech biologie, chemie a fyzika, žáci zde pracují samostatně či v malých skupinách, mají možnost si v praxi ověřit své teoretické vědomosti, rozvíjejí se zde kompetence pracovní, komunikativní a kompetence k řešení problému.

Semináře – volitelné předměty, které si žáci vybírají z široké nabídky a umožňují jim individuální orientaci k budoucímu studiu či profesi. Hlavními formami a metodami jsou samostatné a skupinové práce, využívají se další formy výuky (projekty, besedy, exkurze, prezentace). V seminářích se naplňují kompetence k řešení problémů, k učení, občanské a pracovní.

Konverzace v jednotlivých jazycích – volitelné předměty, v kterých mají žáci možnost zdokonalit se v jazyce, v těchto předmětech často vyučují rodilí mluvčí. Realizují se zde kompetence k učení, komunikativní, sociální a personální

Kurzy – úvodní adaptační, sportovní (lyžařský, vodácký, sportovně cyklistický), předmaturitní soustředění – tyto kurzy doplňují systém předmětů a zároveň se v nich realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova, dále se zde naplňují v širokém spektru kompetence.

Jednorázové akce (pravidelné i nepravidelné) – exkurze, besedy, přednášky - jsou nedílnou součástí všech předmětů, rozvíjejí u žáků kompetence komunikativní a občanské; přehled pravidelných akcí u jednotlivých předmětů.

Projekty a soutěže – škola pravidelně pořádá vlastní soutěže a projekty, účastní se i mimoškolních projektů, podílejí se na nich žáci z různých ročníků

Srovnávací písemné práce – metoda je zařazována na konci vybraných ročníků a předmětů, je významnou součástí klasifikace a naplňuje kompetenci k učení.

Závěrečné maturitní práce – samostatná práce na zvolené téma, v které mají žáci možnost si ověřit své znalosti a vědomosti a zároveň mohou prezentovat problémy a témata související s jejich zájmy a budoucí profesní orientací.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Oblast výchovného poradenství

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Za žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je považován žák se specifickými poruchami učení a chování, se zdravotním postižením, žák se zdravotním znevýhodněním a žák se sociálním znevýhodněním. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3.6.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je zohledněn fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením je stanovena vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se podílí členové školního poradenského pracoviště: školní psycholog, metodik prevence a výchovný poradce.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce, školního psychologa a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení spolupracují při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto žáků. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka. Jestliže zákonní zástupci požádají o vyšetření žáka akreditovaným poradenským pracovištěm a toto pracoviště potvrdí ve svém posudku, že se jedná o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP), je žák dále vzděláván a hodnocen na základě doporučení odborného pracoviště a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vytvořeného na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření. IVP vychází z vyšetření a doporučení pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra, je konzultován se školním psychologem a zohledňuje i názor zákonného zástupce, vychází z učebních dokumentů a respektuje potřeby žáka.

IVP upravuje formu a podmínky vzdělávání žáka a je sestaven výchovným poradcem, třídním učitelem, vyučujícími příslušných předmětů. Vyučující jednotlivých předmětů individuálně posuzují metody a formy práce s žákem se SVP. Obsah vzdělávacího procesu se zásadně neliší od vzdělávání ostatních žáků.

3.6.2 Školní psycholog

Školní psycholog zajišťuje pro žáky, učitele i rodiče psychologickou péči, která je bezplatná. Školní psycholog nabízí standardní vyšetření žáka, poradenskou službu v případě školních či osobních problémů, dlouhodobé vedení žáků se specifickými poruchami učení, krizovou intervenci v individuálních případech. Školní psycholog realizuje pro zájemce z řad maturantů testy profesionální orientace.

Škola také spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 4; pokud jednotliví žáci nechtějí využít služeb školního psychologa, mohou se obrátit na toto pracoviště.

3.6.3 Výchovní poradce

Výchovní poradce zajišťuje ve spolupráci se školním psychologem a školním metodikem prevence sledování a práci s problémovými žáky, spolupracuje s rodinou i učiteli při řešení otázek výchovy žáka.

V předmaturitních a maturitních ročnících informuje výchovní poradce žáky o možnostech dalšího studia, o způsobu podávání přihlášek na vysoké školy. Pomáhá při výběru volitelných předmětů pro poslední ročník studia.

3.6.4 Prevence sociálně patologických jevů

Školní metodik prevence ve spolupráci se školním psychologem a výchovným poradcem věnuje zvláštní pozornost chování žáků z hlediska pedagogické, psychologické a sociální normy, sleduje negativní jevy a poruchy a jejich napravování. Zajišťuje realizaci Školního programu prevence a spoluprací s institucemi při realizaci dalších výchovných a prevenčních postupů a programů.

3.6.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Program zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami upravuje zejména formy a podmínky studia dle doporučení výchovního poradce, školního psychologa či školského poradenského zařízení.

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků zabezpečujeme: uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci jednotlivých činností. Na doporučení specializovaných školských poradenských zařízení využíváme ve výuce asistentů, jimž je doporučen postup a metody vhodné pro práci s daným žákem.

3.6.6 Vzdělávání žáků z odlišného kulturního či sociálně znevýhodňujícího prostředí – zpravidla cizinců s jiným mateřským jazykem, než je čeština

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného. Hlavním problémem těchto žáků bývá především menší znalost českého jazyka a z toho vyplývající potíže při porozumění pojmům v jednotlivých předmětech. Škola neorganizuje speciální program doučování jazyka, ale pravidelně sleduje způsob a průběh jejich přizpůsobení se životu a podmínkám školy, sleduje výsledky jejich studia. Pro žáky se zjevnými problémy může být sestaven individuální vzdělávací plán, který je pravidelně konzultován s jednotlivými vyučujícími a v případě potřeby i se zákonnými zástupci žáka.

Žákům, jejichž mateřským jazykem není čeština, je poskytnuta podpora cílená ke zvládnutí vyučovacího jazyka tak, aby jejich účast na vzdělávání ve všech předmětech mohla být co nejefektivnější. Rozsah, obsah a organizaci takového vzdělávání upravuje § 11 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

3.6.7 Individuální vzdělávací plán

Vzdělávání podle individuálního plánu podle ustanovení § 18 školského zákona a vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb. může ředitel školy po konzultaci s výchovným poradcem a třídním učitelem povolit:

žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotní postižení, zdravotní znevýhodnění, sociální znevýhodnění) - na základě žádosti žáka anebo jeho zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení,

žákům s mimořádným nadáním, na základě žádosti žáka anebo jeho zákonného zástupce a na základě písemného doporučení školského poradenského zařízení,

v případě jiných závažných důvodů (sportovní a umělecké aktivity, vyžadující výraznou časovou náročnost) - na základě žádosti žáka anebo jeho zákonného zástupce a na základě písemného doporučení příslušného sportovního klubu anebo kulturního zařízení,

v případě dlouhodobého pobytu žáka v zahraničí (společný pobyt s rodiči, studijní pobyt v zahraničí atp.) na základě žádosti žáka anebo jeho zákonného zástupce.

Jednotlivé formy individuálních vzdělávacích plánů:

základní - je umožněna žákům, kteří jsou handicapováni např. několikátýdenní nepřítomností z důvodů nemoci, dále žákům s diagnostikovanou LMD, a tudíž vyžadujícím zvláštní péči a žákům, kteří se věnují speciálním sportovním či kulturním aktivitám;

speciální - je umožněna žákům, jejichž zdravotní potíže přesahují běžný průměr - dlouhodobá hospitalizace, pravidelná ambulantní péče, která zásadně ovlivňuje pravidelnou docházku do školy, dále žákům, kteří využívají možnost krátkodobého studijního pobytu na zahraničních školách, a žákům, kteří např. ze sportovních důvodů nemohou pravidelně docházet na vyučování;

mimořádná - je umožněna žákům, jejichž zdravotní stav (dlouhodobá hospitalizace, invalidita) nedovoluje pravidelnou školní docházku; dále je umožněna žákům, kteří paralelně navštěvují v zahraničí odpovídající typ školy a také žákům, jejichž sportovní či jiné aktivity nedovolují pravidelnou školní docházku.

3.7 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

3.7.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Školní vzdělávací program je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka, aby dále rozvíjel jeho nadání a uspokojoval jeho zájmy. Talentovaní žáci vyžadují od učitelů náročnější přípravu jak na samotné vyučování, tak i na aktivity spojené s mimoškolní činností.

Škola upřednostňuje individuální přístup k žákovi s možností individuálních konzultací, zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů, zařazování žáků do skupin podle úrovně znalostí a mimořádně vysokou a všestrannou nabídku volitelných předmětů podle zájmu žáků. Umožňujeme účast v různých typech soutěží, konferencí a projektů.

3.7.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při studiu je věnována individuální péče žákům:

občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty (jazykové skupiny);
zadávaní specifických úkolů, projektů;
metodická pomoc při řešení náročnějších úkolů;
účast v olympiádách z jednotlivých předmětů, ale i v jazykových soutěžích a v SOČ;
příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
účast na sportovních soutěžích a pohárech;
nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit;
zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.);

Mimořádně nadaný žák může být vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu na základě jeho žádosti, je-li zletilý, nebo žádosti zákonného zástupce, je-li nezletilý.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných upravují § 16 a 17 školského zákona a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

3.8 Průřezová témata – začlenění průřezových témat

Průřezové téma	Tematický okruh	Poznámky
<p>Osobnostní a sociální výchova (OSV)</p>	<ul style="list-style-type: none"> *poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým *seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů *sociální komunikace *morálka všedního dne *spolupráce a soutěž *podpora akceptace různých typů lidí *uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování 	<ul style="list-style-type: none"> ●Většina průřezových témat je integrována do jednotlivých vzdělávacích oblastí a jejich příslušných předmětů, při realizaci jsou využívány moderní vyučovací metody. ●Část průřezových témat se realizuje v různých typech kurzů a projektech. ●Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je možné integrovat do všech vzdělávacích předmětů a je realizováno také v činnosti třídního učitele. ●Formy a zapojení konkrétních okruhů průřezových témat do výuky je rozpracováno v jednotlivých předmětech a v časových plánech jednotlivých pedagogů
<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)</p>	<ul style="list-style-type: none"> *globalizační a rozvojové procesy *kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života, globální problémy, jejich příčiny a důsledky *humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti *žijeme v Evropě, utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám *vzdělání v Evropě a ve světě *překonávání stereotypů a předsudků *podpora smyslu pro 	
<p>Multikulturní výchova (MKV)</p>	<ul style="list-style-type: none"> *základní problémy sociokulturních rozdílů *psychosociální aspekty interkulturality *vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí *utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám *rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s 	

	<p>příslušníky odlišných sociokulturních skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> *vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu *uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti *vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám 	
Environmentální výchova (EV)	<ul style="list-style-type: none"> *problematika vztahů organismů *a prostředí člověk a životní prostředí *rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů *rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí *utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí *rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví *životní prostředí regionu a České republiky 	
Mediální výchova (MED)	<ul style="list-style-type: none"> *médiá a mediální produkce *mediální produkty a jejich významy *uživatelé *účinky mediální produkce a vliv médií *rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení *rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci *rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování *role médií v moderních dějinách 	

3.8.1 Osobnostní a sociální výchova

Tematický okruh RVP ZV	Předmět	Ročník	Forma
Osobnostní rozvoj	Čj, Nj, Hv, Vv	1.	povinný předmět
Sociální rozvoj	Čj, Aj, Nj, Tv	1.	povinný předmět
	Čj, Tv	2.	
Morální rozvoj	Nj,	1.	povinný předmět
Tematický okruh RVP G	Předmět	Ročník	Forma
Poznávání a rozvoj vlastní osobnost	Nj, Vv, Tv,	3.	povinný předmět
	Nj, Tv	4.	
	Nj, Zsv, Tv,	5.	
	Aj, Nj, Zsv, Tv	6.	
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Nj, M, Tv,	3.	povinný předmět
	Tv	4.	
	Zsv, Tv, Nj	5.	
	Nj, Tv	6.	
Sociální komunikace	Čj, Nj, Tv,	3.	povinný předmět
	Tv	4.	
	Zsv, Tv	5.	
	Zsv, Tv	6.	
Morálka všedního dne	Šj,	3.	povinný předmět
	Nj,	4.	
	Čj, Aj, Nj, D, Zsv	5.	
	Zsv, Nj,	6.	
Spolupráce a soutěž	M, Zsv, Tv, Nj,	3.	povinný předmět
	Nj, Tv	4.	
	Zsv, Tv	5.	
	Tv	6.	

3.8.2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematický okruh RVP ZV	Předmět	Ročník	Forma
Evropa a svět nás zajímá	Čj	1.	povinný předmět
Objevujeme Evropu a svět	Čj	1.	povinný předmět
Jsme Evropané	Čj, Hv, Vv, Z	1.	povinný předmět
	Čj, Nj, D, Hv, Vv	2.	

Tematický okruh RVP G	Předmět	Ročník	Forma
Globalizační a rozvojové procesy	Zsv, Z	3.	povinný předmět
	Z	4.	
	D, Z	5.	
	Nj	6.	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Zsv, Z	3.	povinný předmět
	Aj, Z	4.	
	D, Zsv, Z	5.	
	Aj, Nj	6.	
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Aj, Zsv, Z	3.	povinný předmět
	D,	5.	
	Nj	6.	
Žijeme v Evropě	Čj, D, Hv, Vv	3.	povinný předmět
	Čj, D, Hv, Vv	4.	
	Čj, D, Z,	5.	
	Čj, Nj	6.	
Vzdělání v Evropě a ve světě	Čj	3.	povinný předmět
	Aj, Nj,	5.	

3.8.3 Multikulturní výchova

Tematický okruh RVP ZV	Předmět	Ročník	Forma
Kulturní diference	Z	1.	povinný předmět
	Z, Aj,	2.	
Lidské vztahy	Nj,	2.	povinný předmět
Etnický původ	Z	1.	povinný předmět
	Nj,	2.	
Multikulturalita	Nj,	2.	povinný předmět

Tematický okruh RVP G	Předmět	Ročník	Forma
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Z	3.	povinný předmět
	Z	4.	
	Z	5.	
	Nj,	6.	
Psychosociální aspekty interkulturality	Zsv	5.	povinný předmět
	Zsv	6.	

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Čj	3.	povinný předmět
	Aj,	5.	
	Aj, Nj,	6.	

3.8.4 Environmentální výchova

Tematický okruh RVP ZV	Předmět	Ročník	Forma
Ekosystémy	Bi	2.	povinný předmět
Základní podmínky života	Z	1.	povinný předmět
	Z, Bi	2.	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z	1.	povinný předmět
	Z, D, Bi	2.	
Vztah člověka k prostředí	Z	1.	povinný předmět
	Bi	2.	

Tematický okruh RVP G	Předmět	Ročník	Forma
Problematika vztahů organismů a prostředí	Bi	3.	povinný předmět
	Bi	4.	
	Ch	5.	
Člověk a životní prostředí	Z, Bi	3.	povinný předmět
	F, Ch	4.	
	Ch, Z	5.	
	Nj,	6.	
Životní prostředí regionu a České republiky	F	5.	povinný předmět

3.8.5 Mediální výchova

Tematický okruh RVP ZV	Předmět	Ročník	Forma
Stavba mediálních sdělení	IKT	1.	povinný předmět
Tvorba mediálních sdělení	IKT	1.	povinný předmět
Práce v realizačním týmu	IKT	1.	povinný předmět

Tematický okruh RVP G	Předmět	Ročník	Forma
Média a mediální produkce	Nj	3.	povinný předmět
	IKT, Nj	4.	
	Zsv, Čj	5.	
Mediální produkty a jejich významy	Nj	4.	povinný předmět
	Čj, Nj,	5.	
Uživatelé	Zsv	5.	povinný předmět
Účinky mediální produkce a vliv médií	Čj, Nj, Zsv	5.	povinný předmět
Role médií v moderních dějinách	Aj	4.	povinný předmět
	Čj, D,	5.	
	Nj	6.	

3.8.6 Výchova demokratického občana

Tematický okruh RVP ZV	Předmět	Ročník	Forma
Občanská společnost a škola	Zsv	2.	povinný předmět
Občan, občanská společnost a stát	Zsv	2.	povinný předmět
Formy participace občanů v politickém životě	Zsv	2.	povinný předmět
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Zsv	2.	povinný předmět

4. Učební plán pro třídu s posílenou výukou německého jazyka

Předmět	1. ročník	2. ročník	Dotace pro nižší stupeň	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	Celková časová dotace
Český jazyk	4	4	8	4	4	4	5	25
Německý jazyk	3	4	7	5	4	4	5	25
Anglický jazyk	3	3	6	4	3	3	4	20
Matematika	4	4	8	4	4	3	2	21
Fyzika	2	2	4	2	3	3	0	12
Chemie	2	3	5	2	3	3	0	13
Biologie	3	2	5	3	2	3	0	13
Zeměpis	2	2	4	2	2	2	0	10
ZSV	1	2	3	1	2	2	3	11
Dějepis	2	2	4	2	2	2	0	10
IKT	2	0	2	2	2	0	0	6
Estetická výchova	2	2	4	2	2	0	0	8
Tělesná výchova	2	2	4	2	2	2	2	12
Povinně volitelný seminář DSD	0	0	0	0	0	2	2	4
<u>Volitelné předměty</u>	0	0	0	0	0	2	12	14
celkem	32	32	64	35	35	35	35	204

Poznámky:

Český jazyk: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura z RVP ZV a RVP G.

Cizí jazyk: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk z RVP ZV a RVP G.

Matematika: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace z RVP ZV a RVP G.

Fyzika: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Fyzika z RVP ZV a RVP G, v časové dotaci jsou zahrnuta Praktika z fyziky (v třetím a čtvrtém ročníku 1 hodina týdně)

Chemie: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Chemie z RVP ZV a RVP G, část vzdělávacího obsahu oboru Člověk a svět práce z RVP ZV. V časové dotaci jsou zahrnuta i Praktika z chemie (v druhém, čtvrtém a pátém ročníku 1 hodina týdně).

Biologie: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Biologie z RVP ZV a RVP G a část obsahu oboru Geologie z RVP G, v časové dotaci jsou zahrnuta Praktika z biologie (v prvním a třetím ročníku 1 hodina týdně).

Zeměpis: Vyučovací předmět zahrnuje obsah oboru Geografie z oblasti Člověk a příroda z RVP ZV a RVP G a část obsahu oboru Geologie z RVP G.

Základy společenských věd: Vyučovací předmět zahrnuje část vzdělávacího obsahu Občanská výchova RVP Z a vzdělávací obsah oboru Občanský a společenskovědní základ z RVP G, do druhého ročníku je integrován obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Dějepis: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Dějepis z RVP ZV a RVP G.

IKT: Vyučovací předmět zahrnuje oblast Informatika a informační a komunikační technologie z RVP ZV a RVP G, část vzdělávacího obsahu oboru Člověk a svět práce z RVP ZV a RVP G.

Estetická výchova: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah Hudební výchova a Výtvarná výchova z RVP ZV a RVP G, pro studium na vyšším stupni gymnázia žák vybírá Hudební nebo Výtvarnou výchovu.

Výchova ke zdraví: Vyučovací předmět zahrnuje obsah oblasti Člověk a zdraví z RVP ZV a RVP G. Obsah předmětu je integrován do předmětů Biologie, Základy společenských věd, Tělesná výchova a cizí jazyky.

Tělesná výchova: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Tělesná výchova z RVP ZV a RVP G.

Seminář cizí jazyk: Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk z RVP ZV a RVP G.

Volitelný předmět: Přehled volitelných předmětů v předmaturitním a maturitním ročníkunaleznete na [našich stránkách: www.gvp.cz](http://www.gvp.cz)

5. Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vymezeného v RVP ZV a RVP G. Vzdělávací obsah tohoto předmětu tvoří tři složky:

- jazyková výchova
- komunikační a slohová výchova
- literární výchova.

V jazykové výchově si žáci osvojují spisovnou podobu jazyka, učí se rozlišovat i jeho další formy a uvědomí si, že se jazyk neustále vyvíjí. Správné ovládnutí jazyka vede žáky k přesnému a logickému myšlení a přispívá tak k jasnému a srozumitelnému vyjadřování.

V komunikační a slohové výchově se učí žáci správně vnímat a chápat různá jazyková sdělení - jak mluvená, tak psaná, učí se analyzovat texty a kriticky je posuzovat po stránce obsahové i formální. Zároveň se také učí kultivovaně mluvit i psát v různých komunikačních situacích, prakticky zvládnou jednotlivé slohové útvary.

Těžiště literární výchovy spočívá v četbě a interpretaci textů. Žáci se seznamují prostřednictvím četby s jednotlivými literárními druhy, jejich proměnami a funkcí v různých obdobích vývoje literatury české i světové. Poznají umělecké prostředky, které autor uplatňuje ve svém díle, a tak se učí chápat jeho záměry. Získávají a rozvíjejí čtenářské návyky a učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle a interpretovat text.

Ve výuce se obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná a doplňuje. Vědomosti a dovednosti získané v tomto předmětu jsou důležité pro další vzdělávání i běžný život.

Do předmětu jsou integrována průřezová témata vycházející z RVP ZV a RVP G:

- Osobnostní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova

5.1.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Český jazyk a literatura je povinným vyučovacím předmětem, je realizován touto týdenní dotací: v prvním až pátém ročníku 4 hodiny, v šestém 5 hodin týdně.

Předmět Český jazyk a literatura je rozdělen do dvou tematických oblastí: literární části a jazykově slohové části.

Na předmět Český jazyk a literatura navazují [semináře](#).

5.1.3 Pravidelné akce předmětu

Doplňujícími aktivitami předmětu jsou školní literární soutěže – básnická a prozaická, recitační soutěž, Olympiáda v českém jazyce, Noc s povídkou. Škola spolupracuje s divadelním Klubem mladého diváka a se studentským Filmovým klubem v kině AERO.

5.1.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel zadává žákům referáty, v nichž dovedou informovat o přečteném díle, interpretovat je, dovedou si sami vyhledat v různých informačních zdrojích doplňující informace. Zejména v hodinách jazyka a stylistiky vede žáky k tomu, aby se učili vzájemně posuzovat své práce

a opravovat je; vede je také k tomu, aby dokázali najít chyby ve své vlastní práci a příště se jich vyvarovat. Žáci pracují individuálně, ve dvojicích, ve skupinách.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni při interpretaci literárního díla nebo při hodnocení slohových prací či stylistických cvičení formulovat a obhájit svůj názor. Vede žáky k tomu, aby se zapojovali do jazykových a literárních soutěží.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke kultivovanému vyjadřování, tj. používání spisovného jazyka v projevu nejen psaném, ale i mluveném. Učí je i správnému a účelnému použití prostředků neverbální komunikace. Učitel zařazuje do vyučování (jak v hodinách literatury, tak stylistiky) diskusi, učí žáky zapojovat se do diskuse a vhodně argumentovat. Využívá i jazykových her.

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává jak v literárních, tak jazykových hodinách takové úkoly, které vyžadují práci ve skupinách, učí toleranci vůči ostatním ve skupině, povzbuzuje sebevědomí žáků a buduje jejich vztah ke škole.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k tomu, aby chápali a respektovali naše kulturní dědictví a tradice; volí k tomu vhodné knižní tituly jak pro individuální četbu, tak pro referáty žáků, zařazuje doplňkové materiály, jako např. filmové zpracování literární předlohy, navštíví se žáky divadelní představení, jede se žáky na exkurzi. Zadává takové slohové úkoly, které reagují na aktuální problémy společenské nebo žákovské apod.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k tomu, aby plnil pravidelně své povinnosti s využitím možností, které mu současný svět nabízí (knihovny, internet, výukové programy na PC apod.).

Kompetence k podnikavosti

Učitel pomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, také je směřuje ke kritickému sebehodnocení, ale zároveň podporuje i kreativitu a aktivity směřující k dosažení cíle. Vede k zodpovědnému chování při rozhodování i v oblastech reálného života a upozorňuje na možná rizika.

1. ročník - literatura			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • chápe lit. dílo jako systém složek, ovládá a aplikuje základní teoretickou terminologii, chápe soustavu žánrů; • teorii aplikuje na aktuálně přečtené texty; • kriticky rozlišuje kvalitu informace a jejího zdroje, dokáže s ní efektivně nakládat; 	Úvod do studia literatury <ul style="list-style-type: none"> • struktura literárního díla • teorie žánrů a její terminologie • základní metodika práce s literárním dílem 	<i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Dějepis Výtvarná výchova Hudební výchova Zeměpis

<ul style="list-style-type: none"> • chápe původ slovesnosti, pozná nejstarší světové literární památky; 	Nejstarší světové písemnictví <ul style="list-style-type: none"> • Sumer, Egypt, Indie • původ literatury a umění, instituce písma • mýtus a vyprávění 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Evropa a svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v Písmu a řecko-římské mytologii; 	Pilíře evropské kultury I Bible – Starý zákon <ul style="list-style-type: none"> • židovská vzdělanost jako výchozí systém evropské kultury • biblické žánry Pilíře evropské kultury II Bible – Nový zákon <ul style="list-style-type: none"> • křesťanství jako podstata evropského života • žánry, literárnost Nového zákona 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Jsme Evropané * Evropa a svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> • chápe soubor textů antické literatury jako určující pro evropskou kulturu, která nás obklopuje; • pozná základní žánry antické literatury a umí je rozpoznat a vysvětlit, chápe jejich funkce; • chápe význam antické literatury pro rozvoj evropské kultury; 	Pilíře evropské kultury III Řecká literatura <ul style="list-style-type: none"> • obory vzdělanosti • zakládající žánry evropské literatury 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Jsme Evropané
	Pilíře evropské kultury IV Římská literatura <ul style="list-style-type: none"> • problém odvozenost vs. originalita • kánon evropského středověku 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; * Jsme Evropané * Evropa a svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti. 	Závěrečné opakování	

1. ročník – jazyk a sloh		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Jazyk a komunikace		
<ul style="list-style-type: none"> • si ověří stav svých vstupních znalostí; 	Úvodní opakování	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady spisovné výslovnosti; • v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči; 	Mluvený projev	OSV Osobnostní a sociální výchova * Sociální rozvoj Komunikace Kreativita <i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • výklad • skupinová práce • práce ve dvojici

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje znalosti tvarosloví a slohotvorných i syntaktických principů českého jazyka; • při tvorbě vlastního psaného textu využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny; 	Psaný projev	<i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Cizí jazyky
<ul style="list-style-type: none"> • třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary; 	Morfologie <ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy • mluvnické významy • tvary slov 	
Sloh a komunikace		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá doslovné vypsání důležité části textu – excerptum; 	Výpisky	
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí funkce výkladu; • srovná výklad s popisem a učí se vysvětlovat podstatu jevů; • pracuje s metodou deduktivní a induktivní; • vyjadřuje se srozumitelně, jasně, bez citového zabarvení; 	Výklad	
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně zpracuje přehledný výtah; • vypracuje samostatně z textu konspekt, dokáže přehledně zachytit výstavbu textu; 	Výtah	
<ul style="list-style-type: none"> • informuje o aktuálním dění; • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování; 	Referát	
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří příběh – děj, dokáže vybrat vyjadřovací prostředky, které výrazně děj vystihují a dodávají vypravování živost a názornost; 	Vypravování	
<ul style="list-style-type: none"> • si zopakuje, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti. 	Závěrečné opakování	

2. ročník - literatura		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá nejdůležitější fakta staré literatury Dálného východu; • chápe odlišnosti západního písemnictví; • uvědomuje si společné rysy písemných kultur Západu a Východu; 	Staré písemnictví Dálného východu <ul style="list-style-type: none"> • Čína • Japonsko 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Jsme Evropané * Evropa a svět nás zajímá

<ul style="list-style-type: none"> • chápe kontinuitu antické a středověké kultury; 	Středověká latinská literatura předrománského období	<i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • diskuse • skupinová práce • referáty, prezentace
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí struktuře nejstarší epiky a srovnává konkrétní díla; • chápe koncept středověkého rytířství; • chápe rozdílnosti žánrů (epos vs. román); • chápe původ dvorské lyriky a její společenské předobrazy; • chápe v souvislostech základní ideje evropského středověku; • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla; 	Středověká epika <ul style="list-style-type: none"> • nacionalizace a diversifikace evropské literatury • hrdinská epika a její hodnotový systém • rytířská kultura a její romány Středověká lyrika <ul style="list-style-type: none"> • základy novodobé lyriky • dvorská lyrika a její dědicové 	<i>Přesahy:</i> Dějepis Výtvarná výchova Hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v počátcích národní kultury; • vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny); • se seznámí se základními žánry středověké literatury; 	Nejstarší literatura na našem území <ul style="list-style-type: none"> • Přemyslovské Čechy • Velká Morava • staroslověnská kultura 	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe rozvoj národní kultury ve středověkém kontextu; 	Česká literatura v době Lucemburků	
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení a názory na umělecké dílo; • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora; 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí názorovému obratu v novověké kultuře; • chápe návratnost uměleckých forem a idejí v evropské kultuře; • rozlišuje novodobé dramatické žánry, chápe proměnu románového žánru; • interpretuje základní příběhy a rozezná jejich hodnotové principy; 	Evropská renesance a humanismus <ul style="list-style-type: none"> • největší postavy evropských literatur • zpracování starších příběhů • největší postavy staršího evropského písemnictví 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> • chápe propojení umění, náboženství a politiky; • orientuje se v žánrové rozrůzněnosti; 	Literatura doby husitské Humanismus a renesance na našem území	

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje velké kapitoly národní kultury, rozeznává jejich kladné a záporné stránky; • vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny); 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává konstitutivní prvky dobových žánrů; • uvědomuje si význam lidové slovesnosti pro národní kulturu; 	Baroko ve světové a české literatuře	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam antického dědictví; rozlišuje pojmy klasicismus a manýrismus; 	Klasicismus ve světové literatuře	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; * Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> • chápe propojení literatury s dalšími humanitními obory; • rozpoznává základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele; • popíše vývoj žánrů v novověku; 	Osvícenství <ul style="list-style-type: none"> • obrat od klasického kánonu • kritická funkce literatury 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti. 	Závěrečné opakování	

2. ročník – jazyk a sloh			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Jazyk a komunikace			
	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle postoje mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího; • ovládá základní principy větné stavby (větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy); 	Syntax <ul style="list-style-type: none"> • výpověď a věta • stavba věty • pořádek slov ve větě • rozvíjející větné členy • souvětí • přímá a nepřímá řeč • výstavba textu 	

Sloh a komunikace		
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí znaky slohového útvaru a zvládá jeho druhy; • chápe kompozici slohového útvaru; • dbá na přehlednost a logické řazení; 	Popis	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá přímou i nepřímou charakteristiku, používá vhodné slovní druhy, užívá prvky popisu, výstižné výrazy, vhodné slovní druhy; • dokáže používat vhodných přirovnání a rčení; 	Charakteristika <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika přímá i nepřímá 	OSV Osobnostní a sociální výchova * Sociální rozvoj Poznávání lidí Mezilidské vztahy a komunikace
<ul style="list-style-type: none"> • pokusí se vyjádřit osobní postoj k popisované skutečnosti; • používá rozmanité prostředky, personifikaci, kontrasty, epiteta; 	Líčení <ul style="list-style-type: none"> • umělecký popis 	<i>Přesahy:</i> Výtvarná výchova Hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá normy administrativního stylu; • správně užívá neutrální jazykové prostředky spisovného jazyka; • dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; • účinně využívá možností grafického členění textu; 	Administrativní styl <ul style="list-style-type: none"> • žádost • dopis – soukromý a úřední 	
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti. 	Závěrečné opakování	

3. ročník - literatura			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • objasní rozdíly mezi fiktivním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí; • chápe reakci na klasicismus, „falzifikační máni“, rozumí objevnosti jednotlivých představitelů preromantismu i jejich vybraných děl; vnímá preromantismus jako předěl i svorník, souvislost s českým kontextem; 	Preromantismus	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě

<ul style="list-style-type: none"> • porozumí existenčnímu významu obrození i jeho omezením, zná jeho základní díla, významné představitele dobové i přesahující, chápe program národního obrození i jeho diferenciaci; • rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým; 	Národní obrození	<i>Přesahy:</i> Základy společenský věd Dějepis Zeměpis Výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> • inspiruje se životními postoji romantiků – autenticitou, statečností, věrností..., chápe charakteristické rysy cizích národních literatur a jejich hrdinů; 	Romantismus ve světové literatuře	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> • chápe zakladatelský význam i dobově významné literatury, nadčasové estetické hodnoty, „rehabilituje“ školometsky chápaná díla jako literaturu pro dospělé, uvědomuje si i jedinečnost dobového myšlení politického; 	Česká literatura 30. – 50. let 19. století	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí tvůrčí opravdovosti a originalitě májovců, „prosté sdělnosti“ ruchovců, lartpourtartismu i „evropskému rozkročení“ lumírovců; 	Májovci, ruchovci, lumírovci	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním fondu světové literatury, rozlišuje typické a nadčasové postavy, rozlišuje jednotlivé žánry – román, drama; vnímá živou přítomnost postav, postojů, osudů; 	Realismus a naturalismus ve světové literatuře	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> • vystihne charakter českého venkovského života, jeho religiozitu, obtížnost, zásady, rehabilituje „antikvovanou“ literaturu, dobově milovanou literaturu našich pradědečků; 	Realismus v české literatuře <ul style="list-style-type: none"> • vesnická, městská a historická próza 	
<ul style="list-style-type: none"> • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu; • vnímá originalitu literární, složitost společenského postavení spisovatelů i recepci jejich díla; duchovní spřízněnost s dneškem, včetně „nemocí“ tehdejší i dnešní doby, smysl lartpourtartismu i tzv. „čisté poezie“; 	Prokletí básníci, moderna	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti. 	Závěrečné opakování	

3. ročník – jazyk a sloh			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Jazyk a komunikace			
	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s jednotlivými jazykovědnými disciplínami; 	Obecné poučení o jazyku I <ul style="list-style-type: none"> • jazykověda a její disciplíny 	
	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně používá základní příručky jako PČP, SSČ, mluvnice apod.; 	Základní zdroje poučení o jazyce	
	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí vztah řeči a jazyka, myšlení a jazyka, pozná činitele komunikačního procesu; 	Obecné poučení o jazyku II <ul style="list-style-type: none"> • jazyk a řeč • myšlení a jazyk • jazyková komunikace 	
	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s celkovou charakteristikou češtiny; • odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně je využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací; 	Národní jazyk a jeho útvary	<i>Přesahy:</i> Cizí jazyky Zeměpis Základy společenských věd Výtvarná výchova
	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí místo češtiny mezi ostatními slovanskými jazyky; 	Čeština a slovanské jazyky	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Vzdělávání v Evropě a ve světě Evropské jazykové okruhy MKV Multikulturní výchova * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • prezentace
	<ul style="list-style-type: none"> • chápe vztah mezi jazykovou správností a jazykovou kulturou; 	Jazyková kultura	OSV Osobnostní a sociální výchova * Sociální komunikace <i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • výklad • práce ve skupině • mluvní cvičení
	<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si a prohloubí poznatky a dovednosti v oblasti spisovné výslovnosti, přízvuku slovního i větného, frázování a dokáže je využít ve vlastním projevu; 	Zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> • systém českých hlásek • zásady spisovné výslovnosti • zvukové prostředky souvislé řeči 	

<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si funkci a význam neslovních způsobů vyjadřování a adekvátně je používá ve vlastní komunikaci; 	Paralingvální a neverbální vyjadřování	
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v pravopisu, zejména v psaní cizích slov a interpunkci; 	Grafická stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> • písmo, jeho vznik a druhy • základní principy českého pravopisu a nejčastější odchylky od nich 	
Sloh a komunikace		
<ul style="list-style-type: none"> • naučí se vyhledávat informace z různých zdrojů; 	Získávání a zpracovávání informací I <ul style="list-style-type: none"> • knihovny, internet • slovníky, encyklopedie, příručky 	
<ul style="list-style-type: none"> • naučí se zpracovávat text, pořizovat z textu výpisky a výtahy, vypracovat osnovu textu a zpracovat shrnutí textu; 	Získávání a zpracovávání informací II <ul style="list-style-type: none"> • výpisek, výtah, citace, osnova, shrnutí 	
<ul style="list-style-type: none"> • zaměří svou pozornost na slohotvorné činitele, tedy okolnosti, které ovlivňují výslednou podobu textu, a na slohové rozvrstvení jazykových prostředků a jejich vhodné použití; 	Úvod do stylistiky <ul style="list-style-type: none"> • slohotvorní činitele objektivní a subjektivní • slohové rozvrstvení jazykových prostředků 	
<ul style="list-style-type: none"> • na základě analýzy textů pochopí podstatu funkčních stylů a vzájemnou provázanost s odpovídajícími slohovými postupy a útvary; 	Funkční styly, slohové postupy, slohové útvary	
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí funkci prostěsdělovacího stylu a použití jednotlivých útvarů v každodenní komunikaci; 	Prostěsdělovací styl <ul style="list-style-type: none"> • jeho funkce • informační slohový postup a útvary prostěsdělovacího stylu 	
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v běžných situacích každodenní komunikace, používá adekvátní jazykové a stylistické prostředky, respektuje partnera; • volí vhodné komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit; 	Mluvené útvary prostěsdělovacího stylu	
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v psaní základních útvarů stylu prostěsdělovacího, používá adekvátní jazykové a stylistické prostředky, prakticky zvládne různé druhy dopisů; 	Psané útvary prostěsdělovacího stylu	

<ul style="list-style-type: none"> • pochopí charakteristické znaky referátu (informovat, hodnotit, přesvědčovat a získávat) a dovede je tvořivě uplatňovat ve vlastním projevu mluveném i psaném; 	Referát	
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti. 	Závěrečné opakování	

4. ročník - literatura		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české a světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj; 	Literatura 1. poloviny 20. století	
<ul style="list-style-type: none"> • inspiřuje se „dohnáním Evropy“, svobodným myšlením buřičů, jejich anarchickou gestací, identifikuje základní sbírky generace, jejich jazykovou oprostěnost, zevrubněji se dotkne i prózy; • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu; 	Generace buřičů	
<ul style="list-style-type: none"> • pozná základní působivá světová i česká díla vycházející ze zážitku první světové války, jejich autenticitu i dobovou teozovitost, legionářský diskurz; 	Odras první světové války ve světové a české literatuře	<i>Přesahy:</i> Základy společenský věd Dějepis
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí avantgardu jako odmítnutí i rozvinutí tradice, jako nadčasovou modernu i dobové gesto, identifikuje její levicové směřování, projevy v různých druzích umění i v různých zemích; 	Avantgarda	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> • srovná proporce české meziválečné poezie, „přesah“ předchozích generací, novost i časovost jednotlivých básnických směrů; • vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny); 	Česká meziválečná poezie	

<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje nejen autory, ale i nové, dodnes moderní vyjadřovací prostředky, přečte a charakterizuje několik základních děl; 	Světová próza v první polovině 20. století	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si trojjedinost „zemské“ kultury v Čechách, pozná autory pražské a posléze světové, seznámí se i s regionálními spisovateli levicovými, vrátí se i do 19. století; 	Německá literatura v Čechách	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> • pozná jedinečně pestré spektrum české prózy (kontrast vidění světa i vyjadřovacích prostředků, kontrast politických i uměleckých postojů) i populární literaturu; 	Česká meziválečná próza	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti; • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl. 	Závěrečné opakování	

4. ročník – jazyk a sloh			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Jazyk a komunikace			
	<ul style="list-style-type: none"> • si zopakuje a rozšíří své znalosti o jednotkách slovní zásoby a významových vztazích mezi nimi, chápe vztah mezi výrazy pojem a slovo; • ve vlastních projevech dovede volit stylisticky vhodná pojmenování; 	Lexikologie <ul style="list-style-type: none"> • jednotky slovní zásoby • významové vztahy mezi slovy • slohové rozvrstvení 	
	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí, že slovní zásoba jazyka se neustále proměňuje; • pochopí hlavní principy obohacování jazyka a jednotlivé způsoby tvoření nových slov v češtině; • dovede nabyté znalosti aktivně uplatnit v praxi; 	Proměny slovní zásoby, způsoby tvoření slov, přejímání	
	<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si základní pojmy týkající se stavby slova; • pochopí zásady slovtvorného a morfemického rozboru slova; 	Slovtvorný a morfemický rozbor slova	

<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si učivo o slovních druzích, dovede je rozeznat; • zopakuje si znalosti tvarosloví a zaměří se na bezpečné zvládnutí tvarů odchýlných od vzorů, zároveň si zopakuje i morfologický pravopis; • chápe jednotlivé mluvnické kategorie jmen a sloves a jejich funkci ve větě; • pochopí vztah mezi syntaktickými funkcemi pádů a jejich věcnými významy; • chápe jednotlivé mluvnické kategorie sloves a jejich funkci ve větě; 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní druhy • funkční a formální tvarosloví jmen • funkční a formální tvarosloví sloves 	
Sloh a komunikace		
<ul style="list-style-type: none"> • pozná a pochopí charakteristické znaky popisu a dovede je tvořivě uplatňovat při popisování věcí, lidí, činností ap. ve vlastním projevu mluveném i psaném; • používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; 	<p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> • slohový postup popisný • různé druhy popisu 	
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí a aktivně a tvořivě zvládne popis subjektivně zabarvený; 	<p>Líčení</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne typické znaky charakteristiky a dovede je účinně využít při charakteristice člověka nebo literární postavy; • vhodně užívá a kombinuje jednotlivé slohové postupy; 	<p>Charakteristika</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • žák pochopí podstatné znaky odborného stylu, dovede získat potřebné informace a učí se vypracovat výklad na běžná témata; • efektivně a samostatně využívá různé informační zdroje (slovníky, encyklopedie, internet); 	<p>Odborný styl</p> <ul style="list-style-type: none"> • výklad 	
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v ústním projevu, umí přednést připravený text; zdokonaluje se v komunikačních dovednostech; • při tvorbě vlastního mluveného textu využívá základní principy rétoriky; • rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit; 	<p>Procvičování mluveného projevu</p>	

• zopakuje si a utřídí probrané jazykové a slohové učivo.	Závěrečné opakování	
---	----------------------------	--

5. ročník - literatura		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • chápe úlohu dramatického umění v poválečném období; • seznámí se s vývojem a předními díly světového dramatu, s dramatickým i introspektivním divadlem, s „pokračováním“ realismu včetně aktualizace mytologických témat; 	Světová a česká meziválečná divadelní tvorba	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě <i>Metody:</i> • dramatizace
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomí si tradiční i nové, pokračování tradice i avantgardu formální i angažovanou, její nejvýraznější představitele i významná díla; 		
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v typech, žánrech a formách zpracování válečné literatury; • rozlišuje specifičnost válečné problematiky v jednotlivých národních literaturách; 	Odras druhé světové války ve světové literatuře	<i>Přesahy:</i> Dějepis Základy společenských věd Zeměpis Cizí jazyky OSV Osobnostní výchova * Morálka všedního dne
<ul style="list-style-type: none"> • propojuje literaturu s existencionální filosofií, vnímá souvislost s italským filmovým neorealismem a je schopen interpretovat specifikum absurdního textu; • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl; 	Vliv druhé světové války na nové literární směry 2. poloviny 20. století <ul style="list-style-type: none"> • existencialismus • neorealismus • absurdní drama • socialistický realismus 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> • chápe rozdílnosti generačního protestu v evropské a americké literatuře; • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu; 	Generační protest ve světové literatuře <ul style="list-style-type: none"> • rozhněvaní mladí muži • beat generation • generační román • underground • zpívaná poezie 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> • na vybraných dílech české literatury se seznamuje s důsledky okupace na vývoj českého kulturního prostředí s akcentem na problematiku holocaustu; 	Česká poezie a próza v době okupace a reflexe tohoto období v české literatuře 50. a 60. let	

<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si vliv historických událostí na stav naší tehdejší společnosti a kultury; 	Česká literatura 1945 – 48 <ul style="list-style-type: none"> • zápas o demokratickou podobu naší poválečné tvorby 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí specifčnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny); • chápe vliv historických událostí na vývoj a rozdělení české kultury po roce 1948, interpretuje literaturu jednotlivých proudů; • poznává projevy nesvobody v umění a literatuře; 	Schematismus v poezii a próze první poloviny 50. let <ul style="list-style-type: none"> • perzekuce některých autorů a skupin • první exilová vlna v české literatuře • vznik undergroundu 	
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti. 	Závěrečné opakování	

5. ročník – jazyk a sloh		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Jazyk a komunikace		
<ul style="list-style-type: none"> • pozná větné členy; • pochopí větnou stavbu a syntaktické vztahy; • využije těchto poznatků ke zvládnutí interpunkce věty jednoduché; • rozliší větu jednočlennou a dvoječlennou; • odliší věty podle záměru mluvčího a ve svém vlastním projevu je dovede vhodně používat; 	Syntax věty jednoduché	
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozlišit souvětí souřadné a podřadné; chápe vztah vět v souvětí souřadném a pozná druhy vedlejších vět; • využije těchto poznatků ke zvládnutí interpunkce v souvětí; 	Syntax souvětí <ul style="list-style-type: none"> • souvětí podřadná • souvětí souřadná 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná různé odchylky od větné stavby a pochopí, které jsou ozvláštňením projevu; • vhodně je ve vlastním projevu mluveném i psaném používá; 	Odchylky od větné stavby	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o aktuálním členění výpovědi k vhodnému vyjádření myšlenky a logickému strukturování výpovědi; 	Aktuální větné členění, pořádek slov v české větě	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá nových poznatků valenční syntaxe při jazykových rozborech; 	Valenční syntax	

Sloh a komunikace		
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s projevem publicistického stylu, pozná základní slohové útvary publicistiky; • při analýze textů uvede podstatné rysy publicistiky – jazykové i stylistické zásady i zvláštnosti, posoudí účinky textu, své tvrzení a analýzu textu podloží argumenty; • vytvoří vlastní žakovské noviny; 	Publicistický styl	<p>MED Mediální výchova * Média a mediální produkce * Mediální produkty a jejich významy Rozbor zpravodajství a dalších publicistických žánrů (skupinová práce, diskuse, výklad, referáty) * Účinky mediální produkce a vliv médií * Role médií v moderní společnosti <i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • příprava vlastních materiálů • tvorba textů, případně zvukového a obrazového záznamu (individuální nebo skupinová práce, beseda, diskuse)
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s tradicí a významnými představiteli české fejetonistiky; • rozliší různé druhy fejetonů; • vypracuje na zvolené téma fejeton, při psaní využívá získané poznatky z výuky i zkušenosti vlastní či z četby; 	Fejeton	<i>Přesahy:</i> Základy společenských věd
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně i pasivně ovládá publicistické žánry; 	Další vybrané útvary publicistického stylu	
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si principy úvahového slohového postupu, znaky úvahy i její jazykovou stránku; • dokáže vyhledat ukázky v umělecké literatuře, vypracuje úvahu na zvolené téma; 	Úvaha	
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti. 	Závěrečné opakování	

6. ročník - literatura		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • získává přehled o nejvýznamnějších uměleckých proudech s jejich význačnými charakteristickými rysy; • seznámí se s nejdůležitějšími uměleckými osobnostmi, jejich stěžejními díly; přiřadí tato díla do odpovídajícího směru a vystihne jejich význam; • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu; • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech; 	<p>Formální experimenty ve světové moderní literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> • francouzský nový román • experimentální vizuální poezie <p>Moderní a aktuální proudy ve světové literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> • magický realismus • postmoderní literatura 	<p>VEGS</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>* Žijeme v Evropě</p> <p><i>Přesahy:</i></p> <p>Základy společenských věd</p> <p>Cizí jazyky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí periodizaci vývoje české literatury a jejich specifika v souvislosti se společenským vývojem; • vytváří si přehled o významných uměleckých proudech a skupinách a jejich význačných charakteristických rysech; • pozná nejdůležitější umělecké osobnosti, jejich stěžejní díla dokáže přiřadit do směru a dokáže vysvětlit jejich význam; • rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní; • seznámí se s dramatickými, filmovými a televizními zpracováními literárních děl; 	<p>Vývoj české literatury od začátku 60. let do současnosti v souvislosti s vývojem světovým i naší společností</p> <ul style="list-style-type: none"> • literární obroda od 2. poloviny 50. let do konce 60. let <p>Literatura období normalizace a její rozdělení, literatura po roce 1989, vývojové tendence a směry moderní české prózy, poezie a divadla</p>	<p>VEGS</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>* Žijeme v Evropě</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si, prohloubí a utřídí získané znalosti a dovednosti. 	Závěrečné opakování	

6. ročník – jazyk a sloh			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Jazyk a komunikace			
	<ul style="list-style-type: none"> chápe vývojové tendence současné spisovné češtiny v kontextu historického vývoje jazyka; 	Vývoj jazyka	
	<ul style="list-style-type: none"> pozná hlavní představitele české jazykovědy minulosti i současnosti; zná současné základní jazykovědné příručky a dovede je používat; 	Vývoj české jazykovědy	
	<ul style="list-style-type: none"> ověří si znalosti českého pravopisu a ve složitějších případech dovede vhodně využívat příslušných příruček; 	Pravopis <ul style="list-style-type: none"> složitější jevy opakování 	
	<ul style="list-style-type: none"> zopakuje si a utřídí probrané jazykové učivo; 	Závěrečné opakování a systemizace jazykového učiva	
Sloh a komunikace			
	<ul style="list-style-type: none"> zopakuje si a rozšíří své znalosti o útvarech a funkci administrativního stylu; umí napsat strukturovaný životopis; 	Administrativní styl <ul style="list-style-type: none"> životopis 	
	<ul style="list-style-type: none"> ovládá umělecký styl a jeho nejdůležitější žánry, dokáže prakticky použít prostředky umělecké výstavby textu ve své práci; 	Umělecký styl Povídka	
	<ul style="list-style-type: none"> pochopí charakteristické znaky eseje a dovede je tvořivě uplatňovat ve vlastním projevu; 	Esej	<i>Přesahy:</i> Základy společenských věd
	<ul style="list-style-type: none"> zopakuje si a utřídí probrané slohové učivo. 	Závěrečné opakování a systemizace slohového učiva	

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět vychází z obsahu oblasti Jazyk a komunikace a oboru Cizí jazyk RVP ZV a RVP G. Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka, zaměřená na pasivní i aktivní jazykové dovednosti, prohloubení znalostí gramatiky a slovní zásoby ze základní školy a využití anglického jazyka ke komunikaci.

Výuka navazuje na vstupní úroveň žáků (většinou A1) a snaží se o co nejlepší zhodnocení schopností žáků směrem k výstupní úrovni (minimem je B1, optimálně B2 a ve výjimečných případech se jedná o úroveň C1; označení vstupních a výstupních úrovní vychází ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Žáci jsou v 1. ročníku rozděleni do skupin v rámci třídy, a to podle své vstupní úrovně.

Od 1. ročníku jsou žáci, kromě výuky gramatiky a osvojování slovní zásoby anglického jazyka, vedeni i k aktivnímu používání jazyka jako nástroje komunikace, mají možnost si své znalosti vyzkoušet i v rámci prezentací na různá témata. Rozvoj dovedností nutných pro prezentaci je nezbytný k úspěšnému složení profilové maturitní zkoušky z cizího jazyka.

Od 3. ročníku je výuka v hodinách jazyka vedena způsobem, který žákům umožní, pokud mají zájem, vyzkoušet své znalosti v některé z mezinárodních zkoušek (FCE, příp. CAE).

Kromě povinné části mají žáci možnost si v 5. ročníku v rámci volitelných předmětů zvolit konverzaci v anglickém jazyce (zaměřenou na obecná témata nebo na žáky vybraná témata).

Učitelé postupují v 1. až 3. ročníku podle jednotných učebnic, od 4. ročníku si volí kombinaci výukových materiálů tak, aby byla co nejlépe zajištěna požadovaná výstupní úroveň.

Do předmětu Anglický jazyk je integrována část učiva ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, z oboru Výchova ke zdraví.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

Osobnostní výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

5.2.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk je dotován v prvním ročníku 3 hodinami, v druhém je časová dotace 4 hodiny týdně, v třetím ročníku 4 hodiny týdně, v čtvrtém a pátém ročníku 3 hodiny, v šestém ročníku 4 hodiny týdně. Žáci jsou v 1. ročníku rozděleni do skupin podle své vstupní úrovně.

Na předmět Anglický jazyk navazují [konverzace](#).

5.2.3 Pravidelné akce předmětu Anglický jazyk

Pobytové a poznávací zájezdy do Anglie

Konverzační soutěže

Divadelní představení

5.2.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel sleduje, jaký je přístup žáka k výuce cizích jazyků, co mu dělá větší problémy, v jakém ohledu je nadaný, oceňuje silnější stránky a snaží se posílit ty slabší. Žáci jsou seznamováni s různými přístupy k učení cizího jazyka. Učíme práci s chybou. Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání a zpracovávání informací z cizojazyčných zdrojů, hledání souvislostí mezi jazyky a obory. Součástí hodin je i aktivní využívání ICT.

Kompetence k řešení problému

Vzhledem ke zdrojům informací (tisk, internet, cizojazyčná literatura, film, hudba, ...) žáci ne vždy beze zbytku rozumějí danému problému, proto jim učitel předkládá různé strategie řešení. V rámci konverzace vede učitel žáky ke zřetelné argumentaci při vyjadřování názorů, ujasňování postojů a jejich obhajobě. Učitel ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, vede k diskusi v cizím jazyce a obhájení vlastního názoru; rozvíjí schopnost porozumět nonverbální komunikaci, soustřeďuje se na jevy odlišné v jednotlivých kulturách. Učíme porozumět textům a poslechům v cizím jazyce a jejich interpretaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel pracuje s žáky ve skupinách, týmech, ale i s jednotlivci; žáci jsou rovnocennými partnery učitelů, učíme je nebát se požádat o pomoc, vedeme žáky ke správnému sebehodnocení, nepodceňování ani nenadhodnocování. Zahraniční zájezdy a pobyty poskytují žákům možnost kontaktu s novým prostředím a setkávání s různými lidmi.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky ke slušnému a otevřenému jednání, v rámci konverzace žáci vyjadřují svůj názor a zauímají stanovisko k problémům společenským, sociálním a kulturním a také k aktuálnímu dění ve škole.

Kompetence pracovní

Specifikem výuky/studia jazyka je soustavnost, systematickosti, postup od jednoduchého ke složitějšímu, nutnost opakování a aktivního zapojení. Učitel pomáhá žákům rozvíjet jejich zájmy v oblasti cizího jazyka, pomáhá s přípravou na zkoušky na VŠ i s jejich uplatněním v pozdějším profesním zaměření.

Kompetence k podnikavosti

Výuka anglického jazyka napomáhá žákům v orientaci v jednotlivých profesních oblastech, umožňuje jim obstát v konkurenčním prostředí a zároveň podporuje i jejich kreativitu.

1. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Receptivní řečové dovednosti			
	<ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas plynule texty přiměřeného rozsahu a obsahu; • čte foneticky správně;	<ul style="list-style-type: none"> • přízvuk ve slově • větný přízvuk • vázání slov a asimilace hlásek • větná intonace (údiv, zvolání, rozkaz, nepřímá otázka, tázací dovětky) • větný důraz • silent letters (hlásky, které se nevyšlovují)	

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu jednotlivých textů v učebnicích a jiných materiálech (časopisy, internet); • vyhledá v textech známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky; • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu; 	<ul style="list-style-type: none"> • četba různých typů textů • shrnutí obsahu textu • odpovědi dle textu • skládání neúplného textu • rozlišení jednotlivých postav a mluvčích, přiřazování částí textů jednotlivým mluvčím • T/F výroky, jejich oprava a zdůvodnění • nahrazování výrazů v textu slovy stejného či opačného významu • odhad významu slova dle kontextu • doplňování chybějících slov a gramatických obrátů na základě kontextu textu 	OSV Osobnostní a sociální výchova * Sociální rozvoj <i>Metody:</i> • hra v rolích
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovené promluvě; • rozumí jednoduché konverzaci na známé téma; 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech textu s vizuální oporou i bez ní • doplňování chybějících výrazů v textu na základě poslechu • odpovědi na otázky bez vizuální opory • T/F výroky, jejich oprava a zdůvodnění • shrnutí obsahu vyslechnuté promluvy • krátká diskuse vedená na téma vyslechnuté promluvy či konverzace 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá správně a přiměřeně rychle význam slova a jeho odvozeniny ve výkladovém slovníku; 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledání významu neznámé slovní zásoby ve vhodném výkladovém anebo překladovém slovníku • vyhledávání slov odvozených a příbuzných, slov stejného a opačného významu 	
Produktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché ústní sdělení; • písemně sestaví jednoduché sdělení; 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace skupinová i samostatná s oporou i bez ní na různé tematické okruhy (stravování, péče o zdraví, město a vesnice, sport a/nebo pasivní trávení volného času, příroda a počasí, život ve společnosti, realie anglicky mluvících zemí) • dopis a email • stručný popis a charakteristika • vyprávění • formální styl - sdělení • telefonování 	

	<ul style="list-style-type: none"> • písemné vyjádření názoru s doplněním vysvětlení stanoviska (souhlas/nesouhlas, pro/proti) 	
<ul style="list-style-type: none"> • ústně, gramaticky správně obměňuje jednoduché věty a krátké texty; • tvoří gramaticky správně jednoduché promluvy; • písemně nacvičuje různé gramatické struktury; • sestavuje krátké, gramaticky správné písemné výpovědi; 	<ul style="list-style-type: none"> • písemné i ústní procvičování gramatických struktur • otázky • přítomný čas • minulý čas • vyjadřování budoucnosti • trpný rod • modalita promluvy (could, to be allowed to, have to, must, need not, may, must not, should, should not, shall) • časové (minulé, včetně krácení) a podmínkové (1, 2) věty • počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen, abstrakta • procvičování slovosledu s adverbialními výrazy jedno- i víceslovnými (místo, čas, frekvence, způsob) • pravidla užití členů u jmen a názvů, v ustálených spojeních • slovesné vzorce a krácení vět vedlejších (gerundium i infinitiv), infinitivní a gerundiální vazby 	
<ul style="list-style-type: none"> • tvoří ústně i písemně, lexikálně správné promluvy a výpovědi; 	<ul style="list-style-type: none"> • shrnutí textu • tvorba poznámek jako opory pro ústní shrnutí a obměnu textu • synonyma, antonyma, homonyma, slova souzvučná • tvoření slov příponami, předponami, odvozováním • předložkové a bezpředložkové vazby • frázová slovesa • základní idiomy a ustálená rčení 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyžádá si za použití správných gramatických struktur a slovní zásoby jednoduchou informaci z okruhu probíraných tematických celků; 	<ul style="list-style-type: none"> • procvičování a obměna dialogů • sestavování promluv a jejich upevňování a procvičování 	
Interaktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> • procvičuje dialogy. 	<ul style="list-style-type: none"> • dialog, jeho zahájení, vedení a ukončení • udržování dialogu, vsuvky 	

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Receptivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> • čte autentické texty kratšího rozsahu; • rozumí hlavním myšlenkám a bodům tohoto textu; 	<ul style="list-style-type: none"> • četba různých typů textů • shrnutí obsahu textu • odpovědi dle textu • T/F výroky, jejich oprava a zdůvodnění 	
<ul style="list-style-type: none"> • v textech vyhledá informace důležité pro stanovení obsahu; • orientuje se ve struktuře složitějších textů; • je schopen doplnit chybějící informace; 	<ul style="list-style-type: none"> • doplňování chybějících slov, částí textu, jejich výběr z nabídky na základě kontextu a struktury 	MKV Multikulturní výchova * Kulturní diferenciacce
<ul style="list-style-type: none"> • odvodí význam neznámých slov; • pracuje na základě pochopení kontextu; • aplikuje základy slovo tvorby na neznámé výrazy; 	<ul style="list-style-type: none"> • odhad a/nebo vysvětlení významu slova dle kontextu 	<i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování informací z vedlejších zdrojů • projekt (v rámci předmětu)
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá správně a přiměřeně rychle význam slova a jeho odvozeniny ve výkladovém nebo překladovém slovníku; 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledání významu neznámé slovní zásoby v jednojazyčném nebo dvojjazyčném slovníku • vyhledávání slov odvozených a příbuzných, slov stejného a opačného významu 	
<ul style="list-style-type: none"> • vystihne podstatu mluveného projevu; 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech textu s vizuální oporou i bez ní • doplňování chybějících výrazů v textu na základě poslechu • odpovědi na otázky bez vizuální opory • T/F výroky, jejich oprava • shrnutí obsahu vyslechnuté promluvy • diskuse vedená na téma vyslechnuté promluvy či konverzace 	
<ul style="list-style-type: none"> • oddělí promluvu jednotlivých mluvčích; • rozpozná citové zabarvení; • identifikuje různé styly; 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s poslechem – identifikace jednotlivých mluvčích, citové zabarvení, v ojedinělých případech i rozpoznání přízvuku mluvčího 	
<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním literární text; 	<ul style="list-style-type: none"> • četba ukázek literárních textů 	
Produktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví srozumitelné ústní sdělení; • písemně sestaví složitější sdělení; 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace skupinová i samostatná s oporou i bez ní na různé tematické okruhy • diskuse na dané téma či po vyslechnutí prezentace 	

<ul style="list-style-type: none"> • ústně, gramaticky správně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text; • tvoří gramaticky správně složitější promluvy; • ústně nacvičuje různé gramatické struktury; • sestavuje gramaticky správné písemné výpovědi; 	<ul style="list-style-type: none"> • písemné i ústní procvičování gramatických struktur – opakování struktur, se kterými se žáci seznámili v předcházejícím studiu a jejich upevnění • otázky • přítomné časy • minulé časy • vyjadřování budoucnosti • trpný rod • modalita promluvy • modální slovesa použita pro odhad situací • časové a podmínkové věty • počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen • slovosled • nepřímá řeč • pravidla užití členů • slovesné vzorce a krácení vět vedlejších (gerundium i infinitiv), infinitivní a gerundiální vazby 	
<ul style="list-style-type: none"> • ústně tvoří lexikálně správné promluvy a výpovědi na téma z oblasti každodenního života; 	<ul style="list-style-type: none"> • shrnutí textu • tvorba poznámek jako opory pro ústní shrnutí a obměnu textu • synonyma, antonyma, homonyma • tvoření slov příponami, předponami, odvozováním a skládáním • kolokace • předložkové a bezpředložkové vazby • frázová slovesa • idiomy a ustálená rčení 	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví, za použití správných gramatických struktur a slovní zásoby, souvislý text na téma z oblasti každodenního života; • stručně vyjádří své stanovisko; 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy ve společnosti, vhodné způsoby chování • cestování a turistika • vztahy v rodině, mezi lidmi, přátelství a láska • umění a literatura • jídlo a stravování 	
<ul style="list-style-type: none"> • podrobně popíše své okolí a volnočasové aktivity; 	<ul style="list-style-type: none"> • popis místa, charakteristika, vlastnosti • zájmové aktivity a sport • ústní, písemné procvičování 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní typy formálních a neformálních písemných projevů; • odliší od sebe jednotlivé základní slohové útvary a styly; 	<ul style="list-style-type: none"> • dopis nebo email • stručný popis a charakteristika • vyprávění • formální styl – sdělení, žádost • písemné vyjádření názoru • životopis 	

Interaktivní řečové dovednosti		
• zahájí, vede a ukončí dialog na jednoduché téma;	• dialog, jeho zahájení, vedení a ukončení	
• reaguje spontánně a gramaticky správně;	• procvičování a obměna dialogů • sestavování promluv, jejich upevňování a procvičování	
• účastní se dialogu s rodilým mluvčím v nepříliš složitých situacích.	• nabízení situací, ve kterých se žáci mají možnost setkat s rodilými mluvčími	

3. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Receptivní řečové dovednosti			
	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma; • v textech vyhledá informace, důležité pro stanovení obsahu; • orientuje se ve struktuře složitějších textů; • doplňuje chybějící informace; 	<ul style="list-style-type: none"> • četba různých typů textů • shrnutí obsahu textu • odpovědi dle textu bez opakování lexikálních výrazů otázek • T/F výroky a jejich oprava • rozlišení jednotlivých postav a mluvčích, přiřazování částí textů jednotlivým mluvčím • doplňování chybějících slov a gramatických obrátů na základě kontextu textu • doplňování chybějících částí textu, jejich výběr z nabídky na základě kontextu a struktury 	<p>VEGS</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>* Humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce</p> <p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s poslechem • zpracování informací z vedlejších zdrojů • projekt
	<ul style="list-style-type: none"> • odvodí význam neznámých slov; • pracuje na základě pochopení kontextu; • aplikuje základy slovtvorby na neznámé výrazy; 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlení významu slova dle kontextu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá správně a přiměřeně rychle význam slova a jeho odvozeniny ve výkladovém nebo překladovém slovníku; 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledání významu neznámé slovní zásoby v jednojazyčném a dvojjazyčném slovníku • vyhledávání slov odvozených a příbuzných, slov stejného a opačného významu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • vystihne podstatu mluveného projevu; 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech textu s vizuální oporou i bez ní • doplňování chybějících výrazů v textu na základě poslechu • odpovědi na otázky bez vizuální opory • T/F výroky, jejich oprava o zdůvodnění • shrnutí obsahu vyslechnuté promluvy 	

	<ul style="list-style-type: none"> • diskuse vedená na téma vyslechnuté promluvy či konverzace 	
<ul style="list-style-type: none"> • oddělí promluvu jednotlivých mluvčích; • rozpozná citové zbarvení; • identifikuje různé styly; 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s poslechem – identifikace jednotlivých mluvčích, citové zbarvení, v ojedinělých případech i rozpoznání přízvuku mluvčího 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí ději filmu anebo zápletky hry; 	<ul style="list-style-type: none"> • promítání videa a DVD 	<i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • film
<ul style="list-style-type: none"> • čte literaturu, upravená vydání a jednodušší literární žánry v textech neupravených; 	<ul style="list-style-type: none"> • četba literárních textů 	
Produktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví srozumitelné ústní nebo písemné sdělení; 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace skupinová i samostatná s oporou i bez ní na různé tematické okruhy • diskuse na dané téma či po vyslechnutí prezentace • shrnutí diskuse nebo prezentace 	
<ul style="list-style-type: none"> • ústně, gramaticky správně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text; • tvoří gramaticky správně složitější promluvy; • ústně nacvičuje různé gramatické struktury; • sestavuje gramaticky správné písemné výpovědi; 	<ul style="list-style-type: none"> • písemné i ústní procvičování gramatických struktur – opakování struktur, se kterými se žáci seznámili v předcházejícím studiu a jejich upevnění • otázky • přítomné časy • minulé časy • vyjadřování budoucnosti • trpný rod • modalita promluvy • modální slovesa použitá pro odhad situací • časové a podmínkové věty 	
	<ul style="list-style-type: none"> • počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen • slovosled • nepřímá řeč • pravidla užití členů • slovesné vzorce a krácení vět vedlejších (gerundium i infinitiv), infinitivní a gerundiální vazby 	
<ul style="list-style-type: none"> • tvoří ústně lexikálně i gramaticky správné promluvy a výpovědi; 	<ul style="list-style-type: none"> • shrnutí textu • tvorba poznámek jako opory pro ústní shrnutí a obměnu textu • synonyma, antonyma, homonyma • tvoření slov příponami, předponami, odvozováním a skládáním • kolokace • předložkové a bezpředložkové vazby 	

	<ul style="list-style-type: none"> • frázová slovesa • idiomy a ustálená rčení 	
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví za použití správných gramatických struktur a slovní zásoby souvislý text; • stručně vyjádří své stanovisko; 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy ve společnosti • cestování a turistika • zaměstnání, práce • svět peněz, charitativní organizace • vztahy v rodině, mezi lidmi, přátelství a láska 	
<ul style="list-style-type: none"> • podrobně popíše své okolí a volnočasové aktivity; 	<ul style="list-style-type: none"> • popis místa, charakteristika, vlastnosti • zájmové aktivity • ústní, písemné procvičování 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní typy formálních a neformálních písemných projevů; • odliší od sebe jednotlivé základní slohové útvary a styly; 	<ul style="list-style-type: none"> • dopis nebo email • stručný popis a charakteristika • vyprávění • formální styl – žádost o zaměstnání nebo místo v jazykovém kurzu, objednávání ubytování, telefonování • písemné vyjádření názoru s doplněním vysvětlení stanoviska (souhlas/nesouhlas, pro/proti) 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahově náročnějším promluvám; 	<ul style="list-style-type: none"> • dialogy • obohacování a upevňování slovní zásoby 	
<ul style="list-style-type: none"> • při písemném vyjádření koriguje svoji slovní zásobu za pomoci nejen překladového, ale i výkladového slovníku; 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s různými typy slovníků 	
Interaktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> • zahájí, vede a ukončí dialog; 	<ul style="list-style-type: none"> • dialog, jeho zahájení, vedení a ukončení • diskuse 	
<ul style="list-style-type: none"> • okomentuje názory; • diskutuje nad textem; 	<ul style="list-style-type: none"> • četba různých typů textů • práce s textem, rozbor slovní zásoby, gramatických struktur • doplňování, skládání, odpovědi na otázky podle textu 	
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje spontánně a gramaticky správně; 	<ul style="list-style-type: none"> • procvičování a obměna dialogů • sestavování promluv, jejich upevňování a procvičování • procvičování slovní zásoby, frází a idiomů 	
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje, používá vhodnou slovní zásobu a správné gramatické struktury; • seznámí se s odbornými texty; 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s odbornými texty (např. tabulky, grafy, recenze, návody k použití, recepty apod.) • procvičování slovní zásoby a gramatiky 	

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí rodilým mluvčím v nepříliš složitých situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> • nabízení situací, ve kterých se žáci mají možnost setkat s rodilými mluvčími a vést s nimi dialog 	
--	---	--

4. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Receptivní řečové dovednosti			
	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma; 	<ul style="list-style-type: none"> • četba různých typů textů • rozlišení jednotlivých postav a mluvčích, přiřazování částí textů jednotlivým mluvčím • shrnutí obsahu textu • odpovědi dle textu bez opakování lexikálních výrazů otázek • T/F výroky, jejich oprava a zdůvodnění • skládání textu (jumbled text) • práce se slovní zásobou a gramatickými strukturami • doplňování chybějících slov a gramatických obrátů na základě kontextu textu • doplňování chybějících částí textu, jejich výběr z nabídky na základě kontextu a struktury 	<p>MED Mediální výchova * Role médií v moderních dějinách <i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s textem • anketa
	<ul style="list-style-type: none"> • odvodí význam neznámých slov; • pracuje na základě pochopení kontextu; • aplikuje základy slovtvorby na neznámé výrazy; 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlení významu slova dle kontextu • vyhledání významu neznámé slovní zásoby v jednojazyčném slovníku 	<p>VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • správně a přiměřeně rychle vyhledá význam slova a jeho odvozeniny ve výkladovém nebo překladovém slovníku; 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání slov odvozených a příbuzných, slov stejného a opačného významu 	<p>* Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • film • diskuse • esej
	<ul style="list-style-type: none"> • vystihne podstatu mluveného projevu; • oddělí promluvu jednotlivých mluvčích; • rozpozná citové zabarvení a identifikuje různé styly; 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech textů s vizuální oporou i bez • doplňování chybějících výrazů v textu na základě poslechu • odpovědi na otázky bez vizuální opory • T/F výroky, jejich oprava o zdůvodnění • shrnutí obsahu vyslechnuté promluvy • diskuse 	

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí ději filmu nebo zápletku divadelní hry; • čte literární texty; 	<ul style="list-style-type: none"> • promítání videa a DVD • četba literárních textů 	
Produktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text; • tvoří složitější promluvy a výpovědi; • nacvičuje různé gramatické struktury; • obměňuje slovní zásobu textu; • stručně vyjádří své stanovisko; 	<ul style="list-style-type: none"> • písemné i ústní procvičování gramatických struktur – opakování struktur, se kterými se žáci seznámili v předcházejícím studiu a jejich upevnění • otázky přímé i nepřímé • přítomné časy • minulé časy • vyjadřování budoucnosti • trpný rod • modalita promluvy • modální slovesa použitá pro odhad situací • časové a podmínkové věty • počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen • členy a kvantifikátory • slovosled (převrácené struktury, zvolání, údiv, nepřímá otázka, tázací dovětky) • nepřímá řeč • pravidla užití členů • slovesné vzorce a krácení vět vedlejších (gerundium i infinitiv), infinitivní a gerundiální vazby • písemné i ústní procvičování slovní zásoby vztahující se k oblasti každodenního života, života ve společnosti i témata abstraktní (např. vztahy ve společnosti, cestování a turistika, obchody a služby, vzdělání, zaměstnání, práce, svět peněz, příroda a životní prostředí, věda a technika, zdraví a fyzická kondice, zdravý způsob života a péče o zdraví v rodině, škole, obci, sport a hry, vztahy v rodině, mezi lidmi, přátelství a láska, popis místa, charakteristika, vlastnosti, zájmové aktivity) 	<p>Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní typy formálních a neformálních písemných projevů; • určí jednotlivé základní slohové útvary a styly; 	<ul style="list-style-type: none"> • dopis nebo email • stručný popis nebo charakteristika • vyprávění • formální styl – písemné vyjádření názoru s doplněním vysvětlení stanoviska (souhlas/nesouhlas, pro/proti) • recenze nebo návod 	

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahově náročnějším promluvám; 	<ul style="list-style-type: none"> • dialogy • obohacování a upevňování slovní zásoby • argumentace, diskuse • popis a/nebo diskuse nad obrázky 	
<ul style="list-style-type: none"> • při písemném vyjádření koriguje svoji slovní zásobu za pomoci nejen překladového, ale i výkladového slovníku; 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s různými typy slovníků 	
Interaktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> • zahájí, vede a ukončí dialog na složitější, i abstraktní, téma; • orientuje se v odborných textech a situacích; • okomentuje názory své i ostatních účastníků dialogu; • diskutuje nad textem; • reaguje spontánně a gramaticky správně; • rozumí rodilým mluvčím. 	<ul style="list-style-type: none"> • dialog nad textem i mimo něj, jeho zahájení, vedení a ukončení • udržování dialogu, vsuvky • diskuse a komentáře • nabízení situací, ve kterých se žáci mají možnost setkat s rodilými mluvčími a vést s nimi dialog 	

5. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Receptivní řečové dovednosti			
	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma; 	<ul style="list-style-type: none"> • četba různých typů textů • shrnutí obsahu textu • skládání textu (jumbled text) • práce se slovní zásobou a gramatickými strukturami • doplňování chybějících slov a gramatických obrátů na základě kontextu textu • doplňování chybějících částí textu, jejich výběr z nabídky na základě kontextu a struktury 	OSV Osobnostní výchova * Morálka všedního dne <i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • debata • argumentativní esej
	<ul style="list-style-type: none"> • odvodí význam neznámých slov; • pracuje na základě pochopení kontextu; • aplikuje základy slovtvorby na neznámé výrazy; • vyhledá správně a přiměřeně rychle význam slova a jeho odvozeniny ve výkladovém nebo překladovém slovníku; 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlení významu slova dle kontextu • vyhledání významu neznámé slovní zásoby v jednojazyčném a/nebo dvojjazyčném slovníku • vyhledávání slov odvozených a příbuzných, slov stejného a opačného významu 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • přednáška • beseda

<ul style="list-style-type: none"> • vystihne podstatu mluveného projevu; • oddělí promluvu jednotlivých mluvčích; • rozpozná citové zabarvení; • identifikuje různé styly; 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech textu s vizuální oporou i bez ní • odpovědi na otázky bez vizuální opory • T/F výroky, jejich oprava o zdůvodnění • shrnutí obsahu vyslechnuté promluvy • diskuse vedená na téma vyslechnuté promluvy či konverzace 	<p>MKV Multikulturní výchova * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentace
Produktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text; • tvoří složitější promluvy a výpovědi; • procvičuje různé gramatické struktury; • obměňuje slovní zásobu textu; • stručně vyjádří své stanovisko; 	<ul style="list-style-type: none"> • písemné i ústní procvičování gramatických struktur – opakování struktur, se kterými se žáci seznámili v předcházejícím studiu, a jejich upevnění • písemné i ústní procvičování slovní zásoby vztahující se k oblasti každodenního života, života ve společnosti i témata abstraktní (např. vztahy ve společnosti, cestování a turistika, obchody a služby, vzdělání, zaměstnání, práce, svět peněz, příroda a životní prostředí, věda a technika, zdraví a fyzická kondice, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, sport a hry, vztahy v rodině, mezi lidmi, přátelství a láska, popis místa, charakteristika, vlastnosti, zájmové aktivity) • prohloubení znalostí v oblasti života v anglicky mluvících zemích a regionech a jejich porovnání (Británie, Spojené státy americké, Kanada, Austrálie, včetně místopisu, zeměpisu, historie, literatury, ekonomiky, politického života, svátků a tradic) 	<p><i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis Ekonomika Základy společenských věd Český jazyk a literatura</p> <p>Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní typy formálních a neformálních písemných projevů; • odliší jednotlivé slohové útvary a styly; 	<ul style="list-style-type: none"> • eseje • dopisy • shrnutí a hodnocení 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahově náročnějším promluvám; 	<ul style="list-style-type: none"> • obohacování a upevňování slovní zásoby • argumentace, diskuse 	
<ul style="list-style-type: none"> • při písemném vyjádření koriguje svoji slovní zásobu za pomoci nejen překladového, ale i výkladového slovníku; 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s různými typy slovníků 	

Interaktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> • zahájí, vede a ukončí dialog na složitější, i abstraktní téma; • orientuje se v odborných textech a situacích; • okomentuje názory své i ostatních účastníků dialogu; • diskutuje nad textem; • reaguje spontánně a gramaticky správně; • rozumí roditelům mluvčím. 	<ul style="list-style-type: none"> • dialog nad textem i mimo něj, jeho zahájení, vedení a ukončení • udržování dialogu, vsuvky • diskuse a komentáře • nabízení situací, ve kterých se žáci mají možnost setkat s roditelými mluvčími a vést s nimi dialog 	

6. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
Receptivní řečové dovednosti			
	<ul style="list-style-type: none"> • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma; 	<ul style="list-style-type: none"> • četba různých typů textů • shrnutí obsahu textu • skládání textu (jumbled text) • práce se slovní zásobou a gramatickými strukturami • doplňování chybějících slov a gramatických obrátů na základě kontextu textu • doplňování chybějících částí textu, jejich výběr z nabídky na základě kontextu a struktury 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • přednáška • beseda
	<ul style="list-style-type: none"> • odvodí význam neznámých slov; • pracuje na základě pochopení kontextu; • aplikuje základy slovtvorby na neznámé výrazy; • vyhledá správně a přiměřeně rychle význam slova a jeho odvozeniny ve výkladovém nebo překladovém slovníku; 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlení významu slova dle kontextu • vyhledání významu neznámé slovní zásoby v jednojazyčném a/nebo dvojjazyčném slovníku • vyhledávání slov odvozených a příbuzných, slov stejného a opačného významu 	OSV Osobnostní výchova * Poznání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • debata • argumentativní esej
	<ul style="list-style-type: none"> • vystihne podstatu mluveného projevu; • oddělí promluvu jednotlivých mluvčích; • rozpozná citové zabarvení; • identifikuje různé styly; 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech textu s vizuální oporou i bez ní • odpovědi na otázky bez vizuální opory • T/F výroky, jejich oprava o zdůvodnění • shrnutí obsahu vyslechnuté promluvy • diskuse vedená na téma vyslechnuté promluvy či konverzace 	

Produktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text; • tvoří složitější promluvy a výpovědi; • procvičuje různé gramatické struktury; • obměňuje slovní zásobu textu; • stručně vyjádří své stanovisko; 	<ul style="list-style-type: none"> • písemné i ústní procvičování gramatických struktur – opakování struktur, se kterými se žáci seznámili v předcházejícím studiu a jejich upevnění • písemné i ústní procvičování slovní zásoby vztahující se k oblasti každodenního života, života ve společnosti i témata abstraktní (např. vztahy ve společnosti, cestování a turistika, obchody a služby, vzdělání, zaměstnání, práce, svět peněz, příroda a životní prostředí, věda a technika, zdraví a fyzická kondice, sport a hry, vztahy v rodině, mezi lidmi, přátelství a láska, popis místa, charakteristika, vlastnosti, zájmové aktivity) • prohloubení znalostí v oblasti života v anglicky mluvících zemích a regionech a jejich porovnání (Británie, Spojené státy americké, Kanada, Austrálie, včetně místopisu, zeměpisu, historie, literatury, ekonomiky, politického života, svátků a tradic) 	<p><i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis Ekonomika Základy společenských věd Český jazyk a literatura</p> <p>MKV Multikulturní výchova * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p><i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • prezentace </p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní typy formálních a neformálních písemných projevů; • odliší jednotlivé slohové útvary a styly; 	<ul style="list-style-type: none"> • esej • dopis • shrnutí a hodnocení 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahově náročnějším promluvám; 	<ul style="list-style-type: none"> • obohacování a upevňování slovní zásoby • argumentace, diskuse 	
<ul style="list-style-type: none"> • při písemném vyjádření koriguje svoji slovní zásobu za pomoci nejen překladového, ale i výkladového slovníku; 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s různými typy slovníků 	
Interaktivní řečové dovednosti		
<ul style="list-style-type: none"> • zahájí, vede a ukončí dialog na složitější, i abstraktní téma; • orientuje se v odborných textech a situacích; • okomentuje názory své i ostatních účastníků dialogu; • diskutuje nad textem; • reaguje spontánně a gramaticky správně; • rozumí rodilým mluvčím. 	<ul style="list-style-type: none"> • dialog nad textem i mimo něj, jeho zahájení, vedení a ukončení • udržování dialogu, vsuvky • diskuse a komentáře • nabízení situací, ve kterých se žáci mají možnost setkat s rodilými mluvčími a vést s nimi dialog 	

5.3 Německý jazyk

5.3.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

V rámci DSD programu je škola garantován německou stranou rodilý mluvčí s pedagogickým vzděláním a proškolením přímo na tento program a závěrečnou zkoušku.

Žáci DSD-tříd skládají po absolvování šestiletého studia mezinárodně uznávanou zkoušku Deutsches Sprachdiplom II (úroveň B2 – C1 evropského referenčního rámce). Podmínkou umožnění složit zkoušku DSD II je též úspěšné absolvování dvouletého Semináře DSD II v 5. a 6. ročníku, jež je zařazen mezi povinné volitelné předměty. Němčina je pro tyto žáky hlavním cizím jazykem. Cílovou skupinou pro tyto třídy jsou jazykově nadaní žáci, kteří mají zájem o studium němčiny, případně později o studium v německy mluvících zemích. A cílem tohoto šestiletého studia je příprava na zkoušku DSD II. Úspěšní absolventi této zkoušky již nemusí skládat profilovou maturitu z německého jazyka. Zároveň je zkouška DSD II opravňuje ke studiu na vysokých školách v německy mluvících zemích.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou zároveň realizována následující průřezová témata:

Osobnostní výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

5.3.2 Pravidelné akce předmětu Německý jazyk

Výměnné pobyty a spolupráce s žáky partnerských gymnázií v německy mluvících zemích (povinné)

Konverzační soutěže

Návštěvy filmových představení v němčině v Goethe Institutu Praha

Návštěvy kulturních akcí Goethe Institutu a Velvyslanectví SRN v Praze

Exkurze do knihovny Goethe Institutu Praha

Povinná praxe v německy mluvících zemích (v případě přidělení grantu)

Exkurze (Dresden, Berlin, München, Leipzig, Nürnberg,...)

5.3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel sleduje, jaký je přístup žáka k výuce cizích jazyků, co mu dělá větší problémy, v jakém ohledu je nadaný, oceňuje silnější stránky a snaží se posílit ty slabší. Žáci jsou seznamováni s různými přístupy k učení cizího jazyka. Učíme práci s chybou. Učitel vede žáky k samostatnému vyhledávání a zpracovávání informací z cizojazyčných zdrojů, hledání souvislostí mezi jazyky a obory. Součástí hodin je i aktivní využívání IT.

Kompetence k řešení problému

Vzhledem ke zdrojům informací (tisk, internet, cizojazyčná literatura, film, hudba, ...) žáci ne vždy beze zbytku rozumějí danému problému, jsou jim proto předkládány různé strategie řešení. V rámci konverzace vede učitel žáky ke zřetelné argumentaci při vyjadřování názorů, ujasňování postojů a jejich obhajobě. Učitel ve výuce simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, vede k diskusi v cizím jazyce a obhájení vlastního názoru; rozvíjí schopnost porozumět nonverbální komunikaci,

soustřeďuje se na jevy odlišné v jednotlivých kulturách. Učíme porozumět textům a poslechům v cizím jazyce a jejich interpretaci.

Kompetence sociální a personální

Učitel pracuje s žáky ve skupinách, týmech, ale i s jednotlivci; žáci jsou rovnocennými partnery učitelů, učíme je nebát se požádat o pomoc, vedeme žáky ke správnému sebehodnocení, nepodceňování ani nenadhodnocování. Zahraniční zájezdy a pobyty poskytují žákům možnost kontaktu s novým prostředím a setkávání s různými lidmi.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky ke slušnému a otevřenému jednání, v rámci konverzace žáci vyjadřují svůj názor a zaujímají stanovisko k problémům společenským, sociálním a kulturním a také k aktuálnímu dění ve škole.

Kompetence pracovní

Specifikem výuky/studia jazyka je soustavnost, systematickost, postup od jednoduchého ke složitějšímu, nutnost opakování a aktivního zapojení. Učitel pomáhá žákům rozvíjet jejich zájmy v oblasti cizího jazyka, pomáhá s přípravou na zkoušky na VŠ i s jejich uplatněním v pozdějším profesním zaměření.

1. ročník (začátečníci)		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby; je schopen používat základní pozdravy; reaguje na oslovení, omluví se a představí se; reaguje na pokyny vyučujícího a sám tyto pokyny dokáže zformulovat; vypráví v jednoduchých větách o sobě a své rodině; zvládne gramaticky správně písemnou i ústní formou vytvořit jednoduché věty oznamovací, tázací i rozkazovací; dokáže vyjádřit přání své i svých přátel; zvládá telefonický rozhovor; osvojí si číslovky do 100; orientuje se v mapě Evropy i německy mluvících zemí; vyhledává (pomocí mapy a internetu) základní poznatky o německy mluvících zemích; 	<p>Témata</p> <ul style="list-style-type: none"> já a ty škola a učení <p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> abeceda jazyková a zvuková podoba slova <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> rod podstatných jmen a jejich skloňování časování sloves pravidelných, způsobových (können, müssen, dürfen) a pomocných v přítomném čase zájmena přivlastňovací a osobní slovosled ve větách hlavních a otázkách zjišťovacích frazologie (pozdrav, rozloučení, představení další osoby) <p>Lexikum</p> <ul style="list-style-type: none"> názvy vyučovacích předmětů, rozvrh hodin časové údaj dny v týdnu, názvy měsíců a ročních období čísllovky 1 - 100 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>* Osobnostní rozvoj</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Psychohygiena</p> <p>Kreativita</p> <p>* Sociální rozvoj</p> <p>Poznávání lidí</p> <p>Komunikace</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> diskuse esej práce s poslechem

<ul style="list-style-type: none"> • podá základní informace o škole (předměty, rozvrh hodin) i o náplni svého volného času. 	Reálie <ul style="list-style-type: none"> • život mladých v německy mluvících zemích • hlavní města Německa, Rakouska a Švýcarska 	
---	--	--

2. ročník (začátečníci) 1. ročník (pokročilí)		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • sdělí ústní i písemnou formou v monologu i dialogu základní souvislé informace o sobě, své rodině, kamarádech a běžných činnostech; • vysvětlí jednoduchou formou, kde bydlí, zeptá se na adresu ostatních; • dokáže si domluvit schůzku, vést telefonní rozhovor, napsat stručný e-mail či dopis, pozdrav či pozvánku; • je schopen informovat se na cenu a domluvit se při nakupování; • vyjádří omluvu, dodá druhým odvalu; • popíše zvířata a činnosti s nimi spojené; • domluví se o výletě; • jednoduchou a zdvořilou formou vyjádří své přání; • osvojuje si další reálie, naučí se názvy dalších zemí, zejména států EU; • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek; • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace. 	Témata <ul style="list-style-type: none"> • volný čas • doma Jazykové prostředky <ul style="list-style-type: none"> • stupňování příslovcí • způsobová slovesa • können x dürfen, müssen • vykání • záporná zájmena • zjišťovací otázky ve 4. pádě (Was?, Wen?) • zdrobňeliny na –chen • složený minulý čas (perfektum) s pomocnými slovesy haben a sein • neurčitý podmět man • přivlastňovací zájmena unser, euer Lexikum <ul style="list-style-type: none"> • koníčky • místa, kde tráví volný čas • věci, které při svých koníčcích potřebuje • součásti oblečení • běžné denní činnosti • časové údaje • domácí zvířata a činnosti s nimi spojené Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> • stupňování příslovcí • způsobová slovesa • können x dürfen, müssen • vykání • záporná zájmena • zjišťovací otázky ve 4. pádě (Was?, Wen?) • zdrobňeliny na –chen • složený minulý čas(perfektum) s pomocnými slovesy haben a sein • neurčitý podmět man 	OSV Osobnostní a sociální výchova * Osobnostní rozvoj Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kreativita * Sociální rozvoj <i>Metody:</i> • diskuse • eseje • práce s poslechem MKV Multikulturní výchova * Lidské vztahy * Multikulturalita

	<ul style="list-style-type: none"> • přivlastňovací zájmena unser, euer Reálie <ul style="list-style-type: none"> • základní informace o německy mluvících zemích 	
--	--	--

3. ročník (začátečníci) 2. ročník (pokročilí)		
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • porozumí herním pravidlům; • odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu; • využívá různé druhy slovníků; INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek; • zeptá se na cestu, na tento dotaz zareaguje a podá požadovanou informaci; • požádá o radu a pomoc; • vyjádří zákaz a souhlas; • vypráví o svých zážitcích; • popíše a srovná osoby; • formuluje svůj názor na ostatní lidi; • písemnou i ústní formou vyjádří pozvání; • dokáže mluvit o svých oblíbených jídlech; • je schopen vést dialogy v restauraci; • vede rozhovory o vyučovacích předmětech; • charakterizuje svůj denní program • vyjádří své pocity v konfliktních situacích; • popíše svůj pokoj a činnosti, které v něm vykonává. 	Témata: <ul style="list-style-type: none"> • sport a zábava • tak žijeme • moji sourozenci a já Jazykové prostředky <ul style="list-style-type: none"> • zájmeno es • rozkazovací způsob • préteritum sein a haben • stupňování příslovčí • tázací zájmeno • neurčitý podmět man • přivlastňovací zájmena unser, euer • souvětí se spojkami weil , wenn., dass • předložky se 3. a 4. pádem • složená podstatná jména Lexikum <ul style="list-style-type: none"> • místnosti v bytě • místa v okolí bydliště • části těla a nemoci • druhy sportů • rodina a její členové • jídla a potraviny • koníčky a povolání • budovy ve městě • dopravní prostředky Mluvnice <ul style="list-style-type: none"> • zájmeno es • rozkazovací způsob • préteritum sein a haben • stupňování příslovčí • tázací zájmeno • neurčitý podmět man 	MKV Multikulturní výchova * Lidské vztahy Multikulturalita OSV Osobnostní a sociální výchova * Sebepoznání a sebepojetí * Seberegulace a sebeorganizace * Mezilidské vztahy * Komunikace OSV Osobnostní a sociální výchova * Morálka všedního dne * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Spolupráce a soutěž
	<ul style="list-style-type: none"> • přivlastňovací zájmena unser, euer • souvětí se spojkami weil , wenn., dass • předložky se 3. a 4. pádem • složená podstatná jména 	

	Reálie <ul style="list-style-type: none"> • hlavní města německy mluvících zemí • turistická centra v Německu, Rakousku a ve Švýcarsku 	
--	---	--

4. ročník (začátečníci) 3. ročník (pokročilí)
--

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy; • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu; PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma, využívá při tom různé druhy slovníků; • charakterizuje místa, kam se cestuje, sám si vyhledává informace; • dokáže informovat o důležitých místech; • domluví se na nádraží; • zvládá slovní zásobu spojenou s hrami na počítači; • ústně i písemně formuluje pozvánku, dohodne čas a místo; • přijme a odmítne návrh; • poblahopřeje k narozeninám či svátku; • diskutuje o přípravě večírku; • popíše okolí, sám získává informace; • ústní i písemnou formou vypráví o události, která se odehrála v minulosti; • hovoří o svých profesních představách a odůvodní je; • vyjádří své pocity a očekávání; 	Témata <ul style="list-style-type: none"> • prázdniny a svátky • současnost a budoucnost • škola nás baví Jazykové prostředky <ul style="list-style-type: none"> • předložky se 3. pádem • předložky se 4. pádem • další předložky se 3. a 4. pádem • způsobová slovesa v préteritu • skloňování přivlastňovacích zájmen • skloňování přídavných jmen • werden jako plnovýznamové sloveso • souvětí souřadné se spojkami darum/deshalb • časové údaje s předložkami an/an/in + 3. pád • přechylování u názvů povolání a osob • budoucí čas • tvary budoucího času k vyjádření domněnky, očekávání a obavy • vedlejší věty se spojkou obwohl • préteritum pravidelných a nepravidelných sloves a sloves způsobových • 2. pád podstatných jmen • nepřímé otázky • předminulý čas • tvary infinitivu s zu • trpný rod • časové údaje s předložkou seit Lexikum <ul style="list-style-type: none"> • různé svátky a oslavy • druhy počasí • místa, kam se cestuje • důležitá místa ve městě 	OSV Osobnostní a sociální výchova * Morálka všedního dne * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Spolupráce a soutěž MED Mediální výchova * Mediální produkty a jejich významy * Média a mediální produkce

<ul style="list-style-type: none"> • popíše domácí zvířata, formou rozhovoru o nich získává informace; • je schopen se zapojit s menšími obtížemi do rozhovoru s rodilými mluvčími na předem známá témata každodenních situací. 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy povolání a činnosti s nimi spojené • hudební nástroje • způsoby trávení volného času ve městě i mimo něj • specifika života ve městě a na venkově • činnosti kolem počítače a práce s ním spojené • součásti oblečení pro různé příležitosti • problematika kolem životního prostředí a ochrany zvířat • politické systémy a události <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • předložky se 3. pádem • předložky se 4. pádem • další předložky se 3. a 4. pádem • způsobová slovesa v préteritu • skloňování přivlastňovacích zájmen • skloňování přídavných jmen • werden jako plnovýznamové sloveso • souvětí souřadné se spojkami darum/deshalb • časové údaje s předložkami an/an/in + 3. pád • přechylování u názvů povolání a osob • budoucí čas • tvary budoucího času k vyjádření domněnky, očekávání a obavy • vedlejší věty se spojkou obwohl • préteritum pravidelných a nepravidelných sloves a sloves způsobových • 2. pád podstatných jmen • nepřímé otázky • předminulý čas • tvary infinitivu s zu • trpný rod • časové údaje s předložkou seit <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • politický systém v Německu 	
---	---	--

5. ročník (začátečníci) 4. ročník (pokročilí)		
Výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy; užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení; <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> logicky a jasně strukturuje delší písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma; popíše různé druhy oblečení pro určité příležitosti; vyjádří svůj názor; zhodnotí názory ostatních a zaujme stanovisko; diskutuje o zdravém způsobu života; vyhledává sám informace o probíraných tematických okruzích; diskutuje o politickém dění na základě novinových a rozhlasových či televizních zpráv; vyjadřuje se písemnou i ústní formou k současným problémům týkajících se národností, techniky, reklamy i všedního dne; odůvodňuje své názory a přání; dokáže zhodnotit přednosti a zápory jednotlivých dopravních prostředků i s ohledem na životní prostředí; je schopen popsat závadu na automobilu a domluvit se v autoservisu; dokáže se orientovat na nádraží a formou rozhovoru získat potřebné informace. 	<p>Témata</p> <ul style="list-style-type: none"> móda a módní trendy moderní doba a svět přátelská setkání a vztahy <p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> párové spojky zwar-aber, entweder-oder, sowohl-als auch, weder-noch předložkové vazby se slovesy, podstatnými a přídavnými jmény neurčité číslovky vedlejší věty účelové – s damit nebo s um zu + infinitiv vedlejší věty časové s als, wenn, während předložky se 2. pádem postavení více přívlastků ve větě neurčitá zájmena niemand, ein, kein, alle skloňování zpodstatněných přídavných jmen budoucí čas vztažné věty zvrtná slovesa se zájmenem ve 3. a 4. pádě vedlejší věty se spojkami je/desto/um so, so dass, sobald/solange <p>Lexikum</p> <ul style="list-style-type: none"> módní zboží a doplňky, módní oblečení vše kolem zdravého způsobu života, zdravé potraviny a věci kolem zdravé výživy míry a váhy dopravní prostředky a věci s nimi související činnosti spojené s telefonováním a mobilním telefonem politické dění činnosti související s počítačem rodina a rodinní příslušníci přátelství věci všedního dne národnosti 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Morálka všedního dne * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <p>MED</p> <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Mediální produkty a jejich významy * Média a mediální produkce <p>VEGS</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> * Vzdělávání v Evropě a ve světě <p>Integrované učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • reklama • počasí Reálie <ul style="list-style-type: none"> • národnosti a národnostní menšiny v německy mluvících zemích • poválečná historie Německa • znovusjednocení Německa 	
--	--	--

6. ročník (začátečníci) 5. ročník (pokročilí)		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje jednotlivá hnutí mládeže, rozliší jejich základní znaky; • definuje v mluveném projevu jednotlivé mluvčí; • odhaduje význam textů hudebních skladeb; • identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy; • odhadne význam neznámých slov a anglikanismů na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu; PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI <ul style="list-style-type: none"> • logicky a jasně klasifikuje základní znaky jednotlivých hnutí mládeže a politických stran; • reprodukuje hlavní úkoly EU a aplikuje jejich vliv na život mladých; • porovnává, komentuje a hodnotí údaje ze statistik a grafů; • definuje základní znaky konzumní společnosti, porovnává různé životní styly; • vyvozuje své sympatie, antipatie, kritizuje, zaujímá stanovisko; • strukturuje delší písemný i ústní projev k probíraným tématům, dokáže vyjádřit svůj názor a odůvodnit jej; • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma; 	Témata <ul style="list-style-type: none"> • život mladých (sociální a politická angažovanost, pomoc rozvojovým zemím, vztah k lidem z různých kultur a náboženství) • mladí a hudební styly • konzum a reklama • Evropská unie a její členské země Jazykové prostředky <ul style="list-style-type: none"> • přičestí minulé a přítomné jako přídavné jméno • nepřímá řeč v přítomnosti a minulosti • předložkové vazby se slovesy, podstatnými a přídavnými jmény • časové údaje • předložkové časové údaje • stylistické využití modálních sloves • předminulý čas asouslednost časů • frazeologismy Lexikum <ul style="list-style-type: none"> • život, pořadí hodnot mladých lidí, angažovanost mladé generace při pomoci potřebným skupinám • skupiny lidí podle zájmů • mládež a náboženství • multikulturní společnost a náboženství, mezilidské vztahy • hudba a její styly, texty, výzvy • hodnocení kvality uměleckých děl • hudební festivaly a dění kolem nich 	OSV Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> * Globalizační a rozvojové procesy * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky * Vzdělávání v Evropě a ve světě MED Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> * Role médií v moderních dějinách * Účinky mediální produkce a vliv médií MKV Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> * Základní problémy sociokulturních rozdílů EV Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> * Člověk a životní prostředí

<p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje adekvátně a gramaticky správně v diskuzi k probíraným tématům; • zapojí se bez větších obtíží do rozhovoru s rodilými mluvčími na méně běžné a známé téma; • argumentuje, objasňuje a obhajuje své názory, vyjadřuje své pocity; • vyvozuje závěry, o kterých se snaží přesvědčit ostatní diskutující; • dokáže přijmout i názory druhých; • přednese strukturovaný referát i na odbornější téma. 	<ul style="list-style-type: none"> • jazyk reklamy, znaky konzumní společnosti, životní hodnoty • moderní formy nakupování přes internet, formy úhrady • moderní Evropan • Německo z pohledu cizinců • EU-program Sokrates • občané EU • globalizace, její klady a zápory • angažovanost mladých lidí <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Německo a jeho role v EU • stručný přehled moderních dějin německých zemí • problémy národnostních menšin v Německu 	
---	--	--

6. ročník (pokročilí)		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<p>RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy; • porozumí textu písničky, návodu k použití; • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu; <p>PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <p>INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • logicky a jasně strukturuje poměrně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma; • porovná a hodnotí údaje z odbornějších textů a statistik; • stylizuje formálně a gramaticky správně žádost o místo včetně životopisu; • charakterizuje povolání i s ohledem na trh práce; • vyjádří a obhájí svůj názor a své postoje; • přijme a odmítne návrh; 	<p>Témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • budoucnost • média a technologie • drogy a závislosti • příroda a životní prostředí <p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • budoucí čas a jeho stylistické využití • nepřímé otázky • odvozování podstatných jmen • zápor • předložkové časové údaje • stylistické využití modálních sloves • předminulý čas a souslednost časů • časové údaje s předložkami • konjunktiv I • přičestí přítomné a minulé ve funkci přídavného jména • vedlejší věty s um zu, statt zu, ohne zu • funkce zájmena es <p>Lexikum</p> <ul style="list-style-type: none"> • život mladých lidí, pestrost jejich zájmů, přání a touhy do budoucnosti 	<p>OSV Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Morálka všedního dne <p>VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky * Žijeme v Evropě * Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <p>MKV Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o rovnoprávném postavení žen a mužů, o rozdělení rolí v domácnosti; • komentuje programovou nabídku televize a rozhlasových stanic; • vede diskuzi o veřejnoprávních, soukromých televizních a rozhlasových stanicích, vyjadřuje a obhajuje svůj názor, přijímá i názory ostatních; • odůvodňuje své pocity; • vypráví obsah filmu při dodržení časové posloupnosti; • člení text na základě klíčových slov; • popíše počítač a některé jeho operace; • je schopen diskutovat o vztahu mladých lidí k alkoholu, drogám, kouření; • komentuje statistiky; • vede interview se spolužáky, kteří kouří; • diskutuje o aktivním trávení volného času, které přináší pocit naplnění; • zamýšlí se nad životním prostředím v Česku a ve světě; • charakterizuje jevy a činnosti, které přispívají ke zhoršování životního prostředí; • formuluje vlastní nápady, které by mohly přispět k ochraně životního prostředí; • napíše výzvu k zodpovědnému chování vůči přírodě; • přednese strukturovaný referát. 	<ul style="list-style-type: none"> • média a jejich programová nabídka, veřejnoprávní a soukromé stanice • jak vzniká film • hodnocení kvality uměleckých děl • působení uměleckých děl na člověka • filmové a divadelní festivaly • hudba a hudební styly • počítač, jeho funkce a využití • multimédia a jejich budoucnost • kouření a drogy • rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • důvody vedoucí ke konzumaci drog • drogová prevence • zdravý způsob života a péče o zdraví • sport a životní prostředí • ochrana životního prostředí • ekologická hnutí • angažovanost mladých lidí • znečištění životního prostředí • novinové a televizní zprávy a reportáže o životním prostředí <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> • významné osobnosti vědy, kultury a umění v německy mluvících zemích 	<p>* Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>MED</p> <p>Mediální výchova</p> <p>* Role médií v moderních dějinách</p> <p>* Účinky mediální produkce a vliv médií EV</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>* Člověk a životní prostředí</p> <p>Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví</p>
---	---	--

5.4 Matematika a její aplikace

5.4.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v RVP ZV a RVP G.

Výuka matematiky na našem gymnáziu rozvíjí především logické myšlení a paměť, ale současně se soustřeďuje i na dokonalé osvojení si matematických prostředků a postupů. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke zvládnutí srozumitelné a věcné argumentace. Matematika utváří kvantitativní a geometrickou představivost žáků.

Matematika je založena na aktivních činnostech spojených s prací s matematickými objekty a s využitím matematických postupů v reálných životních situacích. Výuka matematiky umožňuje žákům pochopit, že matematika je nezastupitelný prostředek v modelování a předvídání reálných dějů. Jako cíl si klade vést žáky k užití kompetencí získaných při jejím studiu nejen pro další vysokoškolské studium, ale i pro praktický život.

Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro celoživotní vzdělávání a běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia si žáci uvědomují, že matematika není samoučelná, ale je nezbytná pro další obory lidské činnosti (nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii), že moderní technologie jsou jejím užitečným pomocníkem. Uvědomují si, že rozvoj matematiky podmiňuje rozvoj dalších oborů, že je ale zároveň ovlivňována mnoha vnějšími podněty z různých oblastí.

5.4.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Matematika je povinným vyučovacím předmětem v prvních pěti letech studia, je realizován týdenní povinnou dotací: v prvním a druhém ročníku 4 hodiny, ve třetím a čtvrtém ročníku 4 hodiny, v pátém 3 hodiny týdně, v šestém 2 hodiny týdně.

Na učivo povinného předmětu Matematika navazují volitelné [semináře](#) vyučované již od předmaturitního ročníku.

Do předmětu je integrováno průřezové téma Osobnostní výchova, vycházející z RVP ZV a RVP G.

5.4.3 Pravidelné akce předmětu Matematika

Doplňujícími aktivitami předmětu jsou mezinárodní matematická soutěž Klokan, Matematická olympiáda a předmaturitní soustředění.

5.4.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

V hodinách vede učitel žáky k tomu, aby používali matematické pojmy, vzorce, termíny, aby uměli vysvětlit jejich obsah a vztahy mezi veličinami ve vzorci, aby vyhledávali souvislosti (mezi jednotlivými pojmy, mezi oblastmi). Učitel analyzuje s žáky reálné situace, matematizuje je pro řešení a učí žáky srozumitelně zformulovat závěr výpočtu s ohledem na zadání. Vede žáky k provádění reálného odhadu výsledku a k volbě vhodného postupu pro řešení. Učitel vybízí žáky k účasti v různých soutěžích a zapojení se do mimoškolních aktivit.

Kompetence k řešení problému

Učitel vede žáky k samostatné analýze problému, k aktivnímu přístupu v jeho řešení, aby při neúspěchu hledali jiné strategie řešení, vyhledávali informace o řešení daného problému nebo problémů jemu podobných, aby uměli požádat o pomoc spolužáky nebo vyučující.

Kompetence komunikativní

V hodinách vede učitel žáky k tomu, aby uspořádali a logicky zformulovali své myšlenky, vyjadřovali se souvisle a kultivovaně, naslouchali druhým lidem, zapojovali se do diskuse, uměli obhájit svůj názor a smysluplně při tom argumentovali. Učitel klade důraz na to, aby žáci rozuměli různým typům záznamů (text, obrázek, graf, tabulka), užívali informačních prostředků (včetně moderních) pro zlepšení komunikace a uměli prezentovat své znalosti.

Kompetence sociální a personální

V hodinách vede učitel žáky k tomu, aby pracovali ve skupině a spoluvytvářeli pravidla práce v týmu s tím, že zvládnou přijímat různé týmové role (vedení skupiny, podřízenost) a chápou potřebu efektivní spolupráce a respektují názory ostatních. Učitel dohlíží, aby žáci ovládali a řídili své jednání.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky, aby respektovali názory druhých lidí, uvědomovali si svoji zodpovědnost, pěstovali pozitivní vztahy a pomáhali spolužákům.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k tomu, aby správně používali pomůcky, dodržovali předepsaná pravidla a postupy, chránili zdraví své i ostatních, stejně tak majetek svůj i ostatních. Učitel klade důraz na to, aby žáci odpovědně přistupovali k rozhodnutí o svém zaměření a dalším vzdělávání, aby cítili uspokojení ze samostatně a dobře vykonané práce.

Kompetence k podnikavosti

Učitel vede žáky k uplatňování vlastní iniciativy a tvořivosti při usilování o dosažení stanovených cílů. Učitel klade důraz na to, aby žáci zodpovědně rozhodovali o svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

1. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • používá pojem přirozeného a celého čísla; • porovnává, sčítá, odčítá, násobí a písemně dělí desetinná čísla; • používá pojem zlomku, porovnává zlomky a provádí s nimi základní aritmetické operace; • chápe vztah zlomku a racionálního čísla; • vyjádří racionální číslo desetinným rozvojem a přechází od jednoho způsobu vyjádření racionálního čísla k druhému; • definuje pojem druhé mocniny a odmocniny racionálního čísla, v jednoduchých případech vypočítá druhou mocninu a odmocninu; • dle požadavků zaokrouhlí výpočty získané na kalkulačce;	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Číselné obory <ul style="list-style-type: none"> • přirozená, celá, desetinná a racionální čísla a operace s nimi • zaokrouhlování na počet platných cifer a na počet desetinných míst • práce s kalkulačkou v daných číselných oborech • vztahy inkluze mezi číselnými obory • druhá mocnina, číselné výpočty – kalkulačka • druhá odmocnina, číselné výpočty – kalkulačka • iracionální číslo • čísla reálná • osa reálných čísel • absolutní hodnota reálného čísla	<i>Přesahy:</i> Fyzika Chemie

<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem iracionálního čísla a jeho desetinného rozvoje; • chápe pojem reálného čísla i jeho geometrickou interpretaci pomocí číselné osy; • pracuje s relacemi rovnosti a nerovnosti reálných čísel, operuje s reálnými čísly; • chápe pojem absolutní hodnoty reálného čísla i jejího geometrického znázornění, aktivně pracuje s absolutní hodnotou; • aktivně pracuje s kalkulačkou, odhadne reálnost výsledku provedené operace; • užívá základní pojmy z dělitelnosti čísel a kritéria dělitelnosti; • rozliší prvočíslo a číslo složené; • určí všechny dělitele přirozeného čísla v jednodušších případech; • určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek přirozených čísel; • řeší slovní úlohy na dělitelnost; • operuje s pojmy poměr, postupný poměr; • při řešení slovních úloh aplikuje řešení trojčlenkou, správně interpretuje výsledek řešení; • operuje s pojmy procento, základ, procentová část, počet procent, promile a aktivně je využívá při výpočtu; • čte a v jednoduchém případě i konstruuje diagramy a grafy využívající procent; • řeší složitější slovní úlohy na procenta; 	<p>Dělitelnost čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování pojmů dělitel, násobek, znaky dělitelnosti, prvočíslo, číslo složené • rozklad na součin prvočísel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, Eratosthenovo síto • slovní úlohy <p>Poměr</p> <ul style="list-style-type: none"> • poměr, postupný poměr, měřítko plánu a mapy • dělení úsečky v daném poměru, změna délky úsečky v daném poměru, pomocná polopřímka • trojčlenka a její užití <p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy – základ, část, počet procent, základní úlohy • promile • diagramy a grafy využívající procent • složitější úlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> • operuje s pojmem číselný výraz, určí jeho hodnotu; • chápe pojmy proměnná, výraz s proměnnou; • určí hodnotu výrazu s proměnnou užitím tabulky; • chápe pojem definiční obor výrazu; • operuje s pojmem celistvý výraz, celistvé výrazy sčítá a odčítá, násobí, dělí jednočlenem; • aktivně užívá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu, pro rozdíl druhých mocnin; 	<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <p>Výraz</p> <ul style="list-style-type: none"> • číselný výraz, určení jeho hodnoty • výraz s proměnnou, tabulka pro určování hodnot výrazu, definiční obor výrazu • celistvé výrazy a operace s nimi • mnohočleny a operace s nimi • vytýkání, rozklad, vzorce pro druhé mocniny 	<p><i>Přesahy:</i> Fyzika</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozloží výrazy na součiny; • ovládá pojmy člen, koeficient a stupeň mnohočlenu; • operuje s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení včetně dělení lineárním dvojitěm); • chápe pojmy rovnost, rovnice, nerovnice, řešení rovnice; • chápe význam zkoušky a nutnosti jejího provedení; • řeší lineární rovnice o jedné neznámé v různých číselných oborech; 	<p>Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem rovnosti, rovnice • řešení rovnic, ekvivalentní úpravy, význam zkoušky • řešení lineárních rovnic v různých číselných oborech • vyjádření neznámé ze vzorce v jednoduchých příkladech 	
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje, znázorní a správně užívá pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka, rovina, polorovina; • určí vzájemné polohy základních planimetrických útvarů; • pojmenuje, znázorní a správně užívá pojmy týkající se kružnice a kruhu, popíše a užívá jejich vlastnosti (tětiva, kružnicový oblouk, kruhová výseč a úseč, mezikružní); • aplikuje metrické poznatky o kružnicích a kruzích (obvod, obsah) v úlohách početní geometrie; • definuje pojem úhlu, rozliší jejich druhy, užívá jejich vlastnosti a vztahy mezi nimi; • změří a vyjádří velikost úhlu ve stupňové míře; • klasifikuje úhly podle velikosti; • narýsuje úhel dané velikosti a provádí operace s úhly (početně i konstrukčně); • pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy v trojúhelníku a jejich vlastnosti; • aplikuje poznatky o trojúhelnících v úlohách početní geometrie; • aplikuje poznatky o trojúhelnících při jednoduchých konstrukcích trojúhelníků; • rozliší konvexní a nekonvexní útvary; • rozliší základní druhy čtyřúhelníků, popíše a správně užívá jejich vlastnosti; • pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy 	<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Základní planimetrické pojmy (u konstrukčních úloh zaměřených na rozbor a konstrukci, bez zápisu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní planimetrické pojmy: bod, přímka, polopřímka, úsečka, úhel, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek • vzájemné polohy útvarů, zejména dvou a tří přímek • kruh, kružnice, včetně vzorců pro obsah a obvod, části kružnice a kruhu • druhy úhlů – vrcholové, vedlejší, souhlasné a střídavé úhly • měření velikostí úhlů ve stupních, klasifikace úhlů dle velikosti, operace s velikostmi úhlů • mnohoúhelníky (doplnit pojem konvexní a nekonvexní mnohoúhelník), trojúhelník, čtyřúhelníky (speciálně rovnoběžníky a lichoběžník) • trojúhelníková nerovnost • výpočtové úlohy na obvod a obsah trojúhelníka, rovnoběžníků a lichoběžníka • pravidelné mnohoúhelníky, jejich vlastnosti • Pythagorova věta a její užití 	

<p>ve čtyřúhelnících a pravidelných mnohoúhelnících, popíše a užívá jejich vlastnosti;</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá s porozuměním poznatky o rovnoběžnících a lichoběžnících v úlohách početní geometrie; • využívá poznatky o mnohoúhelnících v úlohách konstrukční geometrie; • sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník; • chápe Pythagorovu větu a větu k ní obrácenou, vyjádří ji slovně i symbolicky, používá ji. 		
---	--	--

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché nerovnice; • chápe rozdíl ekvivalentních úprav rovnic a nerovnic; • řeší početně i graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých; • užívá lineární rovnice a jejich soustavy při řešení slovních úloh; • chápe pojem lomený výraz; • krátí a rozšiřuje výraz, včetně stanovení podmínek řešení; • provádí operace s lomenými výrazy v jednodušších případech s vědomím, že součástí je vždy stanovení podmínek řešení; • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli; • vyjádří neznámou ze vzorce (matematického, fyzikálního) v jednoduchých případech; 	<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ Lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojem nerovnosti, nerovnice • řešení nerovnic, ekvivalentní úpravy • řešení lineárních nerovnic v různých číselných oborech • lineární rovnice o dvou neznámých • metody substituční a sčítací pro soustavy rovnic o dvou neznámých • soustava lineárních nerovnic s jednou neznámou, pojem intervalu • řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav graficky • slovní úlohy včetně úloh na směsi a o pohybu <p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> • lomené algebraické výrazy, krácení a rozšiřování výrazu • definiční obor výrazu • sčítání, odčítání, násobení a dělení lomených výrazů • užití lomených výrazů při řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli 	
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje v pravoúhlé soustavě souřadnic v rovině; • chápe pojmy přímé úměrnosti, lineární funkce a nepřímé úměrnosti, sestaví vhodnou tabulku, 	<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravoúhlá soustava souřadnic • přímá úměrnost, její graf, tabulka 	

<p>sestrojí graf a aplikuje funkce ve slovních úlohách;</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá grafy funkcí při řešení lineárních rovnic a soustavy dvou lineárních rovnic; • chápe pojmy související s kvadratickou funkcí, sestaví vhodnou tabulku; určí souřadnice vrcholu paraboly a sestrojí její graf • chápe goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku a využívá je v úlohách rovinné geometrie; • chápe a užívá základní statistické pojmy: statistický soubor, statistická jednotka, znak (kvalitativní, kvantitativní), četnost a relativní četnost; • chápe základní pojmy finanční matematiky, určí je v konkrétních příkladech z praxe; • operuje s pojmy jednoduché a složené úrokování; • používá jednoduché úrokování v jednoduchých úlohách; 	<ul style="list-style-type: none"> • lineární funkce, její vlastnosti a graf, tabulka • nepřímá úměrnost, její vlastnosti a graf, tabulka • užití grafů funkcí k řešení rovnic a jejich soustav • kvadratická funkce, její vlastnosti a graf • goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku <p>Základy statistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • statistický soubor, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr • statistické diagramy – sloupcový, kruhový, histogram <p>Finanční matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoduché úrokování – jistina, úroková míra, úrokovací doba, úrok 	
<ul style="list-style-type: none"> • definuje shodnost geometrických útvarů; • vysloví věty o shodnosti trojúhelníků a použije je; • definuje středovou a osovou souměrnost; • chápe vlastnosti jednotlivých shodných zobrazení; • sestrojí obrazy rovinných útvarů v daném shodném zobrazení. • charakterizuje a sestrojí základní množiny všech bodů dané vlastnosti; • vyřeší kompletně jednodušší konstrukční úlohu; • sestrojí obrazy jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání; • charakterizuje jednotlivá tělesa, vypočítá jejich objem a povrch (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, rotační válec, rotační kužel, koule); • sestrojí síť těles; • využívá poznatků o tělesech v praktických úlohách. 	<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <p>Planimetrie – shodná zobrazení (u konstrukčních úloh zaměřeni na rozbor a konstrukci, bez zápisu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • shodnost geometrických útvarů, věty o shodnosti trojúhelníků • středová a osová souměrnost, vlastnosti • identita, posunutí a otáčení, včetně samodružných prvků • konstrukce obrazů rovinných útvarů v daném shodném zobrazení • skládání shodných zobrazení – konstrukčně • pojem středově a osově souměrných útvarů, středy a osy souměrnosti <p>Planimetrie – konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • množina všech bodů daných vlastností (včetně Thaletovy kružnice) • postup konstrukční úlohy, symbolický zápis jednotlivých kroků • jednodušší konstrukce trojúhelníka ze tří prvků 	

	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce rovnoběžníka, lichoběžníka, libovolného mnohoúhelníka (zejména pravidelného) • jednodušší konstrukce s využitím množin všech bodů daných vlastností a shodných zobrazení <p>Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> • volné rovnoběžné promítání • povrchy a objemy těles • sítě těles 	
--	--	--

3. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší, zda daná věta či daný symbolický zápis je výrok, určí pravdivostní hodnotu výroku, rozlišuje pojmy: výroková formule, výroková forma; • chápe výrok obsahující slova „každý“, „žádný“, „aspoň“, „právě“, „nejvýše“ a neguje tyto výroky; • chápe význam logických spojek, určuje pravdivostní hodnotu konjunkce, disjunkce, implikace a ekvivalence dvou výroků a neguje tyto složené výroky; • chápe a rozlišuje pojmy: definice, věta, axiom; • aktivně užívá základní důkazové metody (přímý a nepřímý důkaz, důkaz sporem) v důkazech jednoduchých tvrzení; • určuje a zapisuje množinu výčtem prvků, charakteristickou vlastností; • definuje operace s množinami a užívá je v konkrétních případech; • užívá Vennovy diagramy pro 2, 3 a 4 množiny při řešení úloh; 	<p>ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ</p> <p>Základní poznatky z matematiky, výroková logika</p> <ul style="list-style-type: none"> • výrok, operace s výroky • úsudek a ověření jeho správnosti • axiom, definice, matematická věta • důkazy matematických tvrzení <p>Množiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • množina, prvek množiny, podmnožina • operace s množinami 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Spolupráce a soutěž
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje číselné obory; • zapíše racionální číslo pomocí zlomku a desetinného rozvoje, přechází od jednoho zápisu k druhému; • rozumí pojmu nekonečného periodického a neperiodického desetinného rozvoje; 	<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <p>Číselné obory</p> <ul style="list-style-type: none"> • čísla přirozená, celá, racionální a reálná a operace s nimi • absolutní hodnota reálného čísla • číselná osa <p>Dělitelnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • násobek a dělitel čísla • znaky dělitelnosti 	

<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s čísly v jednotlivých číselných oborech (rovnost, uspořádání, sčítání, odčítání, násobení, dělení); • chápe pojem číselné osy; • definuje absolutní hodnotu reálného čísla, určí absolutní hodnoty konkrétních čísel; • pracuje s pojmem interval; • rozumí základním pojmům z dělitelnosti čísel, užívá kritéria dělitelnosti; • rozliší prvočíslo a číslo složené; • chápe postup pro určení všech dělitelů přirozeného čísla, největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku přirozených čísel; • řeší slovní úlohy na dělitelnost; • vysloví definici druhé a třetí odmocniny reálného čísla, provádí s nimi jednoduché výpočty; • vysloví definice mocniny s přirozeným, celým a racionálním mocnitelem, užívá pravidla pro práci s těmito mocninami; • chápe vztah mezi odmocninami a racionálními mocninami, užívá pravidla pro práci s odmocninami; • vyjádří desetinné číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$, $0 \leq a < 1$, $n \in \mathbb{Z}$ a pracuje s těmito zápisy čísel (porovnání, operace); • pracuje s pojmy: člen, koeficient a stupeň mnohočlenu, uspořádání mnohočlenu, hodnota mnohočlenu, nulový bod (kořen) mnohočlenu; • provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení, dělení); • provádí základní početní operace s lomenými výrazy včetně stanovení podmínek řešení, upraví složený lomený výraz; • provádí základní operace s mocninami (s celočíselným exponentem) a odmocninami (druhá, třetí); • vyjádří neznámou ze vzorce; • upravuje výrazy vytýkáním a pomocí vzorců; • chápe význam zkoušky a dle potřeby ji provádí; 	<ul style="list-style-type: none"> • prvočísla a čísla složená • největší společný dělitel a nejmenší společný násobek <p>Mocniny</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhá a třetí odmocnina a výpočty s nimi • mocniny – mocniny s přirozeným, celým exponentem a operace s nimi • mocniny s racionálním mocnitelem • odmocniny • operace s algebraickými výrazy s mocninami a odmocninami <p>Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> • číselný výraz • výraz s proměnnou • mnohočleny a operace s nimi • lomené algebraické výrazy a operace s nimi • výrazy s mocninami a odmocninami • definiční obor výrazu • vyjádření neznámé ze vzorce <p>Lineární a kvadratické rovnice a nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic • lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou • soustavy lineárních nerovnic • lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru • soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými • kvadratické rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice) • rozklad kvadratického trojčlenu • iracionální rovnice • rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli 	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární rovnice obsahující výrazy s neznámou v absolutní hodnotě; • řeší početně i graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých (metodou substituční, sčítací); • řeší úplné i neúplné kvadratické rovnice, užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; • řeší soustavy lineární a kvadratické rovnice o dvou neznámých; • užívá lineární, kvadratické rovnice a soustavy lineární a kvadratické rovnice při řešení slovních úloh; • řeší rovnice s neznámou pod odmocninou, chápe význam zkoušky a provádí ji; • řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; • řeší lineární nerovnice, chápe význam ověření řešení nerovnice a provádí ho; • řeší graficky soustavu lineárních rovnic (nebo rovnic a nerovnic), řešení interpretuje planimetricky; 		
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojmy funkce, definiční obor, obor hodnot funkce, vlastnosti funkcí; • definuje jednotlivé typy funkcí; • na základě předpisu načrtne graf funkce; • chápe, jak z grafu funkce $y = f(x)$ sestrojíme grafy funkcí $y = a \cdot f(bx + c) + d$, $y = f(x)$, $y = f(x)$, aktivně tyto postupy používá v konkrétních případech; • napíše předpis pro funkci zadanou konkrétními body; • určí vlastnosti jednotlivých funkcí v konkrétních případech (užití předpisu, grafu); • řeší kvadratické rovnice a nerovnice s využitím grafu funkce; • definuje funkci složenou a inverzní, aktivně tyto funkce určuje v jednodušších případech; 	<p>ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY Funkce I</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecné poznatky o funkcích, definiční obor a obor hodnot, graf funkce • vlastnosti funkcí - prostá funkce, monotonie, parita, omezenost, periodičnost, maximum, minimum • funkce konstantní, lineární, kvadratická, lineární lomená, přímá a nepřímá úměrnost, absolutní hodnota • užití grafu kvadratické funkce při řešení kvadratických rovnic a nerovnic • funkce složená, funkce inverzní • mocninné funkce s přirozeným a celým mocnitelem • funkce druhá odmocnina 	
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje, znázorní a správně užívá pojmy bod, přímka, 	<p>GEOMETRIE Planimetrie I</p>	

<p>polopřímka, úsečka, rovina, polorovina;</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem úhlu, rozliší úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé; • určuje polohové a metrické vlastnosti (rovnoběžnost, kolmost a odchylka přímek, délka úsečky a velikost úhlu, vzdálenosti bodů a přímek); • pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy v trojúhelníku; • formuluje a používá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků; • aplikuje poznatky o trojúhelnících v úlohách početní a konstrukční geometrie. 	<ul style="list-style-type: none"> • rovina a její části, vzájemná poloha přímek rovnoběžnost, kolmost • úhel a jeho měření, dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé) • odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost rovnoběžek <p>Trojúhelník</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasifikace trojúhelníků • základní pojmy v trojúhelníku • shodnost trojúhelníků, věty o shodnosti trojúhelníků (včetně Ssu) • podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků • Euklidovy věty • Pythagorova věta a věta obrácená a jejich užití • konstrukční a výpočetní úlohy 	
---	---	--

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • definuje funkci exponenciální; • definuje funkci logaritmickou jako inverzní k funkci exponenciální; • definuje logaritmus, chápe rozdíl mezi logaritmem a logaritmickou funkcí, upravuje výrazy s logaritmy; • řeší exponenciální a logaritmické rovnice různými metodami; • řeší jednoduché nerovnice s využitím grafů logaritmické a exponenciální funkce; 	<p>ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY</p> <p>Funkce II</p> <ul style="list-style-type: none"> • exponenciální a logaritmická funkce • logaritmy a operace s nimi • exponenciální a logaritmické rovnice • jednoduché exponenciální a logaritmické nerovnice 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní druhy čtyřúhelníků, popíše a správně užívá jejich vlastnosti; • popíše pravidelné mnohoúhelníky, zná a užívá jejich základní vlastnosti; • užívá poznatky o mnohoúhelnících (obvod, obsah, vlastnosti úhlopříček a kružnice opsané nebo vepsané) v úlohách konstrukční a početní geometrie; • pojmenuje, znázorní a správně užívá pojmy týkající se kružnice 	<p>GEOMETRIE</p> <p>Planimetrie II</p> <p>Mnohoúhelníky</p> <ul style="list-style-type: none"> • rovnoběžník, lichoběžník, obecný čtyřúhelník • mnohoúhelník, pravidelný mnohoúhelník, konvexní a nekonvexní n-úhelník • vzorce pro obvod a obsah trojúhelníku, čtverce, obdélníku, kosočtverce, kosodélníku, lichoběžníku 	

<p>a kruhu, popíše a užívá jejich vlastnosti (tětiva, kružnicový oblouk, kruhová výseč a úseč, mezikruží);</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá polohové vztahy mezi body, přímkami a kružnicemi; • aplikuje metrické poznatky o kružnicích a kruzích v úlohách početní geometrie; • charakterizuje, sestrojí a užívá základní množiny všech bodů dané vlastnosti; • chápe pojem geometrické zobrazení, shodné a podobné zobrazení v rovině; • definuje osovou a středovou souměrnost, posunutí, otočení, stejnoolehlost; užívá vlastnosti těchto zobrazení; • konstrukčně skládá shodná zobrazení; 	<ul style="list-style-type: none"> • tečnový a tětivový čtyřúhelník • konstrukční a výpočtové úlohy <p>Kružnice, kruh</p> <ul style="list-style-type: none"> • kružnice, kruh a jejich části • úhly v kružnicích • vzájemná poloha přímky a kružnice, vzájemná poloha dvou kružnic • délka kružnice, obsah kruhu, délka oblouku, obsah a obvod kruhové výseče a úseče <p>Množiny bodů</p> <ul style="list-style-type: none"> • množiny všech bodů dané vlastnosti <p>Shodná a podobná zobrazení</p> <ul style="list-style-type: none"> • shodná zobrazení, osová a středová souměrnost, posunutí, otočení • konstrukční úlohy na užití shodných zobrazení • podobná zobrazení, stejnoolehlost • konstrukční úlohy na užití stejnoolehlosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá pojem orientovaného úhlu a jeho velikosti v míře obloukové a stupňové; • definuje goniometrické funkce v reálném oboru pomocí jednotkové kružnice, chápe jejich vlastnosti; • určí vlastnosti jednotlivých goniometrických funkcí na základě předpisu i z grafu; • načrtne graf na základě předpisu goniometrické funkce; • chápe, jak z grafu funkce $y = f(x)$ sestrojíme grafy funkcí $y = a \cdot f(bx + c) + d$, $y = f(x)$, $y = f(x)$, aktivně tyto postupy používá v konkrétních případech; • upravuje výrazy s goniometrickými funkcemi včetně stanovení definičního oboru těchto výrazů; aplikuje při úpravách jednoduché vzorce; • řeší jednoduché goniometrické rovnice; • užívá grafů funkcí při řešení jednoduchých goniometrických nerovnic; • formuluje a užívá sinovou a kosinovou větu; 	<p>ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY</p> <p>Funkce III</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovaný úhel, oblouková míra • goniometrické funkce v oboru reálných čísel • vlastnosti goniometrických funkcí • vztahy mezi goniometrickými funkcemi • grafy funkcí včetně jednoduchých složených funkcí • součtové vzorce • goniometrické rovnice a nerovnice • sinová a kosinová věta a jejich užití • řešení obecného trojúhelníka 	

<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické trigonometrické úlohy v rovině; 		
<ul style="list-style-type: none"> • užívá volné rovnoběžné promítání k zobrazení prostorových útvarů; • provádí diskusi vzájemné polohy bodů, přímk, přímky a roviny, dvou a tří rovin; • formuluje a aktivně užívá definice a kritéria rovnoběžnosti dvou přímk, přímky a roviny, dvou rovin; • rozliší definici a kritérium; • vysloví základní věty, pomocí nichž se provádějí řezy na tělesech, a aplikuje je v případě řezu na krychli, kvádru, čtyřbokém a šestibokém jehlanu; • vysloví základní postupy při určování průniku přímky s tělesy a aplikuje je v konkrétních případech; 	GEOMETRIE Stereometrie Polohové vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy (bod, přímka, rovina) • polohové vlastnosti bodů, přímk a rovin v prostoru • rovnoběžnost přímk a rovin – definice, vlastnosti, kriteria • rovnoběžné promítání • rovinné řezy hranolu a jehlanu • průnik přímky s tělesem 	
<ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní pojmy statistiky; • vyhledá statistická data v grafech a tabulkách; • sestaví tabulku četností a graficky znázorní rozdělení četností; • určí charakteristiky polohy a variability; • aplikuje teoretické poznatky v praktických příkladech. 	PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA A PRAVDĚPODOBNOST Statistika <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy (soubor, rozsah souboru, znak, absolutní a relativní četnost) • rozdělení četnosti • diagramy • charakteristiky polohy a variability 	

5. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	
		Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky	
	<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem vzdálenosti bodu od přímky, bodu od roviny, dvou rovnoběžných a dvou mimoběžných přímk, přímky rovnoběžné s rovinou, dvou rovnoběžných rovin a aplikuje teoretické znalosti v konkrétních příkladech; • definuje kolmost přímk a rovin, aplikuje kritéria kolmosti v konkrétních příkladech; • definuje pojmy odchylka dvou přímk, dvou rovin, přímky a roviny a aplikuje teoretické znalosti v konkrétních příkladech; 	GEOMETRIE Stereometrie Metrické vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> • metrické vztahy v prostoru: vzdálenosti a odchylky v základních úlohách v krychli, kvádru a jehlanu Tělesa <ul style="list-style-type: none"> • povrchy a objemy těles (krychle, hranol, válec, jehlan, kužel, komolý jehlan a kužel, koule a její části) • aplikační úlohy na povrchy a objemy těles 	

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivá tělesa, vypočítá jejich objem a povrch; • užívá poznatků o tělesech v praktických úlohách; 		
<ul style="list-style-type: none"> • chápe princip matematické indukce a aplikuje tuto metodu v jednoduchých případech; 	ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ Posloupnosti – matematická indukce <ul style="list-style-type: none"> • matematická indukce jako metoda důkazu • aplikace matematické indukce v jednoduchých příkladech 	
<ul style="list-style-type: none"> • definuje posloupnost a chápe její vztah k funkci; • vyjádří posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro její n-tý člen a rekurentně, načrtne graf posloupnosti; • definuje vlastnosti posloupností • definuje a rozpozná aritmetickou a geometrickou posloupnost; • aplikuje známé vztahy pro aritmetickou a geometrickou posloupnost v konkrétních příkladech; • aplikuje poznatky o posloupnostech v reálných situacích, zejména z finanční matematiky; 	ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY Posloupnosti <ul style="list-style-type: none"> • definice posloupnosti, způsoby určení posloupnosti • vlastnosti posloupností (monotonie, omezenost) • grafy posloupností Aritmetická a geometrická posloupnost <ul style="list-style-type: none"> • aritmetická a geometrická posloupnost a jejich vlastnosti • užití aritmetické a geometrické posloupnosti v konkrétních příkladech (zejména z oblasti finanční matematiky) 	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s vektory – součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem (početně i graficky); • definuje, vypočítá a využije skalární součin vektorů; • chápe a správně užívá pojmy směrový úhel přímky v rovině, směrový a normálový vektor přímky; • ovládá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, přechází od jednoho vyjádření přímky k druhému; • analyticky vyjádří úsečku, polopřímku a polorovinu v rovině; • určí vzájemnou polohu přímek, odchylku přímek, vzdálenost bodu od přímky v rovině; 	GEOMETRIE Analytická geometrie lineárních útvarů Vektorová algebra <ul style="list-style-type: none"> • soustava souřadnic v rovině • vzdálenost bodů, střed úsečky • orientovaná úsečka, vektor, operace s vektory • skalární součin vektorů Přímka v rovině <ul style="list-style-type: none"> • parametrické vyjádření přímky, polopřímky, úsečky • obecná rovnice přímky • směrnice a úsekový tvar rovnice přímky • vzdálenost bodu od přímky • vzdálenost dvou rovnoběžek • odchylka dvou přímek 	
<ul style="list-style-type: none"> • definuje kružnici, elipsu, parabolu a hyperbolu a analyticky tyto útvary vyjádří; 	GEOMETRIE Analytická geometrie kuželoseček	

<ul style="list-style-type: none"> • užívá základní konstrukci kuželoseček jakožto množin bodů určitých vlastností; • určí z daných prvků rovnice kuželoseček v jednoduchých příkladech; • rozhodne v případě konkrétní rovnice, zda je rovnicí kuželosečky, určí druh a charakteristické veličiny kuželosečky; • provede diskusi vzájemné polohy přímky a kuželosečky; • určí vzájemnou polohu přímky a kuželosečky v konkrétních příkladech; • určí rovnici tečny kuželosečky v jejím daném bodě. 	<ul style="list-style-type: none"> • kuželosečky (kružnice, elipsa, parabola, hyperbola) – definice, základní vlastnosti, základní konstrukce • rovnice kuželoseček v obecném a středovém (vrcholovém) tvaru • vzájemná poloha přímky a kuželosečky • tečna kuželosečky 	
---	---	--

6. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • vysloví a v jednoduchých příkladech aplikuje základní kombinatorická pravidla součinu a součtu; • rozliší variace, kombinace, permutace (bez opakování) a určí jejich počty; • vysloví pravidla pro počítání s faktoriály a kombinačními čísly, aplikuje je v konkrétních příkladech a jednoduchá pravidla dokáže; • sestaví Pascalův trojúhelník, chápe význam jeho prvků; • používá teoretické poznatky z kombinatoriky v praktických úlohách; • vysloví a dokáže binomickou větu, užívá ji při řešení úloh; • používá s porozuměním pojmy: náhodný pokus, množina výsledků, jev, jistý jev, nemožný jev, opačný jev, sjednocení a průnik jevů; • určí pravděpodobnost jevu, vypočítá pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů; • chápe pojem závislosti a nezávislosti jevů, rozezná tyto jevy v konkrétních případech; 	<p style="text-align: center;">PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA A PRAVDĚPODOBNOST</p> <p>Kombinatorika</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní kombinatorická pravidla součinu a součtu • variace, kombinace, permutace bez opakování • faktoriály a kombinační čísla – zavedení, vlastnosti • operace s faktoriály a kombinačními čísly • Pascalův trojúhelník • binomická věta <p>Pravděpodobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy klasické pravděpodobnosti • závislost a nezávislost jevů • sčítání a násobení pravděpodobností • podmíněná pravděpodobnost 	

<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá podmíněnou pravděpodobnost v jednoduchých případech; • aplikuje získané poznatky v praktických úlohách.		
--	--	--

5.5 Fyzika

5.5.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Fyzika vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP ZV a RVP G. Ve vyučovacím předmětu Fyzika se žáci učí pozorovat přírodní a technické jevy a děje ve svém okolí, popsat svá pozorování a abstrahovat důležité podmínky pro jejich existenci. Seznamují se s fyzikálními zákony, jejich platností, ale zároveň s jejich omezeními. Fyzika vede žáky k formulaci hypotéz a vytváření modelů. Zároveň zdůrazňuje nutnost ověřování vytvořených teorií praktickou činností, která je její nedílnou součástí. Při řešení úloh využívají žáci teoretických znalostí fyzikálních zákonů doplněných o matematické dovednosti. Jejich pomocí zároveň odvozují jednoduché fyzikální vztahy. Tím fyzika přispívá k vytváření kompetencí nutných pro úspěšné začlenění žáka do praktického života nebo pro jeho další studium technického či přírodovědného zaměření.

Při naplňování vyučovacích obsahu je zároveň realizováno následující průřezové téma:

Environmentální výchova

5.5.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Fyzika je povinným předmětem v prvních pěti ročnících, výuka je dotována v prvním, druhém a třetím ročníku 2 hodinami týdně, ve čtvrtém a pátém 3 hodinami týdně.

Součástí předmětu Fyzika jsou ve čtvrtém ročníku pravidelná praktická laboratorní cvičení v odborných laboratořích a učebnách.

Na předmět Fyzika navazují [semináře](#).

5.5.3 Pravidelné akce předmětu Fyzika

Praktická cvičení

Žákovská vědecká konference

Předmaturitní soustředění

Zahraniční zájezd s fyzikálně-přírodovědeckou tematikou

Exkurze (např. JE Temelín, Doly Příbram a jiné)

Návštěvy Planetária Hlavního města Prahy a Hvězdárny na Petříně

Účast na akcích pořádaných MFF UK

Návštěvy Fyzikálního ústavu AV ČR

5.5.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák používá přesnou fyzikální terminologii. Orientuje se ve fyzikálním textu a chápe podstatu fyzikálního problému. Je schopen vidět souvislosti mezi různými oblastmi předmětu. Hledá analogie a uvědomuje si souvislosti s jevy v běžném životě. Analyzuje reálné situace, navrhuje řešení fyzikálních problémů, vysvětluje určité jevy.

Kompetence k řešení problémů

Žák samostatně vyhledává a zpracovává informace související s fyzikální problematikou. Využívá efektivní postupy řešení fyzikálních problémů, včetně matematického aparátu. Je schopen řešení dovést do konce a ověřit výsledek jednoduchou zkouškou.

Dokáže zdůvodnit nepřesný výsledek, hledá vhodnější řešení.

Kompetence komunikativní

Žák je schopen samostatně zpracovat určené téma a svou práci obhájit. Své myšlenky vyjadřuje kultivovaně, srozumitelně a fyzikálně správně. Využívá moderní informační technologie. Má přehled o základních serverech s fyzikální tematikou.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině při laboratorních cvičeních, je schopen obhájit svůj názor na řešení daného fyzikálního problému. Akceptuje názory druhých. Zapojuje se aktivně do práce skupiny a přispívá ke zdárnému vyřešení fyzikálního problému.

Zvládá kvalifikovaně a věcně diskutovat na dané téma. Žáci, kteří projevují hlubší zájem o některé oblasti fyziky, mohou své znalosti prezentovat na žákovské vědecké konferenci školy.

Kompetence občanské

Žák ovládá zásady první pomoci a bezpečnosti práce při práci s elektrickým proudem. Je schopen podávat fundovaný a nezaujatý pohled na různé problémy společnosti, například v oblasti energetiky, ekologie. Využívá poznatků z oblasti dějin fyziky a techniky i v jiných oborech.

Kompetence pracovní

Žák je schopen základní fyzikální principy demonstrovat jednoduchými experimenty. Při experimentech respektuje pracovní řády a předpisy. Ve fyzikálním praktiku se učí pracovat s měřicími přístroji, zlepšuje svoji manuální zručnost. Posiluje návyk odpovědnosti za svou práci. Šetrně zachází se svěřenými přístroji.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> pracuje aktivně s fyzikálními veličinami soustavy SI a jejich jednotkami;	Fyzikální veličiny <ul style="list-style-type: none"> soustava SI veličiny skalární a vektorové fyzikální měření	<i>Přesahy:</i> Matematika
<ul style="list-style-type: none"> definuje základní kinematické veličiny a využívá je k rozlišení pohybů; vyjádří závislost dráhy a rychlosti na čase u rovnoměrných pohybů;	Kinematika hmotného bodu a soustavy hmotných bodů <ul style="list-style-type: none"> poloha hmotného bodu mechanický pohyb, trajektorie a dráha pohybu klasifikace pohybů průměrná a okamžitá rychlost	<i>Přesahy:</i> Matematika (algebra) Zeměpis (pohyby Země)
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje účinky síly a uvede její jednotku; skládá síly; uvede Newtonovy pohybové zákony; operuje s pojmem třecí síly; správně operuje s pojmy: práce, výkon, účinnost, mechanická energie; aplikuje zákon zachování mechanické energie;	Dynamika hmotného bodu a soustavy hmotných bodů <ul style="list-style-type: none"> síla a její účinky, skládání sil Newtonovy zákony gravitační síla, tíhová síla, tíha, třecí síla práce, výkon, mechanická energie zákon zachování mechanické energie	<i>Přesahy:</i> Matematika (algebra) Souvislost všech přírodovědných disciplín
<ul style="list-style-type: none"> vypočítá moment síly vzhledem k dané ose, skládá momenty sil; určí podmínky rovnováhy na jednoduchých strojích;	Pohyb tuhého tělesa <ul style="list-style-type: none"> otáčivé účinky síly na těleso, moment síly rovnovážná poloha	

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů; 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché stroje (páka, kolo na hřídeli, kladka, nakloněná rovina) 	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá modely látek; • operuje s pojmy: hustota, tlak; • chápe pojem teploty a závislost rozměrů tělesa na teplotě; • chápe vztah mezi vnitřní energií tělesa a teplem; 	Molekulová fyzika a termika <ul style="list-style-type: none"> • modely struktur látek, pevné látky • změny skupenství různých látek • teplota, změny délky pevných látek v závislosti na teplotě • vnitřní energie tělesa, teplo 	<i>Přesahy:</i> Chemie Biologie (geologie, mineralogie)
<ul style="list-style-type: none"> • určí, jak vznikne v kapalině tlak, a vyřeší jednoduché příklady na tlak; • užívá Pascalův zákon v úlohách; • vypočítá hydrostatický tlak a hydrostatickou tlakovou sílu; • užívá Archimedův zákon v úlohách; • diskutuje chování těles v kapalině; • vysvětlí vznik atmosférického tlaku; • správně chápe a používá pojmy: přetlak, podtlak; 	Mechanika kapalin a plynů <ul style="list-style-type: none"> • tlakové síly v tekutině, tlak • vztlaková síla v tekutině, Archimedův zákon • přetlak, podtlak 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede zdroje zvuku; • chápe, na čem závisí šíření zvuku; • na konkrétních příkladech uvede pojmy: tón a jeho frekvence, výška, hlasitost; • uvede příklady, kdy je ohroženo zdraví hlukem, a způsoby omezení hluku; • uvede příklady z praxe na odraz zvuku, ozvěnu, pohlcování zvuku. 	Zvukové jevy <ul style="list-style-type: none"> • zdroje zvuku, šíření a rychlost zvuku • tón, hlasitost, hluk • odraz zvuku, ozvěna, pohlcování zvuku • ucho 	<i>Přesahy:</i> Biologie

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • operuje s pojmy: elektricky nabitě těleso, zelektrování tělesa; • uvede vlastnosti náboje a vyvodí z nich jednoduché důsledky; • zjednodušeně objasní podstatu elektrostatické indukce a polarizace; • operuje s pojmy: elektrické napětí, elektrický proud; • změří napětí a proud v obvodu, vyjmenuje zdroje elektrického napětí; 	Elektrické jevy <ul style="list-style-type: none"> • elektrický náboj, elektrické pole, elektrická síla • elektrický zdroj, elektrické napětí • elektrický proud v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech • polovodičová dioda • Ohmův zákon, elektrický odpor vodiče, spojování vodičů za sebou a vedle sebe • tepelné účinky elektrického proudu, pojistka 	<i>Přesahy:</i> Informatika a výpočetní technika Chemie

<ul style="list-style-type: none"> • používá pro jednoduché výpočty Ohmův zákon pro část obvodu; • vypočítá v jednoduchých případech výsledný odpor při spojování vodičů vedle sebe a za sebou; • vysvětlí zjednodušeně vodivost polovodičů; • popíše elektrické výboje v přírodě; • vysvětlí na základě modelu tepelné účinky proudu a funkci pojistky; 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrická práce, výkon, energie 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede přírodní a umělé magnety; • popíše magnetické pole magnetu a cívky s proudem; • vysvětlí pojem střídavý proud a napětí; • popíše transformátor a podstatu jeho činnosti; • uvede vlivy různých typů elektráren na životní prostředí; • uvede základní pravidla pro práci s elektrickým zařízením; 	<p>Magnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • magnety přírodní a umělé, magnetické síly • magnetické pole magnetu a cívky s proudem • otáčivý účinek magnetického pole na cívku s proudem • indukovaný proud a napětí • střídavý proud a napětí • transformátor, elektrická rozvodná síť, elektrárna • pravidla bezpečnosti pro práci s elektrickým zařízením 	<p><i>Přesahy:</i> Zeměpis Biologie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje zdroje světla a druhy optických prostředí; • zformuluje zákon odrazu a kvalitativně zákon lomu; • uvede vlastnosti obrazu při zobrazení zrcadly; • vyjmenuje příklady lomu světla v praxi; • vyjmenuje druhy čoček, uvede vlastnosti obrazu při zobrazování čočkami; • popíše oko jako optickou soustavu; • chápe podstatu a užití lupy; • chápe rozklad světla, spektrum; 	<p>Světelné jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdroje světla, šíření a rychlost světla v různých prostředích • stín, zatmění Slunce, Měsíce • odraz světla na rozhraní dvou prostředí, zrcadla • lom světla na rozhraní dvou prostředí, čočky • oko • rozklad světla, spektrum 	<p><i>Přesahy:</i> Biologie Zeměpis</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uvede složení atomu včetně elementárních částic – elektron, neutron, proton; • vysvětlí zjednodušeně radioaktivní přeměnu, chápe poločas rozpadu; • vyjmenuje některá užití radionuklidů v praxi; 	<p>Atom</p> <ul style="list-style-type: none"> • modely atomu • jádro atomu, jaderné částice, jaderné síly • radioaktivita • štěpení jader, řetězová reakce, jaderný reaktor • ochrana člověka a životního prostředí před škodlivými účinky radioaktivního zamoření 	<p><i>Přesahy:</i> Chemie</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uvede důvody nebezpečí radioaktivního záření a některé způsoby ochrany před tímto zářením; 		
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje tělesa sluneční soustavy; • popíše pohyb planety, vysvětlí pojem oběžná doba planety; • objasní podstatu fází Měsíce; • vysvětlí vznik stínu, zatmění Slunce a Měsíce; • uvede rozdíly mezi planetou a hvězdou; • chápe zjednodušeně současné představy vzniku a vývoje Vesmíru. 	Vesmír <ul style="list-style-type: none"> • sluneční soustava • Měsíc a jeho fáze • hvězdy • kosmonautika 	<i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • používá soustavu SI fyzikálních veličin a jejich jednotek; • rozhodne, je-li daná veličina skalární, nebo vektorová; • znázorní vektorovou veličinu, ze znázornění vektoru určí jeho složky; • chápe základní metody měření fyzikálních veličin; • vypočítá z daného souboru hodnot veličin aritmetický průměr, absolutní a relativní odchylku měření; 	Fyzikální veličiny <ul style="list-style-type: none"> • soustavy SI fyzikálních veličin a jednotek • fyzikální měření, chyby, odchylky, zaokrouhlování • veličiny skalární a vektorové 	<i>Přesahy:</i> Matematika
<ul style="list-style-type: none"> • užívá model hmotného bodu; • aktivně pracuje se základními kinematickými veličinami; • rozliší pohyby podle trajektorie a podle změny rychlosti; • vyjádří závislost dráhy a rychlosti na čase u rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených pohybů; • řeší příklady na rovnoměrný pohyb po kružnici; 	Kinematika hmotného bodu a soustavy hmotných bodů <ul style="list-style-type: none"> • hmotný bod a těleso, jeho poloha • vztažná soustava, relativnost polohy • mechanický pohyb, relativnost pohybu, trajektorie a dráha, rychlost, zrychlení • klasifikace pohybů, průměrná a okamžitá rychlost • pohyb rovnoměrný, nerovnoměrný, rovnoměrně zrychlený a zpomalený, volný pád • rovnoměrný pohyb po kružnici 	<i>Přesahy:</i> Matematika (algebra) Zeměpis (pohyby Země)
<ul style="list-style-type: none"> • určí v konkrétních příkladech sílu jako vektorovou veličinu; • určí graficky i početně výslednici sil; 	Dynamika hmotného bodu <ul style="list-style-type: none"> • hmotnost, hybnost, zákon zachování hmotnosti, hybnosti • síla, její znázornění, skládání sil 	<i>Přesahy:</i> Matematika (algebra)

<ul style="list-style-type: none"> • určí složku dané síly do daného směru; • objasní fyzikální obsah Newtonových pohybových zákonů; • rozhodne v konkrétním případě, zda je daná soustava inerciální nebo ne; • řeší příklady na práci, výkon, příkon, účinnost; • pracuje se zákony zachování mechanické energie a hybnosti; 	<ul style="list-style-type: none"> • třecí síla • síla pružnosti • účinky síly • těžiště • Newtonovy zákony • inerciální a neinerciální vztažná soustava, setrvačné síly, odstředivá síla • mechanická práce • výkon, příkon, účinnost • mechanická energie a její změny • zákon zachování mechanické energie 	Souvislost všech přírodovědných disciplin (Zákon zachování energie)
<ul style="list-style-type: none"> • fyzikálně interpretuje Newtonův gravitační zákon, uplatňuje jej při řešení příkladů; • řeší příklady na pohyby tělesa v homogenním poli Země – vrhy; 	Gravitační pole <ul style="list-style-type: none"> • homogenní a centrální gravitační pole • charakteristika základních gravitačních veličin • tíhové pole a jeho veličiny • Newtonův gravitační zákon • pohyby těles v tíhovém a gravitačním poli 	<i>Přesahy:</i> Zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá moment síly vzhledem k dané ose otáčení; • využívá momentové věty při řešení příkladů z praxe; • najde velikost a působíště výslednice sil působících na tuhé těleso v různých bodech; 	Mechanika tuhého tělesa <ul style="list-style-type: none"> • tuhé těleso, těžiště • posuvné a otáčivé účinky síly na těleso, moment síly, momentová věta • skládání a rozklad sil • rovnovážná poloha a stabilita těles 	
<ul style="list-style-type: none"> • určí, jak vznikne v kapalině tlak; • užívá Pascalův zákon v úlohách; • vypočítá hydrostatický tlak; • užívá při řešení úloh Archimédův zákon a rovnici kontinuity; • vysvětlí vznik atmosférického tlaku. 	Mechanika kapalin a plynů <ul style="list-style-type: none"> • základní vlastnosti tekutin • ideální plyn a kapalina • tlak, tlaková síla, Pascalův zákon, hydrostatický tlak • vztlková síla, Archimédův zákon • ustálené proudění ideální kapaliny • atmosférický tlak 	<i>Přesahy:</i> Zeměpis Biologie

4. ročník

Výstupy ŠVP Žák:	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí stejné a rozdílné vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných; • uvede složky vnitřní energie tělesa a chápe způsoby její změny; 	Základní poznatky molekulové fyziky a termiky <ul style="list-style-type: none"> • základní kinetická teorie stavby látek • fyzikálně-chemické veličiny a jejich jednotky 	<i>Přesahy:</i> Chemie (změny skupenství) Biologie (geologie, mineralogie)

<ul style="list-style-type: none"> • objasní fyzikální obsah kalorimetrické rovnice, sestaví ji a vyřeší, interpretuje výsledek; • fyzikálně vysvětlí obsah prvního termodynamického zákona; 	<ul style="list-style-type: none"> • modely struktur látek jednotlivých skupenství • termodynamická soustava • termodynamická teplota • vnitřní energie a její změny • různé způsoby přenosu vnitřní energie • teplo, měrná tepelná kapacita • první termodynamický zákon 	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá stavovou rovnici; • vypočítá práci vykonanou plynem; • vysvětlí pojem tepelného motoru; • aplikuje druhý termodynamický zákon na děje v plynech; • rozliší krystalické a amorfni látky; • fyzikálně objasní pojem deformace pevného tělesa, řeší příklady na Hookův zákon; • vysvětlí kvalitativně podstatu délkové a objemové roztažnosti pevných těles; • vyřeší jednoduché příklady na délkovou a objemovou roztažnost; • vysvětlí vznik povrchového napětí a zakřivený povrch na rozhraní kapaliny a pevné látky a v kapiláře; • použije kapilární tlak při vysvětlení jevu kapilární elevace a deprese; • popíše jednotlivé změny skupenství; 	<p>Struktura a vlastnosti plynů, pevných látek a kapalin</p> <ul style="list-style-type: none"> • stavová rovnice ideálního plynu • děje v plynech • práce plynu, druhý termodynamický zákon • krystalické látky • deformace pevného tělesa • normálové napětí, Hookův zákon • teplotní roztažnost pevných látek a kapalin • vlastnosti povrchové vrstvy kapaliny, povrchové napětí, kapilární jevy • změny skupenství 	
<ul style="list-style-type: none"> • definuje elektrický náboj, aplikuje Coulombův zákon; • vypočítá intenzitu elektrického pole v daném bodě; • popíše elektrické pole siločárovým modelem; • chápe pojem elektrického potenciálu, elektrického napětí a proudu; • vysvětlí jev elektrostatické polarizace a indukce; • vypočítá kapacitu kondenzátoru a soustavy kondenzátorů; • používá Ohmův zákon pro část obvodu a pro uzavřený obvod; • vypočítá výsledný odpor při spojování rezistorů; 	<p>Elektrina</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektrický náboj a jeho vlastnosti • Coulombův zákon • intenzita, napětí, potenciál elektrického pole • kapacita vodiče, kondenzátor • elektrický proud • elektrický zdroj napětí • vedení elektrického proudu v kovech • Ohmův zákon pro část el. obvodu i pro uzavřený obvod • elektrický odpor • práce, výkon, příkon, účinnost • elektrická energie • polovodič, polovodičová dioda a její voltampérová charakteristika 	<p>EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí (jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí)</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá práci a výkon elektrického proudu; • vysvětlí podstatu polovodičů a činnost diody; • vysvětlí podstatu elektrolýzy; • vysvětlí podstatu výbojů v plynech; 	<ul style="list-style-type: none"> • vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše magnetické pole vodičů s proudem; • určí magnetickou sílu působící na vodič s proudem; • vypočítá magnetickou indukci pole přímého vodiče s proudem; • vysvětlí vznik a určí sílu působící mezi vodiči s proudem a na částici s nábojem pohybující se v magnetickém poli. 	Magnetické pole <ul style="list-style-type: none"> • magnetické pole permanentních magnetů a vodičů s proudem • magnetická indukce • částice s nábojem v magnetickém poli • látky v magnetickém poli 	

5. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s rovnicí kmitavého pohybu; • popíše přeměny energie v oscilátoru; 	Mechanické kmitání <ul style="list-style-type: none"> • mechanický oscilátor, kmitavý pohyb, perioda, frekvence • kinematika a dynamika harmonického kmitavého pohybu • přeměny energie v mechanickém oscilátoru • druhy kmitání, rezonance 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí příčinu vzniku mechanického vlnění v pružném prostředí a rozliší jeho druhy; • aplikuje Huygensův princip při odrazu mechanického vlnění; • objasní pojem interference; • pracuje s rovnicí postupného vlnění; • charakterizuje zvuk jako mechanické vlnění; • přiřadí vnímané vlastnosti zvuku jeho fyzikálním vlastnostem; 	Mechanické vlnění <ul style="list-style-type: none"> • postupné a stojaté mechanické vlnění • jeho vznik, šíření, interference, odraz • Huygensův princip • zvuk jako mechanické vlnění • zdroje zvuku • hlasitost • intenzita 	<i>Přesahy:</i> Biologie Hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> • popíše elektromagnetické jevy; • vypočítá na základě Faradayova zákona elektromagnetické indukce indukované napětí; • určí na základě Lenzova zákona směr proudu v uzavřeném vodiči; • vyjádří okamžitou hodnotu a fázový rozdíl střídavého napětí a proudu v jednoduchém obvodu; 	Elektromagnetické jevy <ul style="list-style-type: none"> • magnetický indukční tok, elektromagnetická indukce, indukované elektromotorické napětí • Faradayův a Lenzův zákon • vlastní indukce, indukčnost cívky • harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence, Thomsonův vztah 	EV Environmentální výchova * Životní prostředí regionu a české republiky

<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá rezistanci, induktanci, kapacitanci a impedanci sériového RLC obvodu; • vypočítá činný výkon střídavého proudu; • popíše konstrukci a princip činnosti základních strojů v energetice (alternátor, dynamo, asynchronní motor, transformátor); 	<ul style="list-style-type: none"> • výkon střídavého proudu • generátor střídavého proudu • elektromotor • transformátor 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí kmitání elektromagnetického oscilátoru; • popíše základní vlastnosti elektromagnetického vlnění (odraz, interference, polarizace); • vysvětlí základní jevy při šíření elektromagnetického vlnění; 	<p>Elektromagnetické kmitání a vlnění</p> <ul style="list-style-type: none"> • oscilační obvod • elektromagnetická vlna • polarizace, interference, odraz a ohyb elektromagnetického vlnění 	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe světlo jako elektromagnetické vlnění; • vyjmenuje zdroje světla, odliší druhy prostředí; • vysvětlí odraz světla, používá zákon odrazu v příkladech; • vysvětlí lom světla, používá zákon lomu v příkladech; • používá principy paprskové optiky ke konstrukci obrazu vzniklého zobrazením zrcadly a čočkami; • řeší úlohy pomocí zobrazovací rovnice a rovnice pro příčné zvětšení kulového zrcadla a čoček; • charakterizuje jednotlivé druhy elektromagnetického záření, jejich zdroje a vlastnosti; 	<p>Optika</p> <ul style="list-style-type: none"> • šíření světla v různých prostředích • rychlost světla • zákony odrazu a lomu světla, index lomu • rozklad světla hranolem • optické spektrum • interference • zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle • zobrazení lomem na tenkých čočkách • zobrazovací rovnice • zorný úhel • oko jako optický systém • lupa • spektrum elektromagnetického záření 	<p><i>Přesahy:</i> Biologie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • předvídá důsledky principu relativity a principu stálé rychlosti světla; 	<p>Speciální teorie relativity</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní principy speciální teorie relativity • relativnost současnosti, dilatace času, kontrakce délek • klidová hmotnost tělesa • vztah mezi hmotností a energií 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí zjednodušeně podstatu Planckovy kvantové hypotézy; • vysvětlí vnější fotoelektrický jev; • popíše složení atomu; • používá správně pojmy: nukleonové, protonové a neutronové číslo a stanoví je pro konkrétní atom; • vysvětlí na příkladech pojmy: jaderná fúze, jaderné štěpení; 	<p>Fyzika mikrosvěta</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní poznatky kvantové fyziky • foton, energie fotonu • duální povaha záření a mikročástic • stavba atomu • kvantování energie elektronů v atomu 	<p><i>Přesahy:</i> Chemie</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí funkci jaderného reaktoru; • vysvětlí podstatu a základní vlastnosti různých druhů jaderného záření; • objasní fyzikální význam zákona radioaktivní přeměny; 	<ul style="list-style-type: none"> • spontánní a simulovaná emise, laser • jaderná energie, syntéza a štěpení jader atomů • řetězová reakce, jaderný reaktor • přirozená a umělá radioaktivita • rozpadový zákon, radionuklidy a jejich využití v praxi 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznané fyzikální zákony k pochopení stavby a vývoje vesmíru. 	<p>Astrofyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní stavba vesmíru, jeho vývoj 	

5.6 Chemie

5.6.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Chemie je včleněn do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a jeho obsah vychází z RVP ZV a RVP G, do předmětu je integrována část vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, práce s laboratorní technikou.

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody. Žáci jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví.

Žáci si osvojují dovednosti s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učí se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím. Poznávají zásady bezpečné práce s chemikáliemi v odborné učebně – chemické laboratoři. Seznamují se s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka.

Při naplňování vyučovacího obsahu je zároveň realizováno následující průřezové téma:

- Environmentální výchova

5.6.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Chemie je povinným předmětem, výuka je dotována v prvním ročníku 2 hodinami, ve druhém ročníku 3 hodinami (do druhého ročníku je integrována část vzdělávacího obsahu Člověk a svět práce, Práce s laboratorní technikou z RVP ZV), ve třetím ročníku 2 hodinami týdně, ve čtvrtém a pátém 3 hodinami týdně (z těchto tří hodin je jedna hodina věnována praktickým laboratorním cvičením).

Hodiny chemie probíhají ve specializované učebně, vybavené PC, projektorem a DVD. Samozřejmostí je možnost využití internetu a rozhraní WiFi ve škole. Při domácí přípravě mají žáci možnost využít přístup FTP na školní disky. Vybrané hodiny probíhají v učebně s interaktivní tabulí Aktive board. Praktická cvičení z chemie provádějí studenti v odborné laboratoři.

Na předmět Chemie navazují [semináře](#) vyučované již od předmaturitního ročníku.

5.6.3 Pravidelné akce předmětu Chemie

Praktická cvičení z chemie

Chemická olympiáda

Žákovská vědecká konference

Exkurze

Návštěva odborných pracovišť AV ČR

Účast na akcích pořádaných Přírodovědeckou fakultou UK

Předmaturitní soustředění

5.6.4 Výchovné vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák si uvědomí význam získaných znalostí a dovedností z oblasti chemie, dokáže si organizovat a plánovat přípravu na vyučování, používá správně chemické termíny a základní pojmy, systematizuje znalosti všech přírodovědných předmětů, používá poznatky z chemie v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Žák jasně formuluje a analyzuje problém, je schopen zadaný problém samostatně řešit, případně řeší analogické úlohy, obhájí své řešení problému a zvolený postup, rozumí různým

typům chemických zápisů – vzorec, rovnice, el. konfigurace atd., při neúspěchu hledá a stanovuje jiná řešení, nevyhýbá se aktivní spolupráci.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje myšlenky logicky, výstižně a v souvislosti se správnou chemickou terminologií, vyjadřuje se kultivovaně, formou písemnou i ústní, dokáže správně používat periodickou tabulku prvků, příp. chemické tabulky, je schopen zpracovat referát či seminární práci z oblasti chemie, používá moderní informační technologie.

Kompetence sociální a personální

V laboratorním cvičení pracuje žák ve skupině a je ochoten se podílet na společném vyřešení problému, účinně argumentuje, obhajuje svoje názory, je schopen přijmout i názor jiný, posiluje svoji sebedůvěru při správném vyřešení daného chemického problému, diskutuje a efektivně spolupracuje při řešení stechiometrických výpočtů a sestavování chemických rovnic.

Kompetence občanské

Žák respektuje názory jiných, uvědomuje si svoji zodpovědnost, je schopen objektivně a fundovaně hodnotit ekologické problémy společnosti spojené s chemickou výrobou, je poučen o zásadách zdravé výživy, dovede vysvětlit zvyšující se požadavky na zlepšování životního prostředí.

Kompetence pracovní

V rámci praktických cvičení prováděných v odborné laboratoři chemie se žák naučí zásadám bezpečnosti práce, základním pracovním návykům, dokáže používat běžné chemické nádobí a pomůcky, dodržuje laboratorní řád a je schopen poskytnout první pomoc. Je schopen vést samostatně chemický experiment, sestavovat aparatury, nakládat s chemikáliemi, udržuje pořádek a učí se hospodařit se svěřeným materiálem, dbá na nezbytně nutnou spotřebu chemikálií a jejich následnou ekologickou likvidaci. Žák je schopen si vytyčit cíl a dojít k přesnému výsledku v prováděném chemickém experimentu, dokáže zdůvodnit a vysvětlit průběh a výsledek pokusu, chápe souvislost laboratorní přípravy chemikálií a praktického využití, např. v chemických výrobcích.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje chemii jako přírodní vědu; • vysvětlí význam chemie; • má přehled, jakými obory se chemie zabývá; • uvede zákony zachování pro chemické reakce, využije tyto poznatky při řešení úloh; 	Úvod do studia chemie <ul style="list-style-type: none"> • historie chemie, alchymie • moderní chemické obory • základní přírodní zákony – zákony zachování, zákon stálých poměrů slučovacích atd. 	<i>Přesahy:</i> Fyzika
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší chemické a fyzikální vlastnosti látek; • určí skupenství látek; • rozliší druhy směsí, používá správně pojmy související se složením roztoků; 	Látky kolem nás <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti látek, hustota, rozpustnost, teploty tání, teploty varu, skupenství látek • směsi, chemické látky, látky homogenní a heterogenní 	<i>Přesahy:</i> Fyzika Ekologie

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje poznatky o vlivu faktorů na rozpouštění látek; • navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě; • vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou; • ovládá základní pravidla práce s hořlavinami; 	<ul style="list-style-type: none"> • roztoky, složení a druhy roztoků, hmotnostní zlomek • faktory ovlivňující rozpouštění látek v roztocích • separační metody • voda, užitková, pitná, odpadní, minerální, destilovaná, tvrdost vody, koloběh vody v přírodě • vzduch, složení, čistota ovzduší, smog • hořlaviny, oheň, požár, hašení plamene, první pomoc při popáleninách 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše složení atomu a vznik iontů; • používá správně značky a názvy chemických prvků; • vyzná se v periodické tabulce prvků; • rozliší kovy a nekovy, uvede příklady praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů; • orientuje se v základních typech chemických vazeb; 	<p>Chemické prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> • atom, molekula, prvek, sloučenina, základní elementární částice, jádro a obal atomu, valenční elektrony, izotop, nuklid, protonové, nukleonové číslo • periodická tabulka prvků, názvy, značky prvků, uspořádání v periodické soustavě, periodický zákon, podobnost jejich základních vlastností • vlastnosti vybraných kovů, nekovů, jejich postavení v tabulce • druhy a vznik iontů, chemické sloučeniny, chemické vzorce, chemická vazba 	<p><i>Přesahy:</i> Fyzika</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce; • určí výchozí látky a produkty chemické reakce na konkrétních příkladech; • vysvětlí jednoduché redoxní reakce na základě výměny elektronů; 	<p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> • chemické rovnice, výchozí látky, produkty • rozdělení chemických reakcí • faktory ovlivňující průběh reakcí, katalyzátory • vyčíslování jednoduchých chemických rovnic 	
<ul style="list-style-type: none"> • určí oxidační čísla atomů prvků ve sloučeninách, zapíše jejich vzorce z názvů a naopak; • popíše jejich vlastnosti, vznik, využití u nejvýznamnějších z nich. 	<p>Anorganické sloučeniny, jejich názvosloví a významné vlastnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • oxidační číslo • oxidy, sulfidy, jednoduché podvojně sloučeniny, hydroxidy • bezkyslíkaté kyseliny • kyslíkaté kyseliny 	

	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti kyselin a zásad, acidobazické indikátory, kyselý, zásaditý a neutrální roztok, první pomoc při zasažení pokožky kyselinou či hydroxidem solí, hydrogensolí, hydráty solí základní principy vzniku solí neutralizace 	
--	---	--

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> uveďte zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytně základní první pomoc; sestaví jednoduché aparatury pro základní separační metody; vysvětlí a popíše jejich princip zpracuje správně protokol; 	Úvod do laboratorní techniky <ul style="list-style-type: none"> bezpečnost práce, chemické sklo, pomůcky, základy první pomoci pracovní postupy pro konání konkrétních pozorování, měření, experimentů pozorování, pokus, měření, chemická změna nebezpečné látky a přípravky, varovné značky a věty, jejich význam 	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uveďte jejich zdroje, vlastnosti a použití; vysvětlí pojem deriváty uhlovodíků; chápe škodlivost některých derivátů, zdravotní rizika a jejich škodlivost životnímu prostředí; 	Organické sloučeniny <ul style="list-style-type: none"> význam uhlíku v organické chemii, biogenní prvky řetězení uhlíkových atomů, cyklické řetězce, jednoduché i násobné vazby, názvosloví nejjednodušších organických sloučenin, homologické řady uhlovodíky, vlastnosti vybraných zástupců alkanů, alkenů, alkynů a arenů, sestavení modelů základních uhlovodíků zdroje uhlovodíků, ropa, zemní plyn, uhlí deriváty uhlovodíků, vlastnosti vybraných zástupců halogenderivátů, dusíkatých derivátů a kyslíkatých derivátů syntetické látky, plasty přírodní látky, tuky, sacharidy, bílkoviny, jejich zdroje, vlastnosti a příklady funkcí 	<i>Přesahy:</i> Biologie
<ul style="list-style-type: none"> posoudí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka, vysvětlí chování při haváriích s únikem nebezpečných látek; 	Chemie a životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> využití chemických reakcí v průmyslové výrobě, stavební chemie průmyslová hnojiva 	<i>Přesahy:</i> Biologie Ekologie

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí chování při haváriích s únikem nebezpečných látek; 	<ul style="list-style-type: none"> drogy, návykové látky, otravné látky, (chemický poplach), žíraviny, chemické bojové látky znečištění ovzduší, půdy a vody recyklace surovin, odpady a jejich ekologická likvidace mimořádné chemické události, havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek 	
<ul style="list-style-type: none"> počítá příklady pomocí základních chemických veličin; 	Základní chemické veličiny a výpočty z chemických vzorců <ul style="list-style-type: none"> hmotnosti atomů a molekul, látkové množství, mol, molární objem základní výpočty ze vzorců 	
<ul style="list-style-type: none"> provádí chemické výpočty a uplatňuje je později při přípravě konkrétních roztoků v laboratorních cvičeních; 	Roztoky <ul style="list-style-type: none"> druhy roztoků a jejich složení vyjadřování složení roztoků, koncentrace roztoků 	

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> uvede složení atomu včetně elementárních částic – elektron, neutron, proton; popíše stavbu elektronového obalu pomocí elektronové konfigurace prvků; 	Složení a struktura atomu <ul style="list-style-type: none"> složení a struktura atomu, jádro atomu, protonové, nukleonové číslo, nuklidy, izotopy radioaktivita elektronový obal atomu, kvantová čísla, orbital, typy orbitalů, pravidla zaplňování orbitalů zápis elektronové konfigurace, excitace elektronů 	<i>Přesahy:</i> Fyzika
<ul style="list-style-type: none"> předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků; 	Periodická soustava prvků <ul style="list-style-type: none"> periodická tabulka prvků, periodický zákon, uspořádání v periodické soustavě, valenční elektrony typické vlastnosti prvků na základě postavení v periodické soustavě klasifikace prvků 	
<ul style="list-style-type: none"> objasní vznik chemické vazby; využívá znalosti chemických vazeb k předvídání některých vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích; 	Chemická vazba <ul style="list-style-type: none"> vaznost, vznik a zánik chemické vazby elektronegativita základní rozdělení chemických vazeb stavba a tvar molekul 	

	<ul style="list-style-type: none"> • kovalentní vazby, slabé vazebné interakce, vazba kovová 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší různé typy chemických reakcí; • vysvětlí princip acidobazických a redoxních dějů; • vyčíslí chemickou rovnici; • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů; • předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek; 	<p>Chemické reakce a chemické rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasifikace chemických reakcí, jejich průběh • základní principy vzniku solí • disociace, iontový zápis chemické reakce • acidobazické reakce, pH, indikátory, hydrolyza solí, teorie kyselin a zásad, kyselé, zásadité, neutrální a amfoterní látky, první pomoc při zasažení pokožky kyselinou či hydroxidem • oxidačně redukční děj, Beketovova řada kovů, elektrochemie, její technické využití, koroze • základní postupy výpočtů z chemických rovnic, vyčíslování rovnic 	<p><i>Přesahy:</i> Fyzika</p>
<ul style="list-style-type: none"> • využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů; • chápe faktory ovlivňující průběh chemických reakcí; 	<p>Kvalitativní stránka chemických reakcí</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy termochemie, termochemické zákony, reakční teplo • základy reakční kinetiky, rychlost chemické reakce, teorie aktivovaného komplexu, faktory ovlivňující rychlost chemické reakce • základy chemické rovnováhy, faktory ovlivňující rovnováhu chemické reakce, katalyzátory 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti, znečištění; • popíše vlastnosti vody a její význam, navrhne možné způsoby efektivního hospodaření s vodou; 	<p>Vodík, kyslík, voda</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti vodíku, kyslíku a jejich sloučenin • voda, struktura a její vlastnosti, význam vody pro život a výrobu • ochrana a druhy vod, voda jako rozpouštědlo 	<p><i>Přesahy:</i> Biologie</p>

4. ročník		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin; 	<p>p – prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti p – prvků a jejich sloučenin, význam, využití v praxi, případně vliv na životní prostředí 	<p><i>Přesahy:</i> Biologie</p>

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje významné zástupce p – prvků a jejich sloučenin, zhodnotí surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> • klasifikace p- prvků • vzácné plyny • halogeny • chalkogeny • prvky skupiny dusíku • prvky skupiny uhlíku • prvky skupiny boru 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin; • charakterizuje významné zástupce s – prvků a jejich sloučenin, zhodnotí surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí; 	<p>s – prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti s – prvků a jejich sloučenin, význam, využití v praxi, případně vliv na životní prostředí • klasifikace s – prvků • alkalické kovy • kovy alkalických zemin, berylium, hořčík 	<i>Přesahy:</i> Biologie
<ul style="list-style-type: none"> • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin; • charakterizuje významné zástupce d, f – prvků a jejich sloučenin, zhodnotí surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí; • uvede vlastnosti železa a popíše jeho výrobu, využití; • vyjmenuje některá užití radionuklidů v praxi; • uvede důvody nebezpečí radioaktivního záření a některé způsoby ochrany před tímto zářením; 	<p>d, f – prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti vybraných d, f – prvků a jejich sloučenin, význam, využití v praxi, případně vliv na životní prostředí • klasifikace d, f – prvků • postavení v periodické soustavě, obecná charakteristika • názvosloví koordinačních sloučenin • prvky skupiny chromu a manganu, jejich sloučeniny • prvky a sloučeniny triády železa • výroba železa a oceli • prvky a sloučeniny skupiny mědi a zinku • uran, plutonium, jaderná energetika, zneužití jaderných zbraní, ochrana proti jadernému záření 	<i>Přesahy:</i> Fyzika
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin; • porovná vlastnosti jednoduché, dvojně a trojně vazby a chápe jejich význam pro organické molekuly; 	<p>Základy organické chemie</p> <ul style="list-style-type: none"> • úvod do organické chemie, její historie, význam • vlastnosti atomu uhlíku • typy vzorců a organických chemických reakcí • izomerie • klasifikace organických sloučenin • základní principy organického názvosloví 	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé typy uhlovodíků, uvede zástupce, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí; • aplikuje pravidla systematického organického názvosloví při popisu 	<p>Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> • alkany, cykloalkany • alkeny, alkadieny, Markovnikovovo pravidlo, polymerace • alkyly 	EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí

uhlovodíků, uvede jejich používané triviální názvy.	<ul style="list-style-type: none"> • aromatické uhlovodíky, aromatický charakter, delokalizace elektronů • surovinové zdroje organických sloučenin, ropa, zemní plyn, uhlí, frakční destilace • vliv na životní prostředí 	
---	--	--

5. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, uvede zástupce, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí; • aplikuje pravidla systematického organického názvosloví při popisu derivátů, uvede jejich používané triviální názvy; • využívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu chemických reakcí; • vysvětlí pojem polymerace • jmenuje některé významné polymerní sloučeniny; 	Deriváty uhlovodíků <ul style="list-style-type: none"> • halogenderiváty • dusíkaté deriváty, aminosloučeniny, nitrosloučeniny • hydroxyderiváty, alkoholy, fenoly, étery • karbonylové sloučeniny, aldehydy, ketony • karboxylové kyseliny • substituční a funkční deriváty karboxylových kyselin • heterocyklické sloučeniny • syntetické makromolekulární látky 	<i>Přesahy:</i> Biologie
<ul style="list-style-type: none"> • objasní strukturu jednotlivých sloučenin, jmenuje významné zástupce; • zhodnotí funkci látek a jejich význam pro organismy; • rozliší vitamíny rozpustné ve vodě a v tucích; • popíše základní metabolické procesy; 	Biochemie <ul style="list-style-type: none"> • bílkoviny • lipidy, izoprenoidy • sacharidy • nukleové kyseliny • biokatalyzátory • enzymy • vitamíny • hormony • struktura, základní funkce těchto látek • vybrané metabolické procesy v živém organismu 	EV Environmentální výchova * Problematika vztahů organismů a prostředí <i>Přesahy:</i> Biologie
<ul style="list-style-type: none"> • chápe nebezpečí zneužívání návykových látek; • rozdělí léčiva podle jejich účinku. 	Další vybrané významné organické látky <ul style="list-style-type: none"> • léčiva • alkaloidy 	EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí

5.7 Biologie

5.7.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Povinný předmět Biologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP ZV a RVP G. Do předmětu je integrována část obsahu Člověk a draví z RVP ZV. Do Biologie je zahrnuta i část obsahu oboru Geologie z RVP G.

Výuka biologie vychází z obecné nutnosti odkrývání zákonitostí, jimiž se přírodní procesy řídí. Chceme proto podpořit přirozenou lidskou zvědavost a touhu poznat to, co se v přírodě a kolem nás děje, tak aby žák pochopil objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí a souvislostí. Obsahem studia předmětu biologie je studium neživé přírody – mineralogie a geologie, biologie rostlin – botanika, studium živočichů – zoologie a anatomie a fyziologie člověka.

V hodinách biologie využíváme moderní výpočetní techniku, výuka probíhá také formou prezentací nebo uvádění filmů. Výklad doplňujeme i ukázkami přírodnin. Naši žáci dostávají prostor k prezentaci vlastního tvořivého přístupu k předmětu: vytvářejí vlastní krátké biologické zprávy, reflektují novinky uváděné v médiích a odborných časopisech Živa a Vesmír (dostupných v knihovně biologie) a populárního tisku 21. století. Žákům, pro něž je biologie koníčkem a v budoucnu povoláním, připravujeme takové podmínky, aby se mohli ve svém oboru zlepšovat, konzultovat problematiku s vyučujícím a úspěšně vykonat přijímací zkoušky na vysoké školy. V maturitním ročníku mají žáci možnost vybrat si semináře dle aktuální nabídky vypsané pro studijní rok.

Žáci se zapojili do projektu šetrného vztahu k životnímu prostředí a soutěžíme o titul EKOškola.

Při naplňování vyučovacího obsahu je zároveň realizováno následující průřezové téma:

Environmentální výchova

5.7.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Biologie je povinným předmětem, který je dotován v prvním ročníku studia 3 hodinami týdně (do tohoto ročníku je integrována část vzdělávacího obsahu Výchova ke zdraví), ve druhém ročníku 2 hodinami týdně, ve třetím a pátém ročníku 3 hodinami, z nichž jedna hodina je věnovaná praktickým laboratorním cvičením a ve čtvrtém ročníku jsou 2 hodiny týdně. V pátém a šestém ročníku navazují na předmět Biologie volitelné [semináře](#).

Hodiny biologie probíhají ve specializované učebně, vybavené PC, projektorem, čtecí kamerou a DVD. Samozřejmostí je možnost využití internetu a rozhraní Wi-Fi ve škole. V domácí přípravě mají žáci možnost využít přístup FTP na školní disky. Vybrané hodiny probíhají v učebně s interaktivní tabulí Aktive board.

5.7.3 Pravidelné akce předmětu Biologie

Biologická olympiáda

Vícedenní terénní biologická exkurze (např. Sloup v Čechách)

Geologická exkurze (Prokopské údolí, Barrandova skála, ...)

Botanická exkurze (Botanická zahrada Na Slupi, Trója)

Zoologická exkurze (Zoo Praha)

Antropologická exkurze (Hrdličkovo muzeum)

Příležitostné výstavy (Národní Muzeum)

Předmaturitní soustředění

5.7.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák si uvědomí význam získaných znalostí a dovedností z oblasti biologie, dokáže si organizovat a plánovat přípravu na vyučování, používá správně biologické termíny a základní pojmy, systematizuje znalosti všech přírodovědných předmětů, používá poznatky z biologie v praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Žák jasně formuluje a rozpozná problémové situace, je schopen zadaný úkol samostatně řešit, obhájit své řešení a zvolený postup. Při neúspěchu hledá jiná řešení.

Kompetence komunikativní

Žák formuluje myšlenky logicky, výstižně a v souvislosti se správnou biologickou terminologií, vyjadřuje se kultivovaně, formou písemnou i ústní. Je schopen zpracovat referát či seminární práci z oblasti biologie a využívá při tom moderní informační technologie.

Kompetence sociální a personální

V laboratorním cvičení pracují žáci ve dvojicích a jsou schopni se podílet na společném vyřešení problému. V hodinách biologie dovedou účinně argumentovat, obhajovat svoje názory a jsou schopni přijmout i názor jiný.

Kompetence občanské

Žák respektuje názory jiných, uvědomuje si svoji zodpovědnost, je schopen objektivně a fundovaně hodnotit environmentální problémy současné společnosti. Je poučen o zásadách zdravé výživy a zdravého životního stylu, projevuje odpovědné chování v rizikových situacích a při mimořádných událostech, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.

Kompetence k podnikavosti

Žák je veden k rozvoji svého osobního i odborného potenciálu, který může v budoucnosti využít ve svém občanském a profesním životě.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí živočicha do systému; • určí biotop, typ potravy;	Savci <ul style="list-style-type: none"> • vejcorodí a placentálové • (významné řády)	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe mechanismus pohybu člověka; • pozná kosti a svaly člověka;	Soustava opěrná a pohybová <ul style="list-style-type: none"> • pojivová tkáň • kostra – stavba a složení kostí • svalová tkáň, svaly • nemoci	<i>Přesahy:</i> Tělesná výchova
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam tělních tekutin; • určí tělní tekutiny a jejich • složení, funkci, anatomické • uspořádání řečiště;	Tělní tekutiny <ul style="list-style-type: none"> • krev • míza • tkáňový mok • složení a funkce krve • nemoci	<i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Chemie

<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a zdůvodní nutnost koloběhu tekutin v těle; • chápe význam krve, propojení s dalšími orgánovými soustavami; 	Soustava oběhová <ul style="list-style-type: none"> • stavba srdce a jeho činnost • malý a velký krevní oběh • nemoci • prevence kardiovaskulárních onemocnění 	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe nutnost preventivních opatření v době průběhu infekce; • rozumí principům fungování imunitní soustavy; • posuzuje své chování z hlediska odpovědnosti za zdraví svoje a svého okolí; • usiluje o aktivní podporu zdraví; • vyjadřuje vlastní názory na problematiku zdraví; • účinně se brání proti infekci; • objasní význam zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> • imunita, její funkce, složky, šíření chorob, epidemie, typy nakažlivých nemocí – patogeny, imunizace • základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence • účinná obrana proti nemocem, rizikové faktory přenosných nákaz, nově se objevující onemocnění na území ČR • společensky přijatelné chování k okolí, působení na změnu kvality prostředí • osobní hygiena • pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka 	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní nutnost okysličení tkání; 	Soustava dýchací <ul style="list-style-type: none"> • stavba DS • mechanika dýchání • kapacita • choroby • prevence onemocnění a kouření 	
<ul style="list-style-type: none"> • ukáže a rozezná základní stavební jednotky trávicí soustavy; • stanoví základy správné výživy a její dopady na zdraví; • sestaví vzorový jídelníček; 	Soustava trávicí <ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce jednotlivých částí • mechanické a chemické zpracování potravy • žlázy trávicí soustavy • inervace • nemoci • rizikové faktory stravování, prevence metabolických onemocnění 	<i>Přesahy:</i> Chemie

2. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	
		Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky	
	<ul style="list-style-type: none"> • objasní princip fungování vylučovací soustavy; • pozná základní stavební jednotky vylučovací soustavy; 	Soustava vylučovací <ul style="list-style-type: none"> • nefron • stavba a funkce jednotlivých částí VS • tvorba moči • nemoci 	

<ul style="list-style-type: none"> • objasní stavbu nervové soustavy a centrálního nervového systému; • objasní základy fungování nervové soustavy; • vymezí propojení látkového a nervového řízení; • odmítne návykové látky a zdůvodní proč; • diagnostikuje nebezpečí vznikající požíváním návykových látek; 	Soustava nervová <ul style="list-style-type: none"> • neuron • stavba a funkce CNS a periferního nervstva • reflexy • nemoci, degenerativní poruchy • hygiena duševní činnosti. hormonální řízení • žlázy s vnitřní sekrecí • hormony, součinnost s NS • nemoci • toxikománie • návykovost (tolerance) 	<i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Chemie
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkci smyslových orgánů; 	Smyslová ústrojí <ul style="list-style-type: none"> • základní smysly • orgány, jejich stavba a funkce • nemoci 	<i>Přesahy:</i> Fyzika
<ul style="list-style-type: none"> • objasní zákonitosti ontogeneze; 	Soustava pohlavní <ul style="list-style-type: none"> • pohlavní orgány • sexualita a antikoncepce • přenosné pohlavní nemoci, rizika • vývin lidského jedince 	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje preventivní způsoby chování a jednání při styku s běžnými civilizačními chorobami; 	<ul style="list-style-type: none"> • civilizační choroby a biohazardy • patologické vztahy mezi lidmi a jejich vliv na zdraví člověka • základy první pomoci, prevence vzniku úrazů 	
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam genetiky; • vysvětlí použití genetiky v praxi. 	<ul style="list-style-type: none"> • základy genetiky a její význam 	
<ul style="list-style-type: none"> • pozná prvky souměrnosti minerálů; • určí krystalové mřížky soustav; 	Mineralogie <ul style="list-style-type: none"> • minerál • hornina • látky krystalické a beztvaré • krystalové soustavy • fyzikální a chemické vlastnosti nerostů 	<i>Přesahy:</i> Chemie
<ul style="list-style-type: none"> • určí známé minerály, popíše je a zařadí; • vymezí jejich naleziště; 	Třídění nerostů <ul style="list-style-type: none"> • přehled – prvky, sloučeniny 	<i>Přesahy:</i> Chemie
<ul style="list-style-type: none"> • pozná horninu; • vysvětlí, jak horniny vznikají; 	Geologie <ul style="list-style-type: none"> • horniny, jejich rozdělení a vznik 	<i>Přesahy:</i> Chemie
<ul style="list-style-type: none"> • pozná vyvřelé horniny; • ukáže místa výskytu a vysvětlí využití hornin; 	Vyvřelé horniny <ul style="list-style-type: none"> • výlevné a hlubinné 	<i>Přesahy:</i> Chemie
<ul style="list-style-type: none"> • pozná sedimenty; • ukáže místa výskytu a určí sedimenty a jejich praktické využití; 	Sedimenty <ul style="list-style-type: none"> • úlomkovité • organogenní • chemické 	<i>Přesahy:</i> Chemie
<ul style="list-style-type: none"> • pozná přeměněné horniny; • vymezí jejich naleziště; 	Přeměněné horniny <ul style="list-style-type: none"> • mechanismus vzniku 	<i>Přesahy:</i> Chemie

<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní geologické děje; 	Geologické děje <ul style="list-style-type: none"> • vnitřní a vnější geologické síly • pohyby litosférických desek 	<i>Přesahy:</i> Zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> • pozná geologické tvary; • určí tangenciální a radiální poruchy; 	Poruchy zemské kůry <ul style="list-style-type: none"> • vrásy • zlomy • vznik pohoří 	<i>Přesahy:</i> Zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vznik sopek; • popíše řez sopkou; • na mapě vymezení místa se sopečnou aktivitou; 	Sopečná činnost a zemětřesení <ul style="list-style-type: none"> • výrony plynů • biohazardy • rizikové oblasti 	<i>Přesahy:</i> Zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> • chápe utváření povrchu Země vnější silou; • pozná útvary vznikající činností vnějších geologických činitelů; 	Vnější geologické děje <ul style="list-style-type: none"> • zemská tíže • voda • vítr • organismy 	<i>Přesahy:</i> Zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam vody v přírodě; • chrání vodní zdroje; • chápe koloběh vody v přírodě; • vysvětlí, kde a jak se voda upravuje; 	Voda <ul style="list-style-type: none"> • podzemní voda • prameny • pitná voda 	EV Environmentální výchova * Základní podmínky života * Vztah člověka k prostředí <i>Metody:</i> • projekt „Voda“ úkolový list
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a zdůvodňuje nutnost zemědělství; • pozná základní typy půd; • charakterizuje půdní typy; • na mapě určí místa výskytu jednotlivých typů půd; 	Půda, pedologie <ul style="list-style-type: none"> • vznik, typy a vlastnosti půd • půdotvorní činitelé 	EV Environmentální výchova * Vztah člověka k prostředí * Ekosystémy * Základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí geomorfologickou stavbu ČR; • na mapě prezentuje geomorfologickou stavbu ČR; 	Geologická stavba České republiky <ul style="list-style-type: none"> • Český masív • Západní Karpaty 	<i>Přesahy:</i> Zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí způsob vzniku života na Zemi; • prezentuje vědecký názor na vznik života; • zařadí člověka do biologického systému; • chápe pozitivní diskriminaci; • chápe problémy rasové diskriminace; 	Vznik a vývoj života na Zemi <ul style="list-style-type: none"> • geologické éry • fylogeneze organismů včetně člověka • lidské rasy 	EV Environmentální výchova * Základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none"> • určuje faktory působící na životní prostředí; • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých 	Ekologie <ul style="list-style-type: none"> • úvod do ekologie a environmentální výchovy 	EV Environmentální výchova

ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	<ul style="list-style-type: none"> • podmínky života • faktory biotické a abiotické • význam vody a teploty prostředí pro život, • ochrana a využití přírodních zdrojů, • význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, • vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy • mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 	* Ekosystémy
<ul style="list-style-type: none"> • chápe ekologické vazby a jejich souvislosti s environmentálními problémy současného světa. 	Prostředí, biosféra <ul style="list-style-type: none"> • ochrana životního prostředí a biologicky významných lokalit • mezinárodní úmluvy • stav ŽP v ČR 	EV Environmentální výchova * Lidské aktivity a problémy životního prostředí

3. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • používá základní cytologické pojmy a orientuje se v nich; • chápe základní cytologické zákonitosti; 	Obecná biologie <ul style="list-style-type: none"> • historie biologie • hypotézy o vzniku života • obecné vlastnosti živých soustav • metabolismus • cytologie – stavba buňky prokaryotní a eukaryotní • dělení buněk – mitóza, meióza • jednobuněčné a mnohobuněčné organismy 	<i>Přesahy:</i> Chemie
	<ul style="list-style-type: none"> • popíše viry a nemoci jimi způsobené; 	Nebuněční <ul style="list-style-type: none"> • viry – typy, stavba • význam pro člověka • choroby • virová infekce – životní cyklus viru 	<i>Přesahy:</i> Chemie
	<ul style="list-style-type: none"> • popíše bakterie a nemoci, které způsobují; 	Prokaryota <ul style="list-style-type: none"> • sinice a bakterie • způsob metabolismu • koloběh látek v přírodě • bakteriální choroby a jejich léčba 	<i>Přesahy:</i> Chemie

<ul style="list-style-type: none"> • vymezení organismů v systému 	Protista	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe evoluční význam eukaryot; • zařadí eukaryota do systému; • charakterizuje pletiva a jejich funkci; 	Eukaryota <ul style="list-style-type: none"> • rostlinná buňka – specifika • vznik a rozdělení pletiv, jejich funkce 	
<ul style="list-style-type: none"> • popisuje stavbu těl rostlin; • rozlišuje rostlinné orgány; • popisuje je a určí jejich význam; 	Organologie <ul style="list-style-type: none"> • kořen • stonek • list • stavba, typy, využití, přeměny 	
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní fyziologické pojmy; • chápe nutnost látkové přeměny; • chápe význam vody v rostlinném těle; • vysvětlí princip fotosyntézy a dýchání; • orientuje se v minerální výživě rostlin; • formuluje a zdůvodňuje význam regulátorů růstu; • orientuje se v pohybech rostlin; 	Fyziologie rostlin <ul style="list-style-type: none"> • minerální výživa • vodní režim • látkový a energetický metabolismus (dýchání a fotosyntéza) • pohyby, růst a vývoj • vliv fytohormonů • rozmnožování – pohlavní a nepohlavní 	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe strukturu botanického systému; • rozeznává výtrusné rostliny a vysvětlí jejich význam; 	Systém a evoluce rostlin <ul style="list-style-type: none"> • řasy: typy stélek, přehled. • mechorosty • kaprad'orosty 	
<ul style="list-style-type: none"> • pozná semenné rostliny a vysvětlí jejich význam 	Semenné rostliny: nahosemenné a krytosemenné <ul style="list-style-type: none"> • rozmnožování (šišťice, stavba květů, plod, semeno) • hospodářsky významné čeledi a jejich zástupci 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává jedlé a jedovaté houby; • vysvětlí význam hub; • orientuje se v houbách používaných v biotechnologii; 	Houby a lišejníky <ul style="list-style-type: none"> • stavba buněk hub, klasifikace • význam pro člověka • rozmnožování • patogenní druhy hub 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí důležitost ekologické problematiky; • vysvětluje ekologický pohled na svět; • prezentuje vlastní návrhy řešení ekologických problémů; • ovládá základní ekologické pojmy. 	Ekologie <ul style="list-style-type: none"> • vztah houba, rostlina, prostředí. • základní ekologické pojmy • ochrana rostlin 	EV Environmentální výchova * Problematika vztahů organismů a prostředí * Člověk a životní prostředí

4. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • chápe evoluční souvislosti zoologického systému; • určí znaky živočichů, definuje základní vlastnosti živých organismů; • chápe a prezentuje základní vlastnosti živých organismů; 	Úvod do systému a evoluce živočichů <ul style="list-style-type: none"> • obecná charakteristika stavby a základních životních funkcí živočichů 	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hierarchii stavby živých organismů; • popíše tkáně živočichů; 	Živočišná buňka <ul style="list-style-type: none"> • tkáně 	
	<ul style="list-style-type: none"> • chápe hierarchii zoologického systému a zařazení prvků; • pozná prvky, vysvětlí jejich význam a jejich využití; 	Přehled základních skupin <ul style="list-style-type: none"> • jednobuněční • prvoci 	
	<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam mnohobuněčných; • formuluje a prezentuje základní životní strategie vícebuněčných; 	Mnohobuněční <ul style="list-style-type: none"> • znaky rozmnožování • vývoj 	
	<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam skupiny Diblastica; • popíše stavbu jejich těla a vysvětlí jejich význam; • pozná nejznámější živočichy; 	Diblastica <ul style="list-style-type: none"> • houby • žahavci 	
	<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu těla skupiny Triblastica; • rozezná typ tělní organizace; • odvodí vliv parazitizmu na tělní stavbu; • určí zástupce; • definuje jejich biotop; 	Triblastica <ul style="list-style-type: none"> • Schizocoela • Pseudocoela 	
	<ul style="list-style-type: none"> • odliší jednotlivé taxony a jejich životní strategie; • pozná nejznámější živočichy; 	Prvoústá Coelomata <ul style="list-style-type: none"> • měkkýši • kroužkovci • členovci 	
	<ul style="list-style-type: none"> • odliší jednotlivé třídy; • pozná nejznámější zástupce; 	Druhoústá Coelomata <ul style="list-style-type: none"> • ostnokožci • strunatci • hospodářsky významné druhy 	
	<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní etologické principy chování živočichů; • zdůvodní, proč se živočichové takto chovají; • vysvětlí, jak předejít útokům zvířat na svoji osobu; 	Chování živočichů - etologie	
	<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní provázanost ekologických vazeb; 	Živočichové a prostředí <ul style="list-style-type: none"> • základní ekologické pojmy • ochrana živočichů 	EV Environmentální výchova

		* Problematika vztahů organismů a prostředí
--	--	---

5. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • objasní fylogenezi člověka; • chápe rovnost lidských ras ; • popíše stavbu lidského těla z buněk a tkání; • vysvětlí stavbu lidského těla; 	Úvod do biologie člověka <ul style="list-style-type: none"> • původ a vývoj člověka • lidské rasy • přehled tkání lidského těla 	<i>Přesahy:</i> Chemie
<ul style="list-style-type: none"> • popisuje základní jednotky kostry a svalů člověka; • určuje kosti a svaly; • vysvětlí význam rehabilitace; 	Orgánové soustavy člověka <ul style="list-style-type: none"> • soustava opěrná a pohybová • kostra člověka • svaly • stavba a funkce • nemoci 	<i>Přesahy:</i> Chemie
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam tělních tekutin a význam imunity; • charakterizuje součásti tělních tekutin; 	Tělní tekutiny <ul style="list-style-type: none"> • krev, míza, tkáňový mok • homeostáza • krevní skupiny • srážlivost • imunita • soustava oběhová • stavba a funkce srdce • krevní oběh malý a velký • řízení • mízní oběh a jeho složky • onemocnění 	<i>Přesahy:</i> Chemie
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí funkci dýchací soustavy, princip výměny dýchacích plynů; 	Soustava dýchací <ul style="list-style-type: none"> • horní a dolní cesty • plíce • plicní ventilace a její řízení • onemocnění, prevence chorob 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí princip termoregulace a vylučování; 	Soustava vylučovací <ul style="list-style-type: none"> • nefron • stavba VS • tvorba moči a její řízení • stavba kůže, termoregulace • onemocnění, rizika (UV záření) 	
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat anatomicko – morfologickou stavbu a funkci trávicí soustavy; • vysvětlí zásady správné výživy; 	Soustava trávicí <ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce jednotlivých orgánů • význam jater • průběh trávení a jeho význam pro organismus • metabolismus – sacharidy, lipidy, bílkoviny 	<i>Přesahy:</i> Chemie

	<ul style="list-style-type: none"> • vitamíny, zásady správné výživy • onemocnění. 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní strukturu a funkci NS, souvislost s ostatními orgánovými soustavami, s myšlením, pamětí, spánkem apod.; 	Soustava nervová <ul style="list-style-type: none"> • neuron a jeho funkce • reflexní oblouk, reflexy • stavba a funkce CNS a periferních nervů (parasymptikus, sympatikus, somatické nervy) • vyšší funkce NS • onemocnění 	<i>Přesahy:</i> Fyzika
<ul style="list-style-type: none"> • popíše fungování látkového a nervového řízení; 	Endokrinní žlázy a jejich hormony <ul style="list-style-type: none"> • regulace jejich vylučování • typy hormonů • nervové a hormonální řízení. 	<i>Přesahy:</i> Chemie
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí způsob fungování smyslů a jejich význam; 	Smyslové orgány <ul style="list-style-type: none"> • mechanoreceptory • chemoreceptory • fotoreceptory • proprioreceptory • nocireceptory • termoreceptory • stavba a funkce • nemoci 	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe postavení lidské sexuality v životě; • uvědomuje si míru spolehlivosti antikoncepčních metod a princip jejich používání; 	Pohlavní soustava <ul style="list-style-type: none"> • mužské a ženské pohlavní ústrojí, stavba a funkce • oplodnění, ontogeneze • asistovaná reprodukce – bioetické problémy • antikoncepce, pohlavní choroby a jejich prevence 	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe mendelovskou genetiku; • vysvětlí využití genetiky v praxi. 	Základy genetiky a její význam <ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy • Mendelovy zákony • dědičnost pohlavně ovlivněná a vázaná na pohlaví • geneticky podmíněné choroby 	<i>Přesahy:</i> Chemie

5.8 Zeměpis

5.8.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda s přesahem do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) v RVP ZV a RVP GV a část obsahu oboru Geologie z RVP GV. Obsahem studia předmětu je obecná geografie, politický zeměpis a regionální geografie ČR a světa i globální problémy. Předmět má celou řadu mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaným na škole (matematika, fyzika, biologie, geologie, dějepis, základy společenských věd, tělesná výchova).

Od ostatních předmětů se zeměpis liší tím, že poskytuje prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním i socioekonomickým jevům a jejich zákonitostem na planetární i regionální úrovni. Svou podstatou pomáhá žákům vytvořit si komplexní obraz světa. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou umožňuje žákům chápat, jak přírodní podmínky ovlivňují život lidí, poznávat závislost člověka na přírodních zdrojích a odhalovat souvislosti mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí. Učí je zkoumat změny probíhající v krajině, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své znalosti a dovednosti ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Zeměpis podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Praktické dovednosti jako čtení map, orientace v terénu, vyhledávání, zpracování, třídění a hodnocení informací z různých zdrojů, práce s grafy a diagramy nebo práce se statistickými daty přesahují svým významem vzdělávací obor Zeměpis. Žáci získají znalosti a dovednosti, které jim umožní dobře se orientovat v aktuálních přírodních a společenských problémech. Velká pestrost a širší záběr motivují žáky k celoživotnímu zájmu o dění ve světě.

Předmět integruje tematické okruhy průřezových témat

Environmentální výchova

Multikulturní výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Mediální výchova.

5.8.2 Časové a organizační vymezení

Časová dotace povinného vyučovacího předmětu Zeměpis je 2 hodiny týdně v prvním až pátém ročníku. V šestém ročníku nabízíme zájemcům o zeměpis několik volitelných [seminářů](#).

K realizaci výchovných a vzdělávacích strategií je na škole k dispozici odborná učebna vybavená počítačem s napojením na internet, dataprojektorem, ozvučením učebny, DVD přehrávačem a vizualizérem, tj. kamerou transformující obraz z tištěného média. Ve školní knihovně jsou k dispozici odborné časopisy a publikace. Dále je možné využívat sbírku map a atlasů.

Část výuky se realizuje mimo školu. Jde o terénní cvičení, exkurze, výukové programy. Žáci se také účastní, často velice úspěšně, různých soutěží.

5.8.3 Pravidelné akce předmětu Zeměpis

Zeměpisné exkurze

Pražský globus

Zeměpisná olympiáda

Projektové dny

5.8.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel používá výklad v hromadném frontálním vyučování. Ten doprovází metodami názorně demonstračními s využitím audiovizuálních prostředků. Zadává referáty nebo rozsáhlejší geografické práce. K jejich zpracování žák využívá různých informačních zdrojů. Získaná data pak žák zpracovává, třídí a kriticky hodnotí. Při jejich prezentaci používá audiovizuálních prostředků.

Kompetence k řešení problémů

Charakter předmětu umožňuje učiteli zadávat komplexní problémové úkoly, a to i takové, ve kterých je třeba nalézat originální způsoby řešení. Za tímto účelem jsou zařazovány do výuky projekty realizované formou skupinové práce.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke správnému a účelnému použití odborné terminologie. Klade důraz na přesné a stručné vyjadřování. Učitel zařazuje do vyučování diskusi, aby se žáci naučili věcně argumentovat.

Kompetence sociální a personální

Při skupinové práci se žáci učí týmové práci. Důležitou výchovně vzdělávací strategií je i rozvoj kázně a sebekázně žáka. Učitel vyhledává, podporuje a oceňuje talenty (zapojení do projektů, soutěží - Zeměpisná olympiáda, Pražský glóbus aj.).

Kompetence občanské

Učitel vede žáky tak, aby odhalovali souvislosti mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí jak v místních, tak i v globálních ekosystémech. Učí je uvědoměle využívat znalosti a dovednosti ve prospěch životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Žáci poznávají potřebu nést odpovědnost za důsledky lidské činnosti.

Při hodinách jsou využívány geografické jevy vyskytující se v okolí žáků a při diskusích k nim učitel vede žáky k zaujímání stanovisek a jejich obhajobě. Volí témata tak, aby vzbudil pocit osobní angažovanosti.

Učitel využívá geografické poznatky a dovednosti k tomu, aby žáci porozuměli politickému a ekonomickému dění ve světě i v obci a mohli se zapojit do místní, regionální i celostátní politiky a občanského sektoru. Poznáváním odlišných kultur vede žáky k toleranci.

Kompetence pracovní

Učitel umožňuje žákům získávat praktické dovednosti jako čtení map, orientace v terénu, práce s grafy a diagramy nebo práce se statistickými daty, které využijí i mimo školu. Učitel zařazuje aktivity, které umožní sledovat lidské činnosti, např. exkurze. Učí žáky, jak se chovat v krizových situacích vyvolaných přírodními katastrofami nebo lidmi.

Kompetence k podnikavosti

Učitel umožňuje studentům uplatnit tvořivost a vlastní iniciativu prostřednictvím projektů a jejich prezentací v průběhu projektových dnů.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • používá vybranou kartografickou terminologii; • čte různé typy map; • používá atlasy a jejich doplňkový aparát (legenda, měřítko, rejstřík atd.); • určí polohu místa na Zemi pomocí zeměpisných souřadnic; • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů; • kriticky hodnotí hodnověrnost zdroje dat; 	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie <ul style="list-style-type: none"> • glóbus, mapa, plán, měřítko map • poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy • znázornění polohopisu a výškopisu na mapách, kartogramy • statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii 	Během naplňování osnov využíváme tyto vyučovací metody: <ul style="list-style-type: none"> • výklad • řízený rozhovor • diskuse • práce s atlasy, textem, grafickými a statistickými materiály • slepá mapa • samostudium • referát • skládkové učení "expertní" skupiny • brainstorming • metoda „víme-nevíme-chceme vědět“
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si vývoj českého státu; • zhodnotí polohu ČR; 	Česká republika <ul style="list-style-type: none"> • zeměpisná poloha a rozloha • vývoj českého státu 	<i>Přesahy:</i> Dějepis
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí přírodní poměry a zdroje České republiky; • uvědomuje si vzájemnou závislost klimatu a biotické složky; 	ČR – fyzickogeografická sféra na regionální úrovni <ul style="list-style-type: none"> • geologický vývoj, horopisné celky • podnebí • vodstvo, půdy, nerostné bohatství, biota 	EV Environmentální výchova * Základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none"> • zjistí aktuální stav jednotlivých složek životního prostředí; • posoudí vliv zemědělství, dopravy, průmyslu a těžby na životní prostředí; • seznámí se se systémem ochrany životního prostředí v ČR; 	ČR - environmentální zeměpis na regionální úrovni <ul style="list-style-type: none"> • zásady ochrany přírody a životního prostředí • ochrana a tvorba krajiny • právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí • klasifikace chráněných území v ČR 	EV Environmentální výchova * Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví na základě dostupných dat základní demografické charakteristiky obyvatel ČR; • analyzuje demografická data se zřetelem k časovému vývoji; • sleduje demografické chování obyvatelstva; • nachází příčiny mezi vybranými sociokulturními jevy; 	ČR - socioekonomická sféra na regionální úrovni Obyvatelstvo a sídla <ul style="list-style-type: none"> • počet, rozmístění a demografický vývoj • územní pohyb obyvatelstva (migrace) • struktura obyvatelstva (věková, náboženská, národnostní, zaměstnanost) 	MKV Multikulturní výchova * Kulturní diference * Etnický původ <i>Přesahy:</i> Dějepis

<ul style="list-style-type: none"> • prognózuje demografickou situaci v ČR v horizontu svého života i příštích generací; • objasní geografické rozložení národnostních menšin historickými a geopolitickými událostmi; • ze statistických údajů odvodí dopady mezinárodní migrace; • uvědomí si vliv historického vývoje na sídelní systém; 	<ul style="list-style-type: none"> • sídla 	
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu; • uvědomí si souvislosti mezi politickou orientací a hospodářstvím; 	Hospodářství <ul style="list-style-type: none"> • vývoj, tendence a transformační procesy • struktura hospodářství 	<i>Přesahy:</i> Dějepis
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí výhody a nevýhody členství v mezinárodních organizacích; • posoudí postavení České republiky v rámci Evropské unie; 	ČR - politický zeměpis <ul style="list-style-type: none"> • hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě • zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu • členství ČR v mezinárodních organizacích 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Jsme Evropané <i>Přesahy:</i> Základy společenských věd
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit; • provede podrobnější geografickou charakteristiku jednotlivých regionů; 	Regiony České republiky <ul style="list-style-type: none"> • územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění • geografická charakteristika jednotlivých regionů 	<i>Přesahy:</i> Informační a komunikační technologie
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí místní region; • přiměřeně hodnotí přírodní, společenské, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje; • analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům; • zjistí aktuální stav jednotlivých složek životního prostředí; • navrhne řešení lokálních problémů; • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území. 	Místní region <ul style="list-style-type: none"> • zeměpisná poloha • kritéria pro vymezení místního regionu • komplexní geografie místního regionu - hodnocení přírodních, hospodářských, společenských a kulturních poměrů • lokální problémy, vazby k vyšším územním celkům • možnosti rozvoje, strategické a územní plánování • vlastní pozorování a zobrazování krajiny • zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny 	EV Environmentální výchova * Vztah člověka k prostředí

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí objekt studia geografie; • rozliší jednotlivé geografické disciplíny; • zhodnotí význam geografie pro společnost; 	Úvod do geografie	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hlavní kategorie vesmírných těles; • porovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy; • porozumí souvislosti mezi otáčením Země kolem zemské osy a měřením času; • pochopí důsledky oběhu Země kolem Slunce a sklonu zemské osy vůči rovině oběhu; • porozumí důvodům vzniku přílivu a odlivu; 	Země jako vesmírné těleso <ul style="list-style-type: none"> • vesmír, galaxie, planetární systémy, Sluneční soustava • planeta Země - tvar a rozměry • zatmění Slunce a Měsíce • pohyby Země a jejich důsledky pro život lidí a organismů - střídání ročních období, střídání dne a noci, místní a světový čas, časová pásma, datová mez, kalendář, slapové jevy 	<i>Přesahy:</i> Fyzika
<ul style="list-style-type: none"> • používá vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii; • čte geografické mapy s použitím znalostí metod zobrazování polohopisu, výškopisu a popisu; • používá atlasy a jejich doplňkový aparát (legenda, měřítko, rejstřík atd.); • určí polohu místa na Zemi pomocí zeměpisných souřadnic; • používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů; • kriticky hodnotí hodnověrnost zdroje dat; • vyčte z grafu požadované hodnoty a odhadne další vývoj; • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje; • konstruuje základní charakteristiky středu – průměr, modus a medián; 	Geografická kartografie a topografie, zdroje dat <ul style="list-style-type: none"> • glóbus, mapa, plán, geometrická podstata a měřítko map • poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy • obsah map, generalizace, druhy map podle obsahu, znázornění polohopisu a výškopisu na mapách, tematické mapy, mentální a slepé mapy, kartogramy • statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii • současné mapování • geografické informační a navigační systémy – geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země (DPZ), praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém) 	<i>Přesahy:</i> Informační a komunikační technologie Matematika

<ul style="list-style-type: none"> • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území; 		
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se s pomocí map v krajině; • používá topografické mapy a buzolu při orientaci v terénu • seznámí se s pravidly chování v krizových situacích (přežití v přírodě); • na základě vlastního pozorování krajiny, odhadů vzdáleností a výšek vytváří plány a schémata; • hodnotí přírodní a společenské prvky krajiny; • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území; 	Praktická topografie <ul style="list-style-type: none"> • orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu • určování světových stran, pohyb podle mapy a azimutu • postupy při pozorování, odhad vzdáleností a výšek, vlastní pozorování a zobrazování krajiny • zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce • plány, mentální mapy, sestavování grafů a tabulek 	<i>Přesahy:</i> Tělesná výchova <i>Metody:</i> Výuka částečně probíhá v rámci sportovního kurzu
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi; 	Fyzickogeografická sféra <ul style="list-style-type: none"> • systém fyzickogeografické sféry na planetární úrovni • zonalita, azonální jevy 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše jednotlivé sféry vnitřního složení Země; • na základě znalostí mechanismu deskové tektoniky lokalizuje a vysvětlí jevy na rozhraní litosférických desek; • uvědomí si omezenost metod předpovídání přírodních katastrof a seznámí se se způsoby chování při těchto katastrofách; • porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí; • podle členitosti krajiny odhadne její geologické stáří; • terminologicky správně popisuje tvary oceánského dna a pevniny; 	Litosféra <ul style="list-style-type: none"> • stavba Země • geomorfologie - vnitřní a vnější činitele působící na zemský povrch • pohyby litosférických desek a jejich důsledky - zemětřesení, sopečná činnost, vznik pohoří, ostrovů • eroze, transport, sedimentace, geomorfologická činnost vody, ledovce, větru, změn teplot, živých organismů • chování v krizových situacích (zemětřesení, tsunami, sopečné výbuchy, laviny, sesuvy) • určení geologického stáří krajiny • vertikální členitost - absolutní a relativní výška, horizontální členitost 	Integrováno učivo ze vzdělávacího oboru Geologie
<ul style="list-style-type: none"> • popíše aktuální stav a vývoj negativních dopadů lidské činnosti na stav ovzduší; • používá meteorologickou terminologii; • odhaduje vývoj a umí vysvětlit jevy každodenního počasí; • objasní mechanismus vzniku větrů; 	Atmosféra <ul style="list-style-type: none"> • složení a vrstvy atmosféry • znečištění ovzduší, skleníkový efekt, ozónová díra, přízemní ozón, kyselá dešť, teplotní inverze • počasí – meteorologická měření, synoptické mapy, cyklona, anticyklona, teplá, studená a okluzní fronta 	EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí

<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s pravidly chování v krizových situacích vyvolaných atmosférickými jevy; • vysvětlí vliv jednotlivých činitelů na podnebí; • objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů; • rozlišuje úroveň makroklima, mikroklima; • umí číst klimatodiagram; 	<ul style="list-style-type: none"> • celkový oběh vzduchu v atmosféře – stálé vzduchové masy a fronty, pasáty, monzuny • chování v krizových situacích (tajfuny, záplavy, tornáda) • podnebí - činitelé ovlivňující podnebí (vzdálenost od rovníku, vzdálenost od oceánu, nadmořská výška, mořské proudy, reliéf) • podnebné pásy, oceánské a kontinentální podnebí, vysokohorské podnebí, sněžná čára, srážkový stín 	
<ul style="list-style-type: none"> • používá hydrologickou terminologii; • objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině; • určí největší znečišťovatele vod; • na mapách lokalizuje oblasti s vysokou salinitou a hlavní oceánské proudy; • objasní mechanismus vzniku ledovců; • na základě typu podnebí odvodí a v grafu znázorní odtokové režimy řek • rozliší přírodní a umělé vodní nádrže; • rozlišuje mezi podzemní prostou, pitnou a minerální vodou; • vysvětlí mechanismus vzniku artéských pramenů; • hodnotí vodstvo jako základ života a zdroje rozvoje společnosti; 	<p>Hydrosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozložení a oběh vody na Zemi • význam a znečištění vody na Zemi • oceány a moře – vlastnosti mořské vody, vlny, mořské proudy, příliv a odliv • voda na pevnině – ledovce, toky, nádrže – jezera, přehrady, rybníky • podpovrchová voda – půdní, podzemní, pitná, minerální, artéské prameny • chování v krizových situacích 	<p>EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí</p> <p>Integrováno učivo ze vzdělávacího oboru Geologie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní pojmy; • rozliší půdní profily příslušných půdních typů; • určí možnosti pro zemědělské využití jednotlivých typů půd; • stanoví rizika ohrožení půd; • hodnotí půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti; 	<p>Pedosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • vznik půd – půdotvorné procesy a činitelé • půdní druhy a typy, azonální a zonální půdy, rozšíření půd na Zemi • význam půd, vývoj ve využívání půdy 	<p>EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí</p> <p>Integrováno učivo z vzdělávacího oboru Geologie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hlavní biomy světa; • používá, rozlišuje a definuje termíny biom, biocenóza; • uvědomuje si vzájemnou závislost klimatu a biotické složky; • charakterizuje jednotlivé biomy; 	<p>Biosféra</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzájemné vazby a souvislosti složek fyzicko-geografické sféry • zonální rozšíření organismů na Zemi • geografická šířková pásma a výškové stupně organismů 	<p>EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • vlivy lidské společnosti 	<i>Přesahy:</i> Biologie
	<ul style="list-style-type: none"> • biom (charakteristika, ekologické problémy) - tropické deštné lesy (zmenšování rozlohy), savany, pouště (desertifikace), mediteránní vegetace (odlesnění), lesy mírného pásu (listnaté, smíšené, jehličnaté, tajga), stepi, tundry, polární oblasti • život v oceánu 	
<ul style="list-style-type: none"> • používá, rozlišuje a definuje termíny ekosystém, přírodní a kulturní krajina; • zjistí aktuální stav jednotlivých složek životního prostředí; • posoudí vliv člověka na krajinu; • rozlišuje plošné a bodové zdroje znečištění krajiny a přiřazuje k nim vhodné mechanismy čištění; • nachází vhodné prostředky snižování rizik zátěže na životní prostředí; • při rozhodování v situacích konfliktu mezi socioekonomickými zájmy a zájmy ochrany přírody aplikuje myšlenku trvale udržitelného rozvoje; 	Environmentální zeměpis <ul style="list-style-type: none"> • vývoj krajiny, typy krajiny • přírodní a kulturní krajina, • stav jednotlivých složek životního prostředí • vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí • environmentalistika • krajinná (geografická) ekologie • krajinný potenciál • výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí • teorie trvale udržitelného rozvoje 	EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí * Problematika vztahů organismů a prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • graficky znázorní vývoj počtu obyvatel, doplní historickými a ekonomickými souvislostmi, kvalifikovaně vysloví prognózu vývoje počtu obyvatel; • porovná demografické charakteristiky různých skupin obyvatelstva na Zemi; • z demografických ukazatelů určuje fázi demografické revoluce u různých skupin obyvatelstva Země; • lokalizuje na mapách vhodné oblasti pro vyšší koncentraci obyvatelstva; • analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa; • objasní geografické rozložení rasových, etnických, jazykových a náboženských skupin historickými geopolitickými událostmi; 	Socioekonomická sféra Obyvatelstvo a sídla <ul style="list-style-type: none"> • demografie, přirozený přírůstek, porodnost, úmrtnost, demografická revoluce a její fáze • podmíněnost populačního vývoje sociálními a ekonomickými faktory, populační politika • rozmístění a územní pohyb obyvatelstva, migrace • věková, rasová, národnostní, náboženská struktura obyvatelstva, • zaměstnanost • sídlo, sídelní struktura a její vývoj • urbanizace, suburbanizace • obec, město, velkoměsto, aglomerace, konurbace, megalopole • venkovská a městská sídla, jejich početní růst • funkce a vnitřní struktura sídla 	MKV Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Dějepis

<ul style="list-style-type: none"> • uvede, jak náboženství ovlivňuje politické, demografické a populační chování svých vyznavačů; • identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení; • rozliší přírodní faktory příznivé a nepříznivé pro osídlení; • nalezne příčiny rozdílného vývoje sídelní sítě i vnitřní struktury sídel v různých částech světa. 		
---	--	--

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje faktory ovlivňující vývoj světového hospodářství; • uvede proměny v odvětvové struktuře; • vysvětlí rozdíly ve struktuře hospodářství v různých částech světa; • určí lokalizační faktory pro jednotlivá průmyslová odvětví; • lokalizuje nejdůležitější surovinové oblasti světa; • zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů; • posuzuje možnosti rozvoje cestovního ruchu v jednotlivých oblastech světa, lokalizuje oblasti s největší intenzitou cestovního ruchu; • posoudí vliv zemědělství, průmyslu, těžby, dopravy a cestovního ruchu na životní prostředí; • zhodnotí stupeň hospodářského rozvoje v různých částech světa; • identifikuje základní kvalitativní a kvantitativní rozdíly mezi jádrem a periferií; • s pomocí map a dalších datových zdrojů určí nejdůležitější jádrové a periferní oblasti současnosti; 	<p>Socioekonomická sféra Hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • světové hospodářství a jeho vývoj, aktuální trendy • lokalizační faktory • sektorová a odvětvová struktura • zemědělství, vodní a lesní hospodářství a jejich závislost na přírodních podmínkách • průmysl, surovinové a energetické zdroje, obnovitelné zdroje • ekonomické klady i zápory využívání obnovitelných zdrojů • doprava a spoje • služby, cestovní ruch, mezinárodní obchod • hodnocení potenciálu území • jádrové a periferní oblasti světa 	<p>VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>EV Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje státní zřízení a systémy; • definuje a umí použít pojmy suverénní stát, závislé území, státní hranice, unitární a složený stát, národní a mnohonárodnostní stát; • pomocí znalostí historických událostí a procesů objasní podobu současné politické mapy světa; • rozlišuje integrace hospodářské, vojenské a politické; • seznámí se s cíli a principy formování vybraných mezinárodních organizací; • uvědomí si vliv kolonialismu a neokolonialismu na současnou politickou a ekonomickou situaci; • na základě informací z médií lokalizuje aktuální vojenské konflikty ve světě a analyzuje jejich příčiny; 	<p>Politický zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> • stát, státní hranice, závislé území, státní zřízení a systémy • národní a mnohonárodnostní státy • změny na politické mapě světa • mezinárodní vztahy, mezinárodní organizace – vojenské, politické, hospodářské • formování evropské integrace • kolonialismus, neokolonialismus • hlavní světová ohniska napětí, aktuální vojenské konflikty 	<p>VEGS</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>* Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>* Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MKV</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>* Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p><i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Dějepis</p>
<ul style="list-style-type: none"> • opakování učiva 	<p>Země jako vesmírné těleso</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná; • zopakuje si základní pojmy a procesy z obecné fyzické geografie; • zopakuje si základní pojmy a procesy z obecné socioekonomické geografie; • provede podrobnější geografickou charakteristiku Asie a vybraných modelových regionů. 	<p>Makroregiony a regiony</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymezení jádra, periferie <p>Regionální geografie světa – Asie</p> <ul style="list-style-type: none"> • horizontální a vertikální členitost • geologický vývoj • hranice litosférických desek a jejich projevy • vnitřní a vnější činitele působící na zemský povrch • nerostné bohatství • podnebí, klimatodiagram • vodstvo • půdy • biota • vývoj počtu obyvatel • přirozený přírůstek, porodnost, úmrtnost • demografická revoluce a její fáze • rozmístění a územní pohyb obyvatelstva, migrace • věková, rasová, národnostní struktura, národní a mnohonárodnostní státy • náboženská struktura obyvatelstva • zaměstnanost • sídlo, sídelní struktura a její vývoj • urbanizace • průmysl 	<p>VEGS</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>* Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>* Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p>MKV</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>* Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p><i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Dějepis</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • zemědělství • doprava • cestovní ruch • postavení v rámci mezinárodní dělby práce • kulturní a politické prostředí • státní zřízení a systémy • změny na politické mapě • mezinárodní vztahy • aktuální vojenské konflikty <p>Modelové regiony</p> <ul style="list-style-type: none"> • podrobnější geografická charakteristika <p>Geografická kartografie a topografie, zdroje dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • průběžně při práci s mapami 	
--	--	--

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • provede podrobnější geografickou charakteristiku kontinentů a vybraných modelových regionů. 	<p>Regionální geografie světa - Amerika, Afrika, Austrálie a Oceánie, polární oblasti, světový oceán</p> <ul style="list-style-type: none"> • horizontální a vertikální členitost • geologický vývoj • hranice litosférických desek a jejich projevy • nerostné bohatství • podnebí, klimatodiagram • vodstvo • půdy • biota • vývoj počtu obyvatel • přirozený přírůstek, porodnost, úmrtnost • demografická revoluce a její fáze • rozmístění a územní pohyb obyvatelstva, migrace • věková, rasová, národnostní, národní a mnohonárodnostní státy • náboženská struktura obyvatelstva • zaměstnanost • sídlo, sídelní struktura a její vývoj • urbanizace • průmysl • zemědělství • doprava 	<p>VEGS</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> * Globalizační a rozvojové procesy * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - lidská práva <p>MKV</p> <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Základní problémy sociokulturních rozdílů <p><i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Dějepis</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • cestovní ruch • postavení v rámci mezinárodní dělby práce • kulturní a politické prostředí • státní zřízení a systémy • změny na politické mapě • mezinárodní vztahy • aktuální vojenské konflikty <p>Modelové regiony</p> <ul style="list-style-type: none"> • podrobnější geografická charakteristika <p>Geografická kartografie a topografie, zdroje dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • průběžně při práci s mapami 	
--	--	--

5. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • na základě znalostí z obecné geografie charakterizuje polohu, horizontální a vertikální členitost, podnebí, vodstvo, půdy a biotu regionu; • zhodnotí vybavenost regionu přírodními zdroji; 	<p>Evropa - fyzickogeografická sféra na regionální úrovni</p> <ul style="list-style-type: none"> • horizontální a vertikální členitost, geologický vývoj, hranice litosférických desek a jejich projevy • nerostné bohatství • podnebí, klimatodiagram • vodstvo • půdy • biota 	<p><i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Dějepis</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva; • z demografických ukazatelů určuje fázi demografické revoluce pro daný region; 	<p>Evropa - socioekonomická sféra na regionální úrovni Obyvatelstvo a sídla</p> <ul style="list-style-type: none"> • vývoj počtu obyvatel, přirozený přírůstek, porodnost, úmrtnost, demografická revoluce a její fáze • rozmístění a územní pohyb obyvatelstva, migrace • věková, rasová, národnostní, náboženská struktura, národní a mnohonárodnostní státy 	<p>VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy * Žijeme v Evropě MKV Multikulturní výchova</p>
<ul style="list-style-type: none"> • objasní geografické rozložení rasových, etnických, jazykových a náboženských skupin historickými geopolitickými událostmi; • rozliší přírodní faktory příznivé a nepříznivé pro osídlení; • zjistí aktuální tendence ve vývoji osídlení; 	<ul style="list-style-type: none"> • sídlo, sídelní struktura a její vývoj, urbanizace 	<p>* Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Dějepis</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí jednotlivá odvětví hospodářství; • vymezí místo regionu v rámci světového hospodářství; • pomocí mapových a dalších zdrojů identifikuje nejdůležitější ekonomické oblasti konkrétního regionu, vysvětlí příčiny jejich postavení; 	<p>Hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • průmysl • zemědělství • doprava • cestovní ruch • postavení v rámci mezinárodní dělby práce 	
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí míru znečištění jednotlivých složek přírodního prostředí; • na konkrétním příkladu zhodnotí ekologickou stabilitu krajiny a její geopotenciál, přičemž syntetizuje poznatky fyzické a sociální geografie; 	<p>Evropa - environmentální zeměpis na regionální úrovni</p> <ul style="list-style-type: none"> • vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí • stav jednotlivých složek životního prostředí • krajinný potenciál • lokální ekologické problémy 	<p>EV Environmentální výchova *Člověk a životní prostředí</p> <p><i>Přesahy:</i> Biologie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pomocí znalostí historických událostí a procesů objasní podobu současné politické mapy; • rozlišuje integrace hospodářské, vojenské a politické; • na základě informací z médií lokalizuje aktuální vojenské konflikty a analyzuje jejich příčiny; 	<p>Evropa - politický zeměpis</p> <ul style="list-style-type: none"> • kulturní a politické prostředí • státní zřízení a systémy • změny na politické mapě Evropy • mezinárodní vztahy • mezinárodní organizace - vojenské, politické, formování evropské integrace • aktuální vojenské konflikty 	<p>VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globální problémy, jejich příčiny a důsledky * Žijeme v Evropě MKV Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje; • zhodnotí sociokenomické poměry; • uvědomí si souvislosti mezi politickou orientací a hospodářstvím; • zjistí aktuální stav jednotlivých složek životního prostředí. 	<p>Modelové regiony</p> <ul style="list-style-type: none"> • podrobnější geografická charakteristika Česká republika 	<p><i>Přesahy:</i> Základy společenských věd Dějepis</p>

5.9 Dějepis

5.9.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Dějepis vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis náležejícího na základě RVP ZV a RVP G do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Prostřednictvím mezipředmětových vztahů klade koncepcí předmětu důraz na pochopení dějinného procesu a porozumění kauzalitě historických jevů od počátků do současnosti v komplexních souvislostech dějin politických, kulturních, sociálních a hospodářských. Národní dějiny jsou pojímány jako nedílná součást dějin evropských a světových.

Žák je veden ke kritickému hodnocení dějinných procesů a jejich interpretaci, k pochopení odlišností a specifického historického vývoje jednotlivých oblastí a z toho plynoucích důsledků pro současnost. Nedílnou součástí výuky je též rozvíjení samostatné práce žáků, osvojení si způsobů zpracování odborného textu, práce s prameny a odbornou literaturou, schopnosti kultivovaného projevu, věcné argumentace a obhájení vlastního názoru na základě relevantních argumentů.

Zájem o dějinnou problematiku mohou žáci prohlubovat prostřednictvím historických exkurzí, projektové výuky a besed s pamětníky či profesionálními historiky. Prostřednictvím výuky dějepisu je žák cíleně veden k pochopení vlastní identity a snadnější orientaci v soudobém světě.

Předmět integruje tato vybraná průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

Environmentální výchova.

5.9.2 Časové a organizační vymezení

Časová dotace povinného vyučovacího předmětu Dějepis je 2 hodiny týdně v prvním až pátém ročníku, v šestém ročníku nabízíme žákům, kteří mají o daný předmět zájem, volitelné [semináře](#).

Při výuce používáme nejmodernější učební texty, dějepisné atlasy, dějepisné mapy v elektronické podobě a řadu dalších pomůcek, zejména videodokumenty a audiovizuální prezentace. K výuce dějepisu a společenských věd slouží několik specializovaných učeben vybavených dataprojektorem.

5.9.3 Pravidelné akce předmětu Dějepis

Dějepisná olympiáda

Žáci se pravidelně zúčastňují dějepisné olympiády a ti nejlepší se obvykle umísťují v první desítce soutěžících.

Exkurze

Pořádání exkurzí na historicky zajímavá místa u nás i v zahraničí představuje nejen obohacení tradiční výuky, ale též napomáhá k hlubšímu pochopení časoprostorových souvislostí a přímému „kontaktem s dějinami“. Součástí dějepisných exkurzí jsou též návštěvy aktuálně pořádaných výstav s historickou tematikou.

- Národní muzeum v Praze – oddělení pravěku
- Národní kulturní památka Vyšehrad
- Armádní muzeum ČR - stálá expozice věnovaná prvnímu a druhému československému odboji
- Památník Lidice
- Památník Terežín

Koncentrační tábor Osvětim
Památník Vojna - Muzeum třetího odboje v Příbrami
Národní archiv ČR – Praha Chodovec

Historický klub GVP

Jedná se o volné sdružení, jehož náplní je vytvářet předpoklady a oborové zázemí pro žáky, kteří projevují hlubší zájem o dějinnou problematiku a obecné rozšíření historického povědomí. Činnost *Historického klubu*, založeného na naší škole v roce 2001, obecně zahrnuje pořádání přednášek a diskusí na vybraná historická témata, pořádání besed se zajímavými hosty (většinou pamětníky či badateli), odborné zpracování vlastních témat žáků a následné veřejné prezentace jejich výstupů, diskuse nad nově vydávanými knihami, časopiseckými články či zajímavými filmovými dokumenty. Cíleným záměrem je taktéž osvojování způsobů zpracování odborného textu, práce s prameny a odbornou literaturou, nahlédnutí do metodiky historikovy práce, zvládnutí a obecná kultivace mluveného projevu, schopnosti věcné argumentace a obhájení vlastního názoru. Nejsilnější zastoupení má přednášková činnost se zaměřením na problematiku českých a světových dějin 20. století.

5.9.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Prostřednictvím kritického hodnocení informací získaných z pramenů a literatury je žák veden k jejich pochopení, propojení a systemizaci. Získaných poznatků je žák schopen využít v tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k tomu, aby byli schopni samostatně řešit problémy a zvolit vhodné způsoby řešení. Osvědčené postupy žák aplikuje při řešení dílčích dějinných problémů. Učitel vede žáky ke kritickému uvažování.

Kompetence komunikativní

Při nejednoznačné interpretaci historických problémů a jevů je žák veden k dovednosti obhájit vlastní názor, jakož i k dovednosti nahlížet na problém tvůrčím způsobem, tedy umět klást a správně formulovat otázky při zachování názorové plurality. Žák je veden ke kultivovanému vyjadřování v mluveném i psaném projevu.

Kompetence sociální a personální

Prostřednictvím práce ve dvojicích či skupinách vede učitel žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi. Žáci jsou obecně vedeni k upevňování dobrých mezilidských vztahů a k vytváření přátelské atmosféry pracovního prostředí.

Kompetence občanské

Prostřednictvím hodnotících postojů, které rozvíjí v souvislosti s interpretací dílčích období dějin, je žák cíleně veden k pochopení vlastní identity v soudobém světě a snadnější hodnotové orientaci.

Kompetence pracovní

Učitel klade důraz na různé formy práce (individuální, skupinová) a výstupy žáků. Žáci jsou dále motivováni k tomu, aby se zapojovali do mimoškolních aktivit, které prohlubují a doplňují výuku dějepisu (Historický klub GVP, exkurze). Žák je veden k tomu, aby při vlastní práci využíval širší spektrum informačních zdrojů (literatura, internet).

Kompetence k podnikavosti

Učitel cíleně motivuje žáky k aktivní účasti na školních projektech a odborných aktivitách. Vede žáky k uplatnění tvůrčího přístupu a k rozpoznání a využití příležitostí v kontextu

vlastního uplatnění. Žák je též veden ke kritickému zhodnocení všech rizik a jejich důsledků souvisejících s jeho rozhodováním v profesním i osobním životě.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí problematice dějin raného novověku, dokáže porovnat a odlišit základní rysy středověkého a novověkého období; • vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky; • objasní význam husitské tradice pro český politický a kulturní život; • popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky; • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie; • v kontextu evropské reformace dokáže odlišit jednotlivé konfesijní typy křesťanství; • objasní příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky; • na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus; • dokáže odlišit stavovský a absolutistický stát; • vysvětlí znaky renesančního a barokního umění v domácím i evropském kontextu; • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek; 	<p>Počátky nové doby</p> <ul style="list-style-type: none"> • renesance a humanismus, renesanční Itálie • renesanční umění v evropském kontextu • husitská revoluce a její důsledky • český stát za vlády Jiřího z Poděbrad a Jagellonců • velké zámořské objevy a jejich důsledky, počátky kolonialismu • pád Cařihradu a problém osmanské expanze • mocenský vzestup Habsburků • reformace a protireformace • hlavní vývojové tendence Evropy 16. století, konfesijní spory • české stavovské povstání • třicetiletá válka • Evropa a české země 2. poloviny 17. století • Evropa v 18. století – přehled hlavních konfliktů • vývoj v habsburské monarchii • nástup osvícenství a proměny soudobého myšlení • barokní kultura v Evropě a v českých zemích 	<ul style="list-style-type: none"> • počáteční opakování učiva s důrazem na dějinnou kontinuitu, hlavní pojmy a významné dějinné mezníky <p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s prameny a odbornou literaturou • práce s dějepisnými mapami • řízená diskuse • návštěva muzeí a jiných institucí historického výzkumu • diskuse s pamětníky • diskuse s odborníky • videodokumenty • audioukázky
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích i u nás, které charakterizují modernizaci společnosti; 	<p>Modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • boj amerických osad za nezávislost, znik USA • Velká francouzská revoluce, napoleonské války 	

<ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé; • dokáže vysvětlit podstatu osvícenských myšlenek a nový pohled na svět a společnost; • dokáže porovnat tradiční a moderní životní styl; • dokáže vysvětlit proces konstituování moderního českého národa a zařadit jej do středoevropských souvislostí; • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů; • charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích; • dokáže charakterizovat a odlišit hlavní politické ideologie 19. století; • na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy; • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrností vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; • charakterizuje soupeření mezi velmocemi v kontextu koloniální politiky; 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa a habsburská monarchie v letech 1815-1848 • proces vzniku moderních evropských národů • nové politické proudy – konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus • revoluční rok 1848/49 a jeho důsledky • vývoj v USA, občanská válka • projevy zaostalosti Ruska • proces sjednocení Itálie a Německa • Evropa a habsburská monarchie 2. poloviny 19. století, vývoj v českých zemích • vědeckotechnický pokrok a kultura 19. století • mezinárodní vztahy velmocí na přelomu 19. a 20. století, kolonialismus 	
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vysvětlit zásadní význam Velké války pro následný vývoj 20. století; • na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky; • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů; • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; 	<p>Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velká válka 1914-1918 a její politické, hospodářské a sociální důsledky • ruské revoluce 1917, občanská válka, Leninova vláda • versailleský mírový systém • vznik Československa a jeho vývoj v meziválečném období • nástup evropského totalitarismu - komunismus, fašismus, nacismus • mezinárodní vývoj krizových 30. let a předpoklady druhé světové války • druhá světová válka 1939-1945 	

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu; • charakterizuje totalitní ideologie, dokáže je kriticky zhodnotit; • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv; • zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí; 	<ul style="list-style-type: none"> • holocaust a genocidní rozměr války • boj za obnovu předválečného Československa • politické, mocenské a ekonomické důsledky druhé světové války 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků; • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce; • dokáže posoudit důsledky nacistického a komunistického totalitarismu s hlavním zřetelem na vývoj v Československu; • posoudí postavení rozvojových zemí; • prokáže základní orientaci v problémech současného světa. 	<p>Rozdělený a integrující se svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • svět a Evropa po roce 1945 • vývoj Československa v období 1945-1948 • studená válka a její dílčí ohniska, rozdělení světa do vojenských a hospodářských bloků • vnitřní situace v zemích východního bloku • vývoj v USA a v zemích západní Evropy • Československo od únorového převratu do r. 1989 a vznik ČR • rozpad koloniálního systému a problematika mimoevropského světa • kultura, věda a úloha médií ve 20. století • nástin problémů soudobého světa 	

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého; • rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace; • dokáže zdůvodnit význam a klasifikaci historické vědy a předmět historického zkoumání; • porozumí významu pomocných věd historických pro analýzu a interpretaci pramenů; • porozumí odbornému textu a správně jej interpretuje; 	<p>Teoretický základ dějepisu</p> <ul style="list-style-type: none"> • historie jako vědní obor • klasifikace historické vědy, prameny a odborná literatura, odborné historické časopisy • vědecké instituce, muzea • pomocné vědy historické 	<p>EV Environmentální výchova</p> <p>* Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • prezentace <p>VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zvládne mluvený projev, schopnost věcné argumentace, věcné kritiky a obhájení vlastního názoru; • osvojí si dovednost veřejného vystupování a prezentace; 		<p>* Jsme Evropané</p> <p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • výklad spojený s diskusí
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí problematiku nejstaršího dějinného období; • objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura; • dokáže vysvětlit společenskou strukturu pravěké společnosti a její proměnu během vývoje; • objasní dílčí etapy pravěkého období s ohledem na změny v používání materiálů a technologií; • lokalizuje a zařadí hlavní archeologická naleziště na našem území; • vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti; • zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku; 	<p>Období pravěku</p> <ul style="list-style-type: none"> • archeologické prameny a metody • vznik a vývoj člověka, proces antropogeneze • vliv přírodního prostředí • periodizace pravěkého období • charakteristika a význam dílčích období pravěké epochy: • starší a střední doba kamenná (paleolit a mezolit) • mladší doba kamenná (neolit) • pozdní doba kamenná (eneolit) • doba bronzová • doba železná • doba římská • období stěhování národů 	
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí problematiku starověkého období dějin, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace; • objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy; • popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin; • porozumí předpokladům vzniku nejstarších státních útvarů; • dokáže odlišit jednotlivé kulturní typy starověkých civilizací v Evropě i mimo starý kontinent; • pochopí význam antického období pro formování evropské kultury; 	<p>Období starověku</p> <ul style="list-style-type: none"> • typologie starověkých států • Přední východ • Mezopotámie – Sumer, Akkad, Asýrie, Babylonie • Palestina • Egypt • Indie • Čína <p>Starověké Řecko</p> <ul style="list-style-type: none"> • počátky řeckých dějin • archaické období • klasické období • období makedonské nadvlády • vznik helénistických říší • kultura antického Řecka <p>Starověký Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etruskové a počátky Říma • období republiky • krize republiky • principát • počátky křesťanství • dominát a zánik impéria • kultura antického Říma 	

<ul style="list-style-type: none"> • pochopí problematiku dějin raného středověku s porozuměním dějinných předpokladů a souvislosti v kontextu historického vývoje; • objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; • vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti; • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích; • porozumí specifikům islámského kulturního okruhu. 	<p>Období raného středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> • pád římského impéria a dědictví antiky • křesťanství a úloha církve • formování evropského Západu a Východu • počátky dějin Slovanů • křesťanská Evropa v konfrontaci s Araby a Vikingy • vznik státních útvarů východních a jižních Slovanů • počátky Francie, Anglie a Svaté říše římské • vznik polského a uherského státu • počátky českého státu • kultura Evropy raného středověku 	
--	--	--

3. ročník		
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo
		Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí problematiku dějin vrcholného středověku, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • charakterizuje základní rysy vývoje na našem území; • vymezí specifika islámské oblasti; • vysvětlí socioekonomické poměry a sociální strukturu středověkého státu a společnosti; • dokáže zařadit českou středověkou společnost a její sociokulturní zázemí do evropského kontextu; 	<p>Období vrcholného středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> • socioekonomické proměny vrcholného středověku • boj o investuru, středověká církev a papežství, křížové výpravy • vývoj států západní Evropy • evropský východ a tatarské nebezpečí • český stát v období vrcholného středověku, století posledních Přemyslovců • kultura, umění a vzdělanost vrcholného středověku 	<p>VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí problematiku dějin pozdního středověku, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • jmenuje a charakterizuje nejvýznamnější postavy našich i evropských středověkých dějin; • ozřejmí hlavní příznaky počínajícího rozkladu náboženské jednoty starého kontinentu; 	<p>Období pozdního středověku</p> <ul style="list-style-type: none"> • narůstání krizových projevů • Francie a Anglie za stoleté války • Lucemburkové na českém trůně, doba Karla IV. • duchovní krize 14. a počátku 15. století • husitská revoluce a její důsledky • český stát za vlády Jiřího z Poděbrad a Jagellonců • střední a východní Evropa na sklonku středověku • Rusko na sklonku středověku 	

<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí fenomén husitství a dokáže jej zařadit do evropského dějinného kontextu, dále dokáže formulovat vlastní názor na proměny jeho hodnocení v následujících obdobích našich dějin včetně procesu tzv. politizace dějin; • dokáže přiblížit rysy mentality středověkého člověka; • dokáže rozpoznat hlavní znaky románského a gotického umění; 	<ul style="list-style-type: none"> • kultura a umění v období pozdního středověku 	
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí problematiku dějin počátků novověku, porozumí dějinným souvislostem v kontextu historického vývoje; • rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století; zhodnotí jejich praktické dopady; • je schopen porovnat rysy mentality středověkého a renesančního člověka; • uvede předpoklady, hlavní směry a důsledky velkých zámořských objevů; • popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj; • pochopí podstatu, projevy a jednotlivé směry evropské reformace, objasní a dokáže odlišit jednotlivé konfesijní typy křesťanství. 	<p>Počátky novověku</p> <ul style="list-style-type: none"> • renesance a humanismus, renesanční Itálie • velké zámořské objevy a jejich důsledky, počátky kolonialismu • pád Cařihradu a problém osmanské expanze • mocenský vzestup Habsburků • renesanční umění v evropském kontextu • reformace a protireformace • vývoj zemí západní Evropy v 16. století, náboženské konflikty • boj nizozemských provincií proti španělské nadvládě • střední a východní Evropa v raném novověku 	

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • porozumí problematice českého stavovského povstání v kontextu politickém i konfesijním; • vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů; • objasní předpoklady, průběh a důsledky třicetileté války v českém i celoevropském kontextu; 	<p>Počátky novověku – pokračování</p> <ul style="list-style-type: none"> • české země v období předbělohorském, stavovské povstání • třicetiletá válka a její důsledky • kultura, umění a vzdělanost Evropy 16. století • anglická revoluce a občanská válka • socioekonomické proměny Evropy 2. poloviny 17. a počátku 18. století 	

<ul style="list-style-type: none"> • odliší stavovský a absolutistický stát v oblasti správní, politické i hospodářské; • posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry; • porozumí nejdůležitějším vnitropolitickým a mezinárodním krizím Evropy 16. a 17. století; • vysvětlí znaky renesančního umění v domácím i evropském kontextu a jmenuje nejvýznamnější představitele renesanční vědy a kultury; • objasní znaky barokní kultury a mentality u nás i v Evropě; 	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj českých zemí v období pobělohorském • vývoj zemí západní Evropy od sklonku třicetileté války do poloviny 18. století, Francie Ludvíka XIV. • absolutismus a parlamentarismus • evropský sever a východ od sklonku třicetileté války do poloviny 18. století, nástup Ruska, severní válka • habsburská monarchie a problém tureckého nebezpečí • barokní umění v Evropě a českých zemích 	
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí problematiku dějin 18.-19. století s porozuměním dějinných předpokladů a souvislostí v kontextu historického vývoje; • porozumí podstatě osvěcenských myšlenek a jejich vlivu na politickou, hospodářskou i kulturní proměnu evropských zemí; • určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století; • porozumí příčinám, průběhu a důsledkům významných konfliktů 18. století; • na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení; • pojmenuje a zhodnotí předpoklady a proces vzniku USA, dále uvede specifika amerického vývoje; • posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů; • porozumí předpokladům, průběhu a důsledkům Velké francouzské revoluce s hlavním zřetelem na kauzalitu proměn evropské společnosti v souvislosti s revolučním cyklem 19. století; 	<p>Období utváření novodobé společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • nástup osvícenství a duchovní revoluce 18. století – „věk rozumu“ ve vědě a soudobém myšlení • osvěcenský absolutismus v evropském kontextu • mocenský vzestup Braniborska-Pruska • české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. • české národní obrození, proces formování moderních evropských národů • boj amerických osad za nezávislost, vznik USA • krize předrevoluční Francie, Velká francouzská revoluce • napoleonské války a jejich důsledky • vývoj evropských zemí v období 1815-1848 • revoluční rok 1848/49, jeho předpoklady a důsledky • mimoevropský svět 18. století, vývoj v USA, občanská válka • vývoj evropských zemí a mezinárodní vztahy v 2. pol. 19. století • proces sjednocení Itálie a Německa • projevy zaostalosti Ruska v 19. století • postavení českých zemí v habsburské monarchii 2. poloviny 19. století 	<p>VEGS</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>Žijeme v Evropě</p> <p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • výklad spojený s diskusí

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace; • porozumí procesu modernizace, industrializace a jejím politickým a socioekonomickým důsledkům; • pochopí fenomén socialismu jako reakci na proměny sociální struktury v důsledku průmyslové revoluce; • rozpozná hlavní předpoklady procesu utváření moderních evropských národů a porozumí problému nacionalismu; • na příkladu revoluce 1848/49 ozřejmí nacionální, hospodářské a sociální proměny české a evropské společnosti, dále pojmenuje její politicko-kulturní požadavky s regionálními odlišnostmi; • dokáže odlišit a charakterizovat dílčí politické směry 19. století; vysvětlí politické, sociální a kulturní proměny evropské společnosti přelomu 19. a 20. století. 	<ul style="list-style-type: none"> • mezinárodní vztahy na přelomu 19. a 20. století, Evropa a svět • kultura, umění, věda a myšlenkový svět 18. a 19. století 	
---	--	--

5. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí problematiku dějin 20. století s porozuměním dějinných předpokladů a souvislostí v kontextu historického vývoje; • uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku; • porozumí předpokladům, průběhu a důsledkům Velké války a jejího zásadního vlivu na proměnu evropské mentality; 	<p>Nejnovější dějiny I. – Období 1914-1945</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velká válka 1914 – 1918 • ruské revoluce 1917, občanská válka, Leninova vláda • versailleský mírový systém a nová podoba Evropy • vznik Československa a jeho vývoj v meziválečném období • období poválečné obnovy ve 20. letech • nástup totalitarismu - komunismus, fašismus, nacismus • vývoj meziválečného Německa, SSSR a nástup stalinismu 	<p>VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>* Žijeme v Evropě <i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • výklad spojený s diskusí • videodokument • skupinová práce • prezentace

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky; • je schopen vzájemného porovnání totalitních ideologií 20. století; • vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; • popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury; • objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit; • vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil, vysvětlí dobové okolnosti nástupu nacismu a bolševismu v celoevropských souvislostech; • porozumí procesu vzniku ČSR a charakterizuje jeho politický, hospodářský a sociální vývoj v meziválečném období v kontextu zhoršující se mezinárodní situace 30. let; • na konkrétních příkladech z oblasti politického, hospodářského a kulturního života dokáže zhodnotit důsledky fašistické a nacistické diktatury; • porozumí předpokladům, průběhu a důsledkům druhé světové války a na základě poznatků o holocaustu je schopen ozřejmit její genocidní charakter; 	<ul style="list-style-type: none"> • cesta k nové válce, sudetská krize • druhá československá republika 1938-1939 • druhá světová válka 1939-1945, holocaust, odboj, kolaborace • kultura 1. poloviny 20. století, zrod moderního umění, nástup masové kultury 	<p>OSV Osobnostní a sociální výchova</p> <p>* Morálka všedního dne</p> <p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce a následná prezentace životních osudů vybraných postav českých dějin období nacistické okupace <p>MED Mediální výchova</p> <p>* Role médií v moderních dějinách (vědomí postavení médií ve společnosti)</p> <p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce s archivním materiálem a její prezentace <p>VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>* Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce</p> <p>* Globalizační a rozvojové procesy</p> <p>* Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p> <p><i>Metody:</i> výklad spojený s diskusí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty na poli studené války; • zhodnotí a posoudí význam masové kultury v druhé polovině 20. století; • jmenuje klíčové okamžiky ve vnitřním vývoji USA a SSSR v kontextu studené války; • porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích; 	<p>Nejnovější dějiny II. - Soudobé dějiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspořádání světa po roce 1945 a politické předpoklady studené války, fenomén jaderných zbraní • vznik a úloha OSN • formování sovětského mocenského bloku v Evropě • proces dekolonizace a jeho složitosti v kontextu studené války • Československo v období tzv. třetí republiky 1945-1948 • československá cesta k socialismu 1948-1960, represe komunistického režimu 	

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vysvětlit nástup komunistického režimu v Československu a jeho vývoj v padesátých letech, během Pražského jara a normalizace až k jeho pádu; • dokáže zařadit problematiku prvního, druhého i třetího československého odboje do kontextu dobové domácí i mezinárodní situace; • na konkrétních příkladech z oblasti politického, hospodářského a kulturního života dokáže zhodnotit důsledky komunistického totalitarismu u nás i v okolních zemích; • popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování; • objasní význam islámské kultury v soudobém světě; • objasní význam židovské kultury v soudobém světě s důrazem na dějiny holocaustu; • objasní hlavní problémy rozvojových zemí vzhledem k procesu dekolonizace; • jmenuje základní problémy soudobého světa s možnostmi jejich dalšího vývoje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pražské jaro 1968 a období tzv. normalizace • studená válka - ohniska dílčích konfliktů (korejská válka, první a druhá berlínská krize, karibská krize, válka v Indočíně a ve Vietnamu) • tzv. „politika détente“ a snahy o mírové soužití, jednání o odzbrojení • konsolidace Západu a problém evropské integrace • východní blok-vývoj v SSSR a v jednotlivých satelitních zemích • arabsko-izraelský konflikt a jeho vývoj • konec studené války - sjednocení Německa jako symbol zániku bipolárně rozděleného světa • kultura, umění a věda 2. poloviny 20. století • nástin globálních problémů soudobého světa 	
--	--	--

5.10 Základy společenských věd

5.10.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Základy společenských věd je utvářen na základě oboru Výchova k občanství RVP ZV a oboru Občanský a společenskovědní základ RVP G, které vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Do tohoto předmětu je také integrována část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a zdraví z RVP ZV a z RVP G a také část obsahu Člověk a svět práce z RVP G.

Učební program je rozdělen do obsahových bloků, které umožňují seznámení se základními otázkami politologie, práva, sociologie, psychologie, etiky, filosofie a náboženství.

V předmětu Základy společenských věd, jehož výuka představuje vnitřně rozmanitý, ale jednotný celek, rozvíjíme:

- porozumění vývoji a formování lidského jedince, schopnost poznávat a rozvíjet vlastní psychiku i psychiku druhých lidí,
- osvojení teoretických základů filosofických a společenskovědních,
- schopnost orientovat se ve společenském a politickém prostoru ČR, Evropy i světa z hlediska základních znalostí a dovedností sociálněpolitických, právních, sociologických či z hlediska dějin a současnosti lidského myšlení a lidských náboženských koncepcí a schopnost v tomto prostoru aktivně jednat a žít.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce, která je součástí tohoto předmětu, žákům poskytuje základní znalosti z oblasti ekonomie a pracovního práva. Zejména však podporuje rozvoj širokého spektra schopností a dovedností, jejichž osvojení tvoří předpoklad úspěšného působení absolventů našeho gymnázia na trhu práce a v hospodářském životě vůbec. Zvláštní pozornost například věnujeme získávání pracovního uplatnění.

V průběhu studia se s rostoucím věkem a zkušeností žáků důkladněji soustředujeme na uvedení do vědecké praxe jednotlivých společenskovědních disciplin a filosofie.

Jsou rozvíjeny schopnosti interpretace, navázání vlastním ústním i písemným projevem na texty z dějin i současnosti právní nauky, etiky, náboženství, politologie, sociologie, psychologie a filosofie.

Žáci jsou vedeni k aktivnímu a kritickému používání společenskovědních metod.

5.10.2 Časové a organizační vymezení

Předmět Základy společenských věd je povinným předmětem po celou dobu studia. Je vyučován v prvním ročníku, do něhož je integrována část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, 1 hodinu týdně, ve druhém ročníku 2 hodiny týdně, ve třetím 1 hodinu, ve čtvrtém ročníku, kam je integrována vzdělávací oblast Člověk a svět práce, je časová dotace 2 hodiny týdně, v pátém ročníku je předmět dotován 2 hodinami týdně a v šestém ročníku 3 hodinami.

Základy získané v rámci předmětu Základy společenských věd přitom mohou dále rozvíjet v dvouletých i jednoletých [seminářích](#).

V předmětu Základy společenských věd se také zčásti realizuje výuka těchto průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova demokratického občana

5.10.3 Pravidelné akce předmětu Základy společenských věd

Spolupráce s organizací Amnesty International (besedy a školení)
Evropský parlament mládeže (celoevropské sdružení podporující rozvoj politických schopností a demokratických hodnot u mladých lidí)
Cestou do parlamentu
Žákovská vědecká konference
Exkurze (Česká národní banka)
Přednášky
Projekty, soutěže

5.10.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Od počátku studia u žáků postupně rozvíjíme schopnosti zpracování, kritické reflexe a samostatného tvůrčího přístupu k textům odborné společenskovední a posléze také filosofické literatury. Při rozvoji těchto schopností, je kladen důraz na pozvolnost, a to s ohledem na rostoucí věk a zvyšující se znalosti i dovednosti jednotlivých žáků (v průběhu výuky ve vyšších ročnících například ponecháváme stále větší prostor k samostatné reflexi náročnějších, mnohdy i primárních, odborných textů). Žáky vedeme k používání dalších informačních zdrojů: rozvíjena je kultura práce s prameny nacházejícími se na internetu a schopnost reflektovaného využití nejrůznějších mediálních sdělení při vzdělávání obecně (často je uplatňována např. práce s videotechnikou).

Kompetence k řešení problémů

Ve všech ročnících jsou žáci vedeni ke schopnosti samostatné reflexe a předkládání návrhů řešení problémů společenského, politického a kulturního dění. Jsou prohlubovány dovednosti související s řešením případných vlastních psychologických problémů žáků v současném či budoucím životě; k této otázce náleží jak porozumění fungování lidské psychiky obecně, tak konkrétněji například uvedení do oblasti psychohygieny a seznámení se s možnostmi případné odborné pomoci při péči o duševní zdraví.

Kompetence komunikativní

Ve všech ročnících rozvíjíme u žáků schopnost vzájemné diskuse. Vedeme žáky k vysoké debatní kultuře, učíme je používat věcné argumenty, respektovat partnery v diskusi.

Posilujeme schopnost rozlišení korektní a nekorektní argumentace. Také svým osobním důrazem na spravedlnost, otevřenost a přátelskost v komunikaci s žáky usilujeme o upevnění a růst jejich vlastních pozitivních komunikačních vzorců. Podporujeme také růst jejich schopnosti vlastního logicky správného usuzování, vyjadřovaného v mluvené i psané formě.

Kompetence sociální a personální

Ve všech ročnících rozvíjíme schopnost žáků porozumět sociálnímu prostředí, v němž žijí, a své vlastní osobnosti. V průběhu celé výuky podporujeme pozitivní sebehodnocení jednotlivých žáků a uvědomování si vlastních kvalit. Formou nácviku rozmanitých podob práce ve skupinách i samostatné práce s texty (či jinými výstupy společenskovedního bádání nebo lidského úsilí o porozumění světu vůbec) podporujeme dovednosti související s účinnou spoluprací a spravedlivým soutěžením mezi jednotlivci i společenskými skupinami.

Kompetence občanská

Ve všech ročnících rozvíjíme širokou paletu schopností žáků souvisejících s orientací v politickém a právním prostředí České republiky i světa. Důraz klademe na praktickou použitelnost učiva. Žáci se postupně učí porozumět světu politiky i jednotlivým právním oblastem ve vztahu ke svým vlastním současným či budoucím životním možnostem.

Kompetenci pracovní

V průběhu celé výuky předmětu klademe důraz na rozvoj vlastních intelektových i pracovních schopností žáků: žáci se postupně učí samostatně nacházet a chápat jednotlivé problémy a hledat i realizovat svá vlastní řešení. V hodinách i během samostatné domácí přípravy rozvíjejí žáci klíčovou pracovní schopnost moderní společnosti, schopnost práce s významy, vyjadřovanými jak slovně, tak jinými formami sdělení.

Kompetence k podnikavosti

Ve všech ročnících u žáků rozvíjíme schopnost reflektovat hodnotu možných životních či pracovních cílů a klademe důraz na dosahování stanovených cílů při individuální i skupinové činnosti. Žáky vedeme k hlubšímu porozumění tržnímu prostředí i vlastní osobnosti – potřebám, schopnostem i hodnotám. Podporujeme dovednosti související s pozitivní motivací umožňující dosažení úspěchu. Rovněž vedeme žáky k tomu, aby dokázali posoudit výhody a rizika jednotlivých profesí či forem podnikatelské aktivity z hlediska současného stavu a budoucího vývoje české i evropské společnosti. V neposlední řadě pak rozvíjíme konkrétní dovednosti související s podnikatelskou praxí – komunikační dovednosti, společenské jednání, plánování osobní práce i podílení se na plánování práce druhých.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • reflektuje různá pojetí zdraví; • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; • vysvětlí pojem sociální skupina a rozliší druhy sociálních skupin; • vysvětlí smysl existence sociálních norem; • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví • uvede nejdůležitější psychologické změny, k nimž dochází v jednotlivých fázích vývoje jedince;	Hodnota a podpora zdraví <ul style="list-style-type: none"> • pojem zdraví v obecném povědomí a pojem zdraví jako úplného tělesného, duševního a společenského blaha (WHO) • smysl psychologického a sociologického pohledu na člověka z hlediska péče o zdraví • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci • složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie • vztahy mezi lidmi a formy soužití • sociologie a péče o zdraví • sociální skupiny a sociální normy • vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství • vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	OSV Osobnostní a sociální výchova * Osobnostní rozvoj * Sociální rozvoj * Morální rozvoj <i>Přesahy:</i> Biologie

<ul style="list-style-type: none"> • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 		
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování; • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím; • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; • na příkladech vysvětlí, jak se chovat při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; • uvede příklady organizací, které poskytují odbornou pomoc obětem násilí, sexuálního zneužívání a osobám, které trpí patologickou závislostí; • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; • demonstruje, jaké dovednosti komunikační obrany lze uplatnit proti manipulaci a agresi; • reflektuje své osobní sebepojetí; • demonstruje, jaké dovednosti lze uplatnit při sebeovládání a zvládnutí problémových situací; • na příkladech uvede, jakou odbornou pomoc lze vyhledat při zvládnutí problémových nebo krizových situací; • demonstruje schopnost asertivní, partnera respektující a partnerovi naslouchající komunikace; • analyzuje vlastní hodnoty; • na příkladech uvede, jak lze jednat v morálně náročných či problematických situacích. 	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> • vývojová psychologie a péče o zdraví • dětství, puberta, dospívání a další fáze vývoje jedince – tělesné, duševní a společenské změny • sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> • stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti • auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana, domácí násilí a další projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci • manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt <p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity 	

	<ul style="list-style-type: none"> • seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování • psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech 	
	<ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování • bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení 	

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
STÁT A PRÁVO, OBČAN VE STÁTĚ		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády); • vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje; • objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR; 	Stát <ul style="list-style-type: none"> • znaky a funkce, formy státu, • právní stát • státní občanství ČR • Ústava ČR – přehled základních ustanovení, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu 	<i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis

<ul style="list-style-type: none"> • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů; • vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě; • objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě; • uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu; • vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstev; 	<p>Demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> • principy a podoby • znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu • občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce • politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam • politické subjekty, politický život ve státě • volby, volební systémy • význam a formy voleb do zastupitelstev • úřady 	<p>VDO Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> * Občanská společnost a škola * Občan, občanská společnost a stát * Formy participace občanů v politickém životě * Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p><i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis</p>
<ul style="list-style-type: none"> • obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování; • uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady; • uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky; • vyjadřuje své politické názory v mluveném i psaném projevu; • kriticky uvažuje o mediální reprezentaci politických problémů; • reflektuje situaci týkající se lidských práv a jejich porušování v jednotlivých oblastech světa. 	<p>Státní správa a samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> • orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly <p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana • zakotvení lidských práv a práv dětí v dokumentech • historie lidských práv • porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana • šikana, diskriminace • právo a morálka 	<p><i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis</p>
OBČAN A PRÁVO		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí smysl právních úprav lidské činnosti; • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství; 	<p>Právo a spravedlnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • smysl a účel práva, morálka a právo • význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady <p>Právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> • právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům • právní řád ČR – jeho uspořádání 	<p>VDO Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> * Občan, občanská společnost a stát

<ul style="list-style-type: none"> • objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy; • uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují; • rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady; • vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů; • na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek; • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady • rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení; • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání • rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti; • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet; • ve svém jednání respektuje platné právní normy; • uvede právní náležitosti základních druhů smluv a prokáže, že je takové smlouvy schopen uzavírat; • reflektuje otázky týkající se možných variant právních úprav lidského jednání a je schopen o jednotlivých dilematech diskutovat s druhými; • určuje základní práva spotřebitele s ohledem na svůj vlastní život. 	<ul style="list-style-type: none"> • význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů • systém právních odvětví, druhy právních norem • občanské právo • rodinné právo • pracovní právo • trestní právo • druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví • právní předpisy v tisku a na internetu • smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv • kupní, pracovní a nájemní smlouvy • ochrana spotřebitele • reklamy a jejich regulace <p>Orgány právní ochrany</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkce a úkoly, právnické profese • účel a průběh občanského soudního řízení • orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly • systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden 	
--	---	--

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
OBČAN VE STÁTĚ		
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií; • rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů; • rozlišuje základní rysy jednotlivých politických ideologií a odhaluje je v současné politice; 	Politické ideologie <ul style="list-style-type: none"> • znaky a funkce ideologií • liberalismus • konzervatismus • socialismus • komunismus • fašismus • anarchismus • environmentalismus • feminismus • nacionalismus 	<i>Přesahy:</i> Dějepis
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT		
<ul style="list-style-type: none"> • objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy; • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti; 	Evropská integrace <ul style="list-style-type: none"> • podstata a význam • Evropská unie – význam • proces integrace • orgány EU • jednotná evropská měna 	OSV Osobnostní a sociální výchova * Spolupráce a soutěž <i>Metody:</i> • skupinová práce s ukázkami textů
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva; • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR; • uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí; • posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky; • objevuje možnosti osobního zapojení do řešení problémů současného světa. 	Mezinárodní spolupráce <ul style="list-style-type: none"> • důvody, význam a výhody • významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti Proces globalizace <ul style="list-style-type: none"> • příčiny, projevy, důsledky • globální problémy 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy * Globální problémy, jejich příčiny a následky * Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>Metody:</i> • výklad kombinovaný se skupinovým a individuálním využitím pracovních listů z učebnicových textů <i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
TRH PRÁCE A PROFESNÍ VOLBA		
<ul style="list-style-type: none"> • posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře; • vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi; • vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu; • mapuje nabídku pracovních míst, své silné a slabé stránky (vytvoří si SWOT analýzu); • chápe funkci personálních agentur; • pochopí, jak se prezentovat při přijímacím pohovoru; 	<p>Profesní volba</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariéerní růst; dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností <p>Mezinárodní trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Spolupráce a soutěž * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Sociální komunikace * Morálka všedního dne <p><i>Metody:</i></p> <p>Individuální a skupinový nácvik situací souvisejících s uplatněním na trhu práce</p>
	<p>Osobní management</p> <ul style="list-style-type: none"> • plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus 	
PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď; • objasní funkci odborů; • napíše životopis, průvodní dopis k němu, výpověď; • pracuje se zákoníkem práce, zná svoje práva a povinnosti v pracovně právní oblasti; • orientuje se v druzích mezd a různých formách příplatků; 	<p>Pracovní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> • právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné); • práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny) • odbory <p>Bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti práce • ekologická hlediska práce • pracovní úraz a odškodnění 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na základě aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu; • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, vysvětlí, jak se cena 	<p>TRŽNÍ EKONOMIKA</p> <p>Základní ekonomické pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • typy ekonomik • ekonomický cyklus • tržní mechanismus 	<p>MED</p> <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Mediální produkty a jejich význam <p><i>Metody:</i></p>

<p>liší podle typu zákazníků, místa či období, objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky; rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním; uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenskou oprávnění; 	<ul style="list-style-type: none"> nabídka, poptávka, tvorba ceny globální ekonomické otázky <p>Ekonomické subjekty</p> <ul style="list-style-type: none"> právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo) <p>Marketing</p> <ul style="list-style-type: none"> marketing a public relations reklama, reklamní agentury 	<p>Analýza marketingových produktů a technik</p>
<p>NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A ÚLOHA STÁTU V EKONOMICE</p>		
<ul style="list-style-type: none"> objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu; rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané 	<p>Fiskální politika</p> <ul style="list-style-type: none"> státní rozpočet daňová soustava 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní typy daní, posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů; vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování; uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a zažádá o sociální dávku, na niž má nárok; 	<p>Monetární politika ČNB</p> <ul style="list-style-type: none"> inflace kurs měny zahraniční platební bilance HDP <p>Sociální politika</p> <ul style="list-style-type: none"> důchodový systém systém sociálních dávek životní minimum nezaměstnanost státní politika zaměstnanosti 	
<p>FINANCE</p>		
<ul style="list-style-type: none"> uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů; navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.); sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a 	<p>Peníze</p> <ul style="list-style-type: none"> funkce peněz formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně cenné papíry, akcie burza <p>Hospodaření domácnosti</p>	<p>OSV Osobnostní výchova * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p> <p><i>Metody:</i></p>

<p>výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</p> <ul style="list-style-type: none"> • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení; • objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank; • orientuje se v historii bankovníctví v ČR i Evropě, bankovním systému ČR i EU; • rozeznává hlavní nástroje měnové politiky a jejich používání v praxi; • orientuje se v aktivních, pasivních a neutrálních bankovních operacích, pochopí funkce jednotlivých operací pro občany i banky; • orientuje se v operacích na peněžním i finančním trhu; • rozlišuje různé druhy cenných papírů s různou dobou splatnosti a různou mírou rizika; • chápe výhody a nevýhody investování do těchto cenných papírů, sestaví si vlastní portfolio investic; • orientuje se ve zdanění cenných papírů. 	<ul style="list-style-type: none"> • hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; • tok peněz v domácnosti • spotřební výdaje • práva spotřebitele • předpisy na ochranu spotřebitele <p>Finanční produkty</p> <ul style="list-style-type: none"> • způsoby využití přebytku finančních prostředků • spořicí a investiční produkty • další způsoby investování peněz • řešení nedostatku finančních prostředků • úvěrové produkty • leasing • úrokové sazby • RPSN • pojištění <p>Bankovní soustava</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČNB a komerční banky • banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků • specializované finanční instituce • moderní formy bankovníctví 	<p>Nácvik řešení problémů souvisejících s hospodařením domácnosti a správou finančních produktů</p>
--	--	---

5. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem; • demonstruje schopnost asertivní, partnera respektující a partnerovi naslouchající komunikace; • uvede výhody a nevýhody různých modelů chování v intimních vztazích. • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky; • objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích; • reflektuje smysl sociálních norem; • korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní; • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost; • díky srovnání s jinými kulturami a historickými epochami objasňuje nesamozřejmost rysů sociálního prostředí, v němž žije; • posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění; • reflektuje vlastní představy partnerovi a partnerském životě; 	<p>Společenská podstata člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam začlenění jedince do sociálních vazeb, proces socializace • mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích • rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajování a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů • modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta • sociologie jako věda, náčrt dějin myšlení o společnosti • metody sociologie, otázka sociologických výzkumů <p>Sociální struktura společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • sociální útvary, společenské instituce • typy společností • sociální nerovnost, sociální mobilita • jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) • sociální skupiny a sociální normy • vztahy mezi lidmi a formy soužití <p>Sociální fenomény a procesy</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina, práce, masmédia, životní prostředí • vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem • partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče • rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině • sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) 	<p>Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví</p> <p>OSV Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Sociální komunikace * Morálka všedního dne <p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • výklad • řízená diskuse • nácvik komunikačních technik <p>VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> * Globální problémy, jejich příčiny a následky <p>MKV Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Psychosociální aspekty interkulturality <p>MED Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Média a mediální produkce * Uživatelé * Účinky mediální produkce a vliv médií <p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kombinace výkladu, skupinové i samostatné práce s ukázkami odborných a politických textů • analýza mediálních produktů

<ul style="list-style-type: none"> • projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte • vymezuje a vysvětluje metody současné sociologie; • kriticky reflektuje v médiích prezentované výstupy sociologických výzkumů; 	<ul style="list-style-type: none"> • gender a genderová identita člověka 	<p><i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis</p>
ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé psychologické disciplíny a jednotlivé tradice moderní psychologie; • rozlišuje hlavní techniky psychoterapie; • objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka; • porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví; • orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách; • demonstruje dovednosti související se sebereflexí a kontrolou emocí; • uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků; • orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství; • zná práva každého jedince v oblasti sexualitě a reprodukce; • reflektuje různé pohledy na otázku asistované reprodukce; • reflektuje postoje a návyky, které používá v partnerském životě; • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat; • porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení; 	<p>Dějiny a současnost psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • stručné dějiny myšlení lidské psychiky • psychologické tradice ve 20. století (behaviorismus, psychoanalýza, humanistická psychologie, další směry psychologie 20. století) <p>Podstata lidské psychiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • vědomí • psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti • psychologie jako věda, členění jednotlivých disciplín psychologie <p>Obecná psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímání, představivost, myšlení, emoce <p>Psychologie osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobnost člověka • charakteristika osobnosti, její typologie • inteligence • sociální a emoční inteligence <p>Vývojová psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života • život jedince v pohledu vývojové psychologie • změny v období adolescence – duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů • způsoby sebereflexe a kontroly emocí • metody asistované reprodukce, její etické, psychosociální a právní aspekty • modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – 	<p>Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví</p> <p>OSV Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Spolupráce a soutěž <p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kombinace výkladu, skupinové a individuální práce s ukázkami textů • nácvik technik souvisejících se správou vlastního života <p><i>Přesahy:</i> Biologie</p>

<ul style="list-style-type: none"> • využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace; • uvede příklady vlivu různých psychických a sociální kontextů na zdraví člověka; • posoudí výhody a nevýhody různých reakcí na stres; • na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi; • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; • nestigmatizuje osoby psychicky nemocné; • kriticky interpretuje výsledky psychologických výzkumů; • uvede společenské a psychologické příčiny vzniku poruch příjmu potravy; • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu; • uvede psychologické a sociologické příčiny vedoucí k jednotlivým formám sociálně patologického chování; • reflektuje důvody k zaujetí odmítavého postoje ke všem formám rizikového chování; • uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost; • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení; • uvede příklady organizací, které poskytují odbornou pomoc obětem násilí, sexuálního zneužívání a osobám, které trpí patologickou závislostí. 	<p>odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam celoživotního učení a sebevýchovy <p>Psychologie v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozhodování o životních otázkách • smysl psychologického a sociologického pohledu na člověka z hlediska péče o zdraví • zátěžové situace, náročné životní situace, stres a způsoby jeho zvládnání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví • psychohygienu – předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládnání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci • sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích – duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky problematických situacích • zásady duševní hygieny, náročné životní situace, systém psychologického poradenství <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> • poruchy příjmu potravy z pohledu psychologie • rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství • sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, domácí násilí, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN) • autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – zdravotní a psychosociální rizika • výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě. 	
--	---	--

6. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
ÚVOD DO FILOSOFIE A NÁBOŽENSTVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu filosofického tázání, porovná východiska filosofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka; 	<p>Podstata filosofie</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní filosofické otázky, vztah filosofie k mýtu, náboženství, vědě a umění • úvod do etiky 	<p>OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší hlavní filosofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filosofického myšlení; • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci; • zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití; • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem • rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení; • rozlišuje skutečnost a její interpretaci; • interpretaci navazuje na primární odborné filosofické a náboženské texty; • odhaluje nevyřčené předpoklady jednotlivých názorů a postojů; • samostatně pracuje se sekundární literaturou zabývající se dějinami filosofie a náboženství; • kriticky posuzuje lidské pokusy o porozumění světu a dějinám; 	<p>Filosofie v dějinách</p> <ul style="list-style-type: none"> • klíčové etapy a směry filosofického myšlení • myšlení východních civilizací (indická a čínská filosofie) • antická filosofie (předsokratovská filosofie a Démokritos, filosofie klasického období v Řecku, helénismus a pozdní starověk) • středověké myšlení (patristika a scholastika) • humanismus a renesance (reflexe rozvoje přírodních věd, politická filosofie a etika renesance) • filosofické tradice evropského novověku (empirismus a racionalismus) • osvícenství a reakce na něj (francouzské osvícenství, I. Kant) • filosofie 19. století (filosofie dějin, další témata filosofie 19. století) • filosofie 20. a 21. století (tradice nedávné a současné kontinentální filosofie, analytická filosofie) <p>Víra v lidském životě</p> <ul style="list-style-type: none"> • podoby víry, znaky náboženské víry • náboženské systémy, církve • judaismus, křesťanství a islám • náboženství Indie a Číny • jiná světová náboženství • sekty 	<p>* Sociální komunikace * Morálka všedního dne MKV Multikulturní výchova * Psychosociální aspekty interkulturality <i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kombinace individuálního a skupinového rozboru osobních hodnotových systémů a řízení diskuse • v průběhu celého roku jsou témata jednotlivých filosofických a náboženských koncepcí vztahována k životním situacím žáků • po celý rok je také rozvíjena schopnost orientovat se v dějinách lidského myšlení a v „systematickém“ rozdělení témat, kterými se filosofie a náboženství zabývají • žáci se učí vztahovat filosofické a náboženské texty či způsoby myšlení k jiným formám lidské zkušenosti (vědy, umění, politiky)

<ul style="list-style-type: none"> • vztahuje koncepce filosofů a náboženských tradic k jednotlivým situacím vlastního života; • určuje odlišnosti způsobů myšlení a hodnocení v jednotlivých civilizačních okruzích světa a historických epochách; • objevuje různé meditační techniky. 		<i>Přesahy:</i> Zeměpis Dějepis
---	--	---------------------------------------

5.11 Informační a komunikační technologie

5.11.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsahová náplň vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie vychází ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie, jehož elementární principy stanovuje RVP ZV a RVP G, dále částečně ze vzdělávacího obsahu oboru Člověk a svět práce RVP ZV – z okruhu Využití digitálních technologií.

Výuka předmětu, která probíhá ve specializovaných a moderně vybavených učebnách, se soustřeďuje především na zvládnutí informační gramotnosti – tj. na dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití výpočetní techniky pro komunikaci a práci s informacemi v digitální podobě. Vedle ovládnutí základních textových, tabulkových a grafických programů má předmět Informační a komunikační technologie za cíl naučit žáky vyhledávat, třídít, ověřovat a využívat informace z internetové sítě a užívat internetu ke komunikaci při respektování zásad etiky a legislativy. K dalším dovednostem žáků v oblasti výpočetní techniky patří schopnost prezentovat výsledky své práce i na internetových stránkách.

Žáci se průběžně seznamují s neustále se rozvíjejícími novými vývojovými trendy v oblasti užití výpočetních technologií i v jiných předmětech – exaktních, humanitních i esteticko-výchovných.

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k cílenému utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že učí žáky chápat a aplikovat algoritmický přístup k řešení problémů, vede je k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, dále k využívání výpočetní techniky pro zvýšení efektivity jejich činnosti a k dokonalejší organizaci práce. V neposlední řadě klade vzdělávací oblast informatiky a výpočetní techniky též důraz na uvědomění si a respektování negativních vlivů moderních informačních a komunikačních technologií na společnost a zdraví člověka.

V předmětu Informační a komunikační technologie se realizuje průřezové téma Mediální výchova.

5.11.2 Časové a organizační vymezení

Výuka povinného předmětu Informační a komunikační technologie je zařazena do prvního a druhého ročníku hodinovou týdenní dotací, do druhého, třetího a čtvrtého ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací. Třída se dělí do tří skupin podle úrovně znalostí a výuka probíhá paralelně ve třech moderně vybavených učebnách.

Na tento předmět navazuje od pátého ročníku volitelný předmět [Programování](#)

5.11.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy směřují k utváření především těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel zadává vhodné úlohy a problémy, pomocí kterých vede žáky k samostatné práci i spolupráci, k nutnosti vyhledávat informace a posuzovat je. Motivuje žáky ukázkami využití učiva v praxi. Dále hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi.

Kompetence k řešení problémů

Učitel předkládá žákům problémy z běžného života a vede je k hledání vlastních postupů při řešení těchto problémů s využíváním výpočetní techniky. Učí žáky řešit problémy spojené s obsluhou PC.

Kompetence komunikativní

Učitel zadává úkoly náročnější, pro jejichž zpracování je třeba pracovat ve skupinách, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, vhodně rozdělit práci ve skupině, chápat potřebu efektivní spolupráce. Vede žáky k využívání výpočetní techniky při prezentaci jejich prací. Dále je vede ke komunikaci i prostřednictvím sítě.

Kompetence sociální a personální

Učitel předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty. Při týmové práci vede žáky ke zhodnocení jejich schopností a uplatnění se v týmu. Učitel vyžaduje dodržování provozních řádů v laboratořích výpočetní techniky.

Kompetence občanské:

Učitel vede žáky k šetrnému a ohleduplnému zacházení s výpočetní technikou a učí je zodpovědnosti za svěřený majetek. Učí žáky při práci dodržovat právní i etické normy.

Kompetence pracovní:

Učitel vede žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku. Dále vede žáky k dovednosti prezentovat výsledky své práce a svou práci adekvátně hodnotit.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • využívá při své práci síť (intranet i internet) • využívá dostupnou výpočetní techniku; • provádí základní operace se soubory a složkami;	Počítačová síť na GVP <ul style="list-style-type: none"> • pravidla pro práci v síti • zásady volby hesla • funkce sítě GVP	
<ul style="list-style-type: none"> • efektivně využívá kalkulačku pro provedení běžných školních výpočtů; • obsluhuje digitální techniku; • pracuje s pamětí; • ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením;	Práce s digitální technikou (kalkulačka) <ul style="list-style-type: none"> • výpočet číselného výrazu • priorita operátorů a závorky • malá a velká čísla (EXP) • úhly ve stupních a v radiánech • goniometrické a cyklometrické funkce • použití paměti	<i>Přesahy:</i> Matematika
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace a využívá je pro komunikaci i pro potřeby vlastního vzdělávání; • třídí informace a posuzuje jejich věrohodnost; • využívá k vyhledávání informací internetové vyhledávače; • využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů,	Zdroje a vyhledávání informací, komunikace <ul style="list-style-type: none"> • informační systémy - vyhledávání ve speciálních databázích (mapy, jízdní řády, katastr nemovitostí, ARES apod.) • hledání informací na webu – princip fungování vyhledávače, rozšířené vyhledávání, orientace ve výsledcích vyhledávání,	<i>Přesahy:</i> Anglický jazyk (odborná terminologie)

<p>encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ukládá nalezené grafické i textové informace; • převede potřebné informace z tištěné podoby do digitální; • využívá možnosti komunikace prostřednictvím PC; • při komunikaci i získávání informací dodržuje pravidla etiky, řídí se autorskými právy a chrání data v souladu s platnými zákony; 	<p>vyhledávání obrázků, vyhledávání pomocí obrázků, vyhledávače a jejich použití, nastavení prohlížeče</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektronická pošta – využívání klienta elektronické pošty a webového rozhraní (nastavení emailového klienta, odesílání emailu, přílohy, kopie, slepé kopie, utajení adresátů, kontakty, rozesílací seznamy, organizace došlých emailů, zálohování, různí klienti) • bezpečnost a problémy internetu (anonymita, spam, hoax, phishing) • informace, její věrohodnost a zpracování • práce s prohlížečem webu • sociální sítě, nástroje on-line komunikace • právní normy a etické zásady související s informatikou – ochrana autorských práv a osobních údajů 	
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchý schématický obrázek v rastrovém editoru; • převádí obrázky mezi různými rastrovými formáty; • mění velikost obrázku, mění barevné podání, vytvoří vodoznak, sníží barevnou hloubku, udělá výřez; 	<p>Zpracování a využití informací (grafika)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rastrová a vektorová grafika • práce v rastrovém editoru • rastrové formáty • jednoduchá úprava obrázku 	
<ul style="list-style-type: none"> • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru. 	<p>Zpracování a prezentace informací</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy práce s programem pro tvorbu prezentací • zásady úspěšné prezentace, získávání podkladů pro prezentaci, možnosti prezentování informací pomocí počítačových technologií • tvorba prezentace na určité téma • předvedení prezentace 	<p>MED Mediální výchova * Tvorba mediálních sdělení * Práce v realizačním týmu * Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní práci v textovém editoru; • zná a uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem; • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví; 	<p>Zpracování a využití informací (textový editor)</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy práce s textovým editorem • formátování písma a odstavce • tabulky • umístění obrázků do textu • editor rovnic • základní typografická pravidla 	<p>MED Mediální výchova * Tvorba mediálních sdělení * Práce v realizačním týmu * Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní práci s tabulkovým editorem; 	<p>Zpracování a využití informací (tabulkový editor)</p>	<p><i>Přesahy:</i> Matematika</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • základy práce s tabulkovým editorem • formát buněk • vybrané základní funkce (matematické, statistické) a jednoduché vzorce • grafy (speciálně XY bodový graf) • formát vzhledu tabulky 	
<ul style="list-style-type: none"> • propojuje vzájemně digitální zařízení, instaluje a odinstalovává potřebný software; • obsluhuje jednotlivá zařízení; • zná základní grafické a zvukové formáty; • převádí zvukové soubory mezi různými formáty, vyřízne určitou část zvukové stopy, prolne různé zvuky; • zvládá základní operace při práci s videem; • pracuje s paměťovými médii; • ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením; • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy pro práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu; 	<p>Využití digitálních technologií</p> <ul style="list-style-type: none"> • digitální technika – digitální zařízení a jejich funkce – kalkulačka, digitální fotoaparát, videokamera, CD a DVD přehrávače, mobilní telefony, e-kniha • digitální technologie – bezdrátové technologie, navigační technologie • počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih • digitální média, jejich využití v praxi 	<p><i>Přesahy:</i> Člověk a svět práce (téma Využití digitálních technologií) Matematika</p>

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware; • využívá teoretické poznatky o jednotlivých složkách hardware a software; • zjistí a řeší problémové situace na PC; • využívá digitálních technologií; • provádí základní operace se soubory a složkami, komprimuje a dekomprimuje soubory; • umí nainstalovat a odinstalovat program; umí připojit síťovou i místní tiskárnu a nainstalovat její ovladač; umí připojit a odpojit síťovou jednotku; • nastaví rozlišení obrazovky; upraví vlastnosti pracovní plochy a hlavního panelu; 	<p>Základy práce s počítačem a digitální technikou</p> <ul style="list-style-type: none"> • číselné soustavy • hardware – funkce počítače a jeho částí i externích zařízení • operační systémy – charakteristika, funkce, vlastnosti, ovládání, práce s daty, možnosti nastavení • instalace a odebírání programů • připojení síťové a místní tiskárny a nainstalování jejího ovladače • připojení a odpojení síťové jednotky • aplikační software, formáty datových souborů • údržba a ochrana informací v počítači – správa souborů 	<p><i>Přesahy:</i> Člověk a svět práce (téma Využití digitálních technologií) Matematika</p>

<ul style="list-style-type: none"> • důsledně dodržuje postupy pro ochranu dat před viry i zneužitím; • formuluje a dodržuje základní zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou; 	<p>a složek, údržba disků, komprese, zálohování dat</p> <ul style="list-style-type: none"> • síť – síť ethernet a tokenring, síťový protokol, IP adresa, maska sítě, výchozí brána, síťový port, DNS, FTP, HTTP, SMTP, POP3, IMAP • ochrana dat v PC, firewall, počítačové viry, antivirová ochrana • zásady práce s elektrickými zařízeními a ochrana zdraví při práci s PC 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci v textovém editoru; • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem; 	<p>Zpracování textů</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakování základů práce s textovým editorem – tabulátory, tabulky, obrázky • typografická pravidla • pokročilejší práce v textovém editoru – tabulátory, odrážky a číslování, objekty, práce s oddíly, sloupce, vzhled stránky, záhlaví, zápatí, styly odstavců, poznámky pod čarou, obsah a rejstříky, hromadná korespondence • PDF formát 	<p>MED Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Tvorba mediálních sdělení * Práce v realizačním týmu * Fungování a vliv médií ve společnosti
<ul style="list-style-type: none"> • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru a multimediálních technologií; • ovládá práci s tabulkovým editorem; • zpracuje a prezentuje informace s využitím tabulek a grafů; • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem; • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví; 	<p>Základy práce s tabulkovým kalkulátorem</p> <ul style="list-style-type: none"> • tabulkový editor – funkce a oblasti využití, struktura tabulky, práce s listy, zadání vzorce (funkce) odkazující na jiné buňky, prioritní operátorů, relativní a absolutní adresace buněk, práce s řádky a sloupci, tvorba kombinovaného grafu, práce se záznamy, řazení a filtrování záznamů, podmínky a podmíněné formátování, ochrana buněk a sešitu, příprava tisku a tisk, kontingenční tabulky, csv formát, formuláře 	<p><i>Přesahy:</i> Matematika</p>

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • zpracuje a prezentuje informace v grafické formě s využitím bitmapových a vektorových grafických editorů; • provádí jednoduché úpravy digitálních fotografií, jejich archivaci a tisk. 	<p>Pokročilá grafika (rastrová a vektorová), práce s fotografií</p> <ul style="list-style-type: none"> • počítačová grafika a digitální fotografie – rastry a vektory, 3D grafika, barevné modely RGB a CMYK, rozlišení, barevná hloubka, grafické formáty, vektorové kresby, jejich tvorba a použití – základní objekty, nastavení jejich vlastností, zarovnání a uspořádání objektů • práce s bitmapovým grafickým editorem • práce s vektorovým grafickým editorem • příprava grafiky pro web 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá programy pro tvorbu www stránek v jazyce XHTML; • zpracuje a prezentuje informace v textové, grafické a multimediální formě na webových stránkách; • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví; 	<p>Publikování na webu</p> <ul style="list-style-type: none"> • informační sítě – typologie sítí, internet, síťové služby a protokoly, přenos dat • tvorba webových stránek – software pro tvorbu www stránek, struktura webu, struktura XHTML dokumentu a jeho vazba na externí soubory, vytváření seznamů a hypertextových odkazů, užití kaskádových stylů při formátování textu, odstavců, zobrazování grafiky, vytváření navigačních prvků, vytváření a formátování tabulek, rozvržení stránky založené na blocích, publikování webu, zásady přístupnosti a použitelnosti webových stránek 	<p>MED Mediální výchova * Média a mediální produkce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů; • popisuje algoritmy pomocí programovacího jazyka; • vytváří projekt zaměřený na práci s komponentami a na principy programování řízeného událostmi; 	<p>Základy algoritmizace (PHP nebo Delphi)</p> <ul style="list-style-type: none"> • algoritmizace úloh • základní principy programování • základní příkazy • vývojové prostředí programovacího jazyka – formulář, vzhled projektu, komponenty a jejich vlastnosti, události a metody, komponenty pro práci se seznamy, dialogy, komponenty pro práci s grafikou 	<p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • projekt

5.12 Výtvarná výchova

5.12.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu Výtvarného oboru, který je součástí oblasti Umění a kultura RVP ZV a RVP G.

Výtvarná výchova patří mezi základní výchovně vzdělávací předměty, je prostředkem výchovy a vzdělávání člověka. Jako prostředek poznání má mezi ostatními předměty zvláštní postavení propojením emocionálního a racionálního přístupu ke světu.

Cílem vzdělávání v této oblasti je rozvíjet u žáků výtvarné vnímání, myšlení a vyjadřování v rovině teoretické i ve vlastním tvůrčím procesu - v rámci různorodých výtvarných aktivit; seznámit s vývojem umění a kultury v historickém a společenském kontextu.

Nedílnou součástí výuky je návštěva stálých expozic galerií a muzeí i příležitostných výstav.

Předmět integruje tato vybraná průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Osobnostní a sociální výchova

5.12.2 Časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova je v 1. a 2. ročníku šestiletého studia povinný předmět s dotací jedné hodiny týdně. Výuka se realizuje ve skupinách ve dvouhodinových blocích jednou za dva týdny. Pro 3. a 4. ročník si žáci volí mezi Hudební výchovou a Výtvarnou výchovou. Vybraný předmět je pak povinný v rozsahu dvou hodin týdně.

V 5. a 6. ročníku si mohou žáci zvolit volitelný předmět [Dějiny umění](#).

Výuka výtvarné výchovy probíhá ve specializované učebně, která je vybavena stolkou s polohovací pracovní deskou, dataprojektorem, počítačem, promítacím plátnem a audio - videotechnikou.

K dispozici je také keramická dílna s hrnčířským kruhem a vlastní vypalovací pecí. Dílna je využívána jak v rámci výuky výtvarné výchovy, tak i v odpoledních hodinách pro nepovinný předmět [Keramika](#).

5.12.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Prostřednictvím estetického zážitku a účinku se učitel snaží o umělecké osvojování světa, o porozumění uměleckému dílu. Vedeme žáky k hledání souvislostí – zvláště mezi jednotlivými druhy umění. Ve vlastní tvořivé činnosti vede učitel žáky k uplatňování různých druhů výrazových prostředků, rozvíjí tak aktivní dovednosti žáků.

Kompetence k řešení problémů

Ve vlastní tvorbě podporuje učitel u žáků tvořivost a formy vedoucí k osobitému vyjádření, přičemž k tomu využívá různé informační zdroje.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k chápání umění jako specifického prostředku komunikace, k rozpoznávání a samostatnému uplatňování vizuálně obrazných vyjádření.

Rozvíjí schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tvořivých činností, vede žáky ke kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj schopností každého jednotlivce, učí žáky práci ve skupině.

Kompetence občanské

Na základě poznávání jednotlivých tradic a kultur vede učitel žáky k chápání uměleckých hodnot v širších souvislostech a k utváření hierarchie hodnot.

Kompetence pracovní

Učitel seznamuje žáky s různými technikami a materiály a vede je k jejich využívání ve vlastní tvořivé činnosti.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> chápe vývoj a proměny umění v souvislostech s historickým vývojem lidské společnosti; rozdílí umělecké slohy a směry, uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské okolnosti vzniku uměleckých děl; 	Dějiny umění <ul style="list-style-type: none"> pravěké umění umění starověkých civilizací antické umění románské umění gotické umění renesanční umění 	OSV Osobnostní výchova * Kreativita * Sebepoznávání a sebepečení <i>Přesahy:</i> Český jazyk a literatura Dějepis Hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> volí vhodné výrazové prostředky pro svou samostatnou tvořivou činnost individuální i skupinovou; interpretuje umělecké dílo, porovnává různé znakové systémy, vybírá a kombinuje prostředky pro vlastní osobité výtvarné vyjádření; 	Výrazové prostředky <ul style="list-style-type: none"> základní výrazové prostředky výtvarného umění: bod, linie, barva, plocha, tvar – jejich funkce a vyjadřovací možnosti kompozice práce s uměleckým dílem 	
<ul style="list-style-type: none"> ovládá celou škálu výtvarných technik žák nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů; porovnává výběr a způsob užití prostředků; žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie. 	Techniky <ul style="list-style-type: none"> kresba, malba, grafické techniky (tradiční i netradiční) kombinované techniky, experimenty s materiály plošné a prostorové vytváření záznamy fantazie, snů a představ 	OSV Osobnostní rozvoj * Rozvoj schopností poznávání

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivá slohová období; chápe vývoj a proměny umění v souvislostech s historickým vývojem lidské společnosti; orientuje se v oblasti výtvarné kultury; srovnává a interpretuje umělecká díla; užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; interpretuje umělecká obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; ověřuje komunikační účinky vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; 	Dějiny umění <ul style="list-style-type: none"> barokní umění umění 19. století a jeho vliv na vznik moderního umění umění přelomu 19. a 20. století hlavní vývojové proudy umění 20. století vývojové tendence současného umění práce s uměleckým dílem 	OSV Osobnostní výchova * Osobnostní rozvoj * Kooperace a kompetice <i>Přesahy:</i> Český jazyk a literatura Dějepis Hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> ve vlastní tvořivé činnosti užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění; rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. 	Techniky <ul style="list-style-type: none"> plošné vytváření (kresba, malba, grafika) kombinované a netradiční techniky prostorová tvorba seznámení s novými médii a technikami člověk a prostředí; krajina; architektura lidské tělo ve výtvarném umění 	OSV * Osobnostní výchova

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> chápe vývoj a proměny umění v souvislostech s historickým vývojem lidské společnosti; orientuje se v oblasti výtvarné kultury; srovnává a interpretuje umělecká díla; 	Teorie <ul style="list-style-type: none"> kořeny umění 20. století výtvarné umění 1. poloviny 20. století světonázorová, náboženská, filozofická a vědeckotechnická podstata umění 20. století inspirace uměním mimoevropských civilizací člověk a prostředí 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě <i>Přesahy:</i> Český jazyk a literatura Dějepis Hudební výchova

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření; • uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě; 	<ul style="list-style-type: none"> • architektura a její vliv na člověka v proměnách času • člověk a příroda • člověk a technika • postavení umělce ve společnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů, porovnává výběr a způsob užití prostředků; • aplikuje vybrané prostředky do vlastní tvořivé činnosti; • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie. 	Tvorba <ul style="list-style-type: none"> • volná tvorba – kresba, malba, grafika • kombinované techniky • prostorové vytváření • práce s materiály • individuální i skupinová tvorba • hledání vlastního výrazu 	OSV Osobnostní vývoj * Poznávání a rozvoj osobnosti a globálních souvislostech

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • chápe vývoj a proměny umění v souvislostech s historickým vývojem lidské společnosti; • orientuje se v oblasti výtvarné kultury • žák rozlišuje umělecké slohy a směry, uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské okolnosti vzniku uměleckých děl; • srovnává a interpretuje umělecká díla 	Teorie <ul style="list-style-type: none"> • umění 2. poloviny 20. století • současné tendence v umění a jejich vliv na společnost • tradice, zvyky • moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace • proměny umění v souvislosti s proměnami života 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě <i>Přesahy:</i> Český jazyk a literatura Dějepis Hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> • objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření; • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů, porovnává výběr a způsob užití prostředků; 	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj vyjadřovacích prostředků umění • klasická a nová média (reklama, video,...) • interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření • reflexe vývoje umění v současné společnosti • role umění a umělce ve společnosti 	

<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie; • využívá znalostí aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy; • objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; 	<ul style="list-style-type: none"> • umělecký proces a jeho vývoj (umělecký proces a realita, znakové systémy jednotlivých druhů umění, proměny uměleckého procesu v historii) • interpretace a recepce uměleckého díla 	
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje samostatně s vybranými prostředky, využívá je v individuální i skupinové práci; • zvládá celou řadu výtvarných technik. 	<p>Tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> • výtvarné techniky tradiční i netradiční–kresba, malba, grafika, užitá grafika, design • užití některých nových médií v samostatné tvořivé činnosti individuální i skupinové • práce s materiály • proměny života; pohyb, prostor, čas • umění jako komunikace 	

5.13 Hudební výchova

5.13.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, která je stanovená RVP ZV a RVP G.

Hudební výchova patří mezi základní výchovně vzdělávací předměty, je prostředkem výchovy a vzdělávání člověka. Jako prostředek poznání má mezi ostatními předměty zvláštní postavení v propojení emocionálního a racionálního přístupu ke světu. Cílem vzdělávání v této oblasti je rozvíjet u žáků estetické a hudební vnímání, myšlení a vyjadřování v rovině teoretické i ve vlastních praktických činnostech; dále seznámit žáky s hudební teorií a vývojem umění a kultury v historickém a společenském kontextu.

Předmět integruje tato vybraná průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Osobnostní a sociální výchova

5.13.2 Časové a organizační vymezení

Hudební výchova je v 1. a 2. ročníku šestiletého studia povinný předmět s dotací jedné hodiny týdně. Výuka se realizuje ve skupinách ve dvouhodinových blocích jednou za dva týdny. Pro 3. a 4. ročník si žáci volí mezi Hudební výchovou a Výtvarnou výchovou. Vybraný předmět je pak povinný v rozsahu dvou hodin týdně.

Výuka hudební výchovy probíhá ve specializované učebně, která je vybavena pianinem a audio-vizuální technikou.

Jako doplnění předmětu Hudební výchova nabízí škola nepovinný předmět [Sborový zpěv](#).

5.13.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Působením estetického zážitku a účinku se učitel snaží o umělecké osvojování světa, o pochopení hudebních děl. Vede k hledání souvislostí – zvláště mezi jednotlivými druhy umění. Prostřednictvím vokálních, instrumentálních a poslechových činností vede učitel žáky k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako prostředku komunikace.

Kompetence k řešení problémů

Při zadávání samostatných prací (referáty, projekty z oblasti hudby) vede učitel žáky k využívání různých informačních zdrojů.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k chápání umění jako specifického prostředku komunikace, k rozpoznávání hodnot jednotlivých hudebních žánrů, rozvíjí schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tvořivých činností. Učitel vede žáky ke kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj schopností každého jednotlivce. Učí práci ve skupině. Vede žáky k akceptování odlišných hudebních žánrů a stylů. Na základě poznávání jednotlivých tradic a kultur vede žáky k chápání uměleckých hodnot v širších souvislostech.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k utváření hierarchie hodnot.

Kompetence pracovní

Učitel seznamuje studenty s různými druhy hudebních nástrojů a napomáhá v praktické výuce hry na jednoduché hudební nástroje.

1. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • chápe umělecký znakový systém; • rozpoznává hudební výrazové prostředky užitě ve skladbě; 	<ul style="list-style-type: none"> • Umění jako komunikace; • Znakové systémy jednotlivých druhů umění • Umělecký proces a jeho vývoj • Úloha umění a umělce ve společnosti • Tvůrce hudby a interpret • Recepce a interpretace uměleckého díla • Základní výrazové prostředky; rytmus, melodie; hudební formy • Hudba vokální a instrumentální 	<p><i>Přesahy:</i> Český jazyk Výtvarná výchova Dějepis</p>
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vývoji hudebních slohů a žánrů; • chápe vývoj a proměny umění v souvislostech s historickým vývojem společnosti; 	<ul style="list-style-type: none"> • Periodizace hudebního vývoje – hudební slohy, jejich charakteristika, hlavní znaky a představitelé • Hudba umělecká a nonumělecká • Původ hudby - pravěk, starověk • Sředověká hudba (gregoriánský chorál, světská píseň) • Renesance (mše, madrigal, chanson) • Baroko (opera, oratorium, kantáta), představitelé barokní hudby • Klasicismus – hudební formy a představitelé • Romantismus • Národní školy (česká, norská, ruská, polská) • Vážná hudba 20. století – umělecké směry a jejich vliv na moderní hudbu (jazz, spirituál, blues, ...) 	<p>VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Jsme Evropané <i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech • rozbor • srovnávání hudebních děl • diskuze
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě; • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu a dostupných melodických nástrojů při individuálních i skupinových hudebních aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hlasová výchova; hlasová hygiena • Artikulace • Rozvoj individuálních schopností a dovedností ve zpěvu a v mluveném slovu • Hra a tvorba instrumentálních doprovodů s využitím dostupných hudebních nástrojů 	<p>OSV Osobnostní a sociální výchova * Rozvoj schopnosti poznávání * Sebepoznání a sebezpečí * Kreativita</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v notovém záznamu • Poslech – porovnávání charakteristických rozdílů různých hudebních stylů • Zpěv – písně lidové a umělé 	<i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • vlastní tvořivá činnost • diskuse o hudebním díle • reflexe pocitů
--	--	---

2. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vývoji hudebního umění na základě charakteristických znaků děl; • uvědomuje si rozdílný přístup lidí k hudbě a hudební tvorbě; • hodnotí hudbu na základě svých vědomostí a individuálních schopností, vytváří vlastní soudy, které dokáže v diskusi obhájit; 	<ul style="list-style-type: none"> • Periodizace hudebního vývoje v Čechách • Nejstarší české písně, husitský chorál • Renesance v Čechách • České hudební baroko • Český hudební klasicismus • Romantismus v Čechách (melodram) • Česká hudba 20. století • Hudba vážná – hlavní představitelé • Festivaly vážné hudby 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Jsme Evropané <i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • poslech • rozbor • srovnávání hudebních děl • diskuse
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě; • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu a dostupných melodických nástrojů při individuálních i skupinových hudebních aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> • Akustika, tvorba tónu • Rytmus, metrum, tempo • Improvizace • Partitura a orientace v notovém zápise • Zpěv – písně lidové a umělé 	

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vývoji hudebního umění na základě charakteristických znaků děl; • uvědomuje si rozdílný přístup lidí k hudbě a hudební tvorbě; • hodnotí hudbu na základě svých vědomostí a individuálních schopností, vytváří vlastní soudy, které dokáže v diskusi obhájit; 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudba první poloviny 20. století – hudba vážná • Hudba vážná: expresionismus, neostyly a další styly první poloviny 20. století • Významné osobnosti vážné hudby první poloviny 20. století • Vývoj žánrů populární hudby první poloviny 20. století: doba předjazzová, jazz, swing, country, muzikál, šanson, trampská píseň • Vliv lidové hudby na tvorbu první poloviny 20. století 	VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech * Žijeme v Evropě <i>Metody:</i> <ul style="list-style-type: none"> • poslech • rozbor • srovnávání hudebních děl • diskuse

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě; • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu a dostupných melodických nástrojů při individuálních i skupinových hudebních aktivitách. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hlasová výchova • Hudebně výrazové prostředky • Vývoj hudebních nástrojů • Netradiční a moderní hudební nástroje • Vliv nových technologií v hudbě • Záznam hudby 	
---	--	--

4. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vývoji hudebního umění na základě charakteristických znaků děl; • uvědomuje si rozdílný přístup lidí k hudbě a hudební tvorbě; • vnímá hudbu i jako prostředek nesoucí netoleranci, rasismus a xenofobii; • hodnotí hudbu na základě svých vědomostí a individuálních schopností, vytváří vlastní soudy, které dokáže v diskusi obhájit; 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudba druhé poloviny 20. století; hudba současnosti • Hudba vážná - nové nebo významně aktualizované kompoziční metody: mikro intervaly, tembrová hudba, elektroakustická hudba a další kompoziční metody • Významné osobnosti hudby druhé poloviny 20. století • Hudba populární - hudební žánry- vývoj a přehled (rock, folk, underground, heavy metal, disko, punk, střední proud, aj.) • Současné tendence v hudbě (techno, hip hop,...) • Role hudby v současném světě: hudební průmysl; využití hudby • Umělecká a estetická hodnota uměleckého díla; kýč 	<p>VEGS</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>* Žijeme v Evropě</p> <p><i>Metody:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech • rozbor • srovnávání hudebních děl • diskuse
	<ul style="list-style-type: none"> • vystihne hlavní rysy proměn dnešní současné scény; • uvědomuje si rozdílný přístup lidí k hudbě a hudební tvorbě. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skladatel a interpret • Zpívaná poezie • Umění ve společnosti • Festivaly, hudební soutěže 	

5.14 Tělesná výchova

5.14.1 Charakteristika vzdělávací oblasti

Tělesná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Tělesná výchova, který je začleněn do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV a RVP G. Do předmětu je integrována část učiva z oblasti Výchova ke zdraví.

Tělesná výchova je předmět, který má žákům poskytnout široké spektrum teoretických znalostí a především praktických a dovedností. Vytváří přetrvávající zájem i nadále se věnovat pohybovým aktivitám. Hlavní důraz je kladen na aktuální prožitek při sportu, na pochopení jeho základní filosofie a na zasazení tělesné výchovy do biologicko-medicínského konceptu vývoje zdravého a funkčního těla.

Zvláštní pozornost v rámci tělesné výchovy věnujeme především osvojení základních motorických dovedností v tradičních i méně tradičních sportech (atletika, basketbal, volejbal, házená, fotbal, florbal, futsal, softbal, lakros, frisbee, sportovní gymnastika, rytmická gymnastika a další) a možnostem motorického transferu mezi jednotlivými sportovními odvětvími.

Vedle standardních forem dlouhodobého výchovného působení nabízí naše škola ještě jednorázové sportovní akce. Zvláštností naší školy je rovněž zařazení sportovních klání netradičního charakteru – Vánoční debly – soutěž ve volejbalu smíšených dvojic, GVP – open v kopané a především pak VoBaFo – mezitřídní turnaj ve třech sportovních disciplínách (volejbal, basketbal a fotbal).

Učitel oceněním slabších výsledků podložených velkou snahou motivuje k dalším fyzickým aktivitám daného žáka. Nepodceňujeme ani etické a sociální aspekty sportu a vedeme žáky ke spolupráci v rámci kolektivu, sociální sounáležitosti a snažíme se formovat osobnosti žáků ve smyslu fair-play.

Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

V tělesné výchově vycházíme z hodnocení, které odpovídá somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Žáky vedeme k ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí a uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.

Na kurzech si žáci osvojují přežití v přírodě, orientaci, ukrytí, stavbu nouzového přístřešku, zajištění vody, potravy a tepla.

5.14.2 Časové a organizační vymezení

Povinný předmět Tělesná výchova je dotována dvěma hodinami týdně po celou dobu studia. Hodiny Tělesné výchovy probíhají ve dvou tělocvičnách, z nichž jedna je určena pro kolektivní míčové hry a druhá je vybavena náradím na gymnastiku, zdravotní tělesnou výchovu a aerobik. Hodiny také probíhají na venkovních hřištích, kde je možnost vyučovat tradičním i netradičním kolektivním hrám (volejbal, basketbal, lakros, softball, frisbee, softball, baseball, florbal, kopaná a další) a lehké atletice.

V předmětu tělesná výchova bude ve všech ročnících realizováno průřezové téma:
Osobnostní a sociální výchova

Ve vzdělávací oblasti Tělesná výchova škola nabízí nepovinný předmět [Sportovní hry](#).

5.14.3 Pravidelné akce předmětu Tělesná výchova

Pro žáky pravidelně organizujeme specializované kurzy a různé soutěže:

lyžařský kurz (ČR i Alpy – pobyt v přírodě, běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování, jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu, ochrana přírody);

vodácký kurz (Vltava – plavání, pobyt v přírodě, táboření, topografie, ochrana přírody);

sportovní kurz (kola, turistika, topografie, bezpečnost pohybu, základy orientačního běhu, ochrana přírody a netradiční sportovní odvětví – softball, lakrose, bouldering, střelba a další);

výběrové kurzy (snowboarding, cyklistika, lyžování atd.), možnost navštěvovat školní posilovnu s kvalifikovaným dozorem a pravidelné nepovinné aktivity - volejbal, florbal, basketbal;

Pohár pražských škol (POPRASK) ve fotbalu, florbalu, volejbalu, beach volejbalu, basketbalu, softbalu a ping-pongu;

Postupická laťka (atletika – skok vysoký).

5.14.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k tomu, aby si dovedli vybrat takové sportovní odvětví, které nejvíce vyhovuje jejich dispozici a umožní maximální efektivní rozvoj jejich motorických dovedností. Učitel vede žáky k opravám a korekci vlastních sportovních výkonů a klade důraz na učení metodou „pokus – omyl“.

Kompetence k řešení problémů

Učitel záměrně simuluje herní situace kolektivních her takovým způsobem, aby žáci byli nuceni kreativně tyto situace řešit. Nechává je, aby vybírali ze širokého spektra herních situací optimální řešení. Jsoukonfrontováni s modelovým řešením a je jim dán prostor pro analýzu postupů, z nichž finálně vybírají ten efektivnější.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky ke kultivovanému projevu, nespisovné a vulgární výroky při hrách nepřehlíží a ve spolupráci s žáky se snaží navodit správnou sportovní atmosféru. Učitel v hodinách vytváří dostatek prostoru pro diskusi o nových trendech daného sportovního odvětví, žáci obhajují vlastní názory a to nejen teoreticky, ale i prakticky. Pomocí nákrešů taktických variant herních situací, učí žáky porozumět jiným komunikačním prostředkům (nákrešy zónové či osobní obrany, biomechanika jednotlivých cviků). Nonverbální komunikace je jednou z hlavních forem dorozumívání v sportovním prostředí, učitel seznámí žáky se základními posunky, které jim umožní velmi rychle a zároveň plošně sjednotit taktické strategie řešení konkrétních herních situací.

Kompetence sociální a personální

Učitel se snaží být osobním příkladem a vede žáky ke kvalitním výkonům, snaží se o zpětnou vazbu a sebereflexi žáka. Vede žáky k vytvoření pozitivního vztahu ke sportu a pohybu obecně, proto učitel oceňuje nejen faktické výsledky, ale především osobní vklad a snahu. Učí žáky spolupráci v týmu, toleranci a odpovědnosti za vlastní rozhodnutí.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky ke zdravému životnímu stylu. Poukazuje na úzkou provázanost zdraví a pohybu, otevřeně vysvětluje nutnost správné životosprávy, pitného režimu a stravovacích návyků.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k odhalení možných rizik, která daný sport či cvik představují, a učí tato rizika odstraňovat. Žáci jsou vedeni k správné a kvalifikované dopomoci, která nebezpečí zranění u náročnějších cviků minimalizuje. Učitel vyžaduje na žácích, aby při přípravě náradí či cvičebních pomůcek vždy před cvičením kontrolovali jejich funkčnost a nezávadnost.

1. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • neohroží při hodinách tělesné výchovy bezpečnost svou ani svých spolužáků; • poskytuje správnou dopomoc při cvičeních;	Úvod <ul style="list-style-type: none"> • seznámení s bezpečností a organizací Tv Seznamovací úvodní soustředění <ul style="list-style-type: none"> • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu, postup v případě dopravní nehody • ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy, terorismus klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí • přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si svůj aktuální fyzický stav a zdatnost v kontextu ostatních žáků;	Průprava <ul style="list-style-type: none"> • testování pohybových dovedností a fyzické zdatnosti	
	<ul style="list-style-type: none"> • využívá sílu, obratnost a ohebnost při gymnastických cvičeních; • na základě získaných pohybových schopností žák provádí gymnastická cvičení;	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • úvod do gymnastiky • organizace a bezpečnost • vhodná výstroj • hygiena • průpravná gymnastická cvičení (cvičení s náčiním a na náradí)	

<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyby, získává ohebnost, pružnost a sílu; • zvládá základní techniku pro kotoul vpřed i vzad, stoj na rukou; • ovládá základní metodiku přeskočku, odrazy a dopady, dovede poskytnout dopomoc; • dovede jednoduché cviky na jednotlivých nářadích; 	Sportovní gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • prostná cvičení • akrobacie • přeskoky • cvičení na nářadí 	OSV Osobnostní výchova * Rozvoj sociální * Rozvoj morální
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje své pohyby • v esteticky hodnotném projevu; • provádí cvičení v doprovodu hudby; 	Rytmiická gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • cvičení na hudbu, aerobik, tance (dívky) 	
<ul style="list-style-type: none"> • dovede zařadit vhodná relaxační a kompenzační cvičení po předchozí fyzické námaze; • uvědomuje si správné držení těla; 	Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> • cvičení s míči (overbal, fitbal) • strečinková a protahovací cvičení • relaxační a kompenzační cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí sílu, vytrvalost, pohyblivost a ohebnost; • vnímá důležitost vlastního fyzického rozvoje v kontextu zdravého životního stylu; 	Posilování <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj pohybových schopností a dovedností 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí svou rychlost a vytrvalost; • užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence; • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách; 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • běžecká abeceda • vytrvalostní výběhy do přírody • sprinterská cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • používá atletické názvosloví; • osvojí si základy technických disciplín; • uvědomuje si nutnost správné techniky pro kvalitní výkon; 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • skok daleký – průprava • hod granátem – průprava 	
<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje základní motorické dovednosti; • zvládne komplexnější pohybové úlohy; 	Drobné hry s netradičním zaměřením <ul style="list-style-type: none"> • drobné hry – průpravná cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a následně používá naučené herní činnosti; • chápe a aplikuje hru jako účinný způsob tělesné i duševní relaxace; • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným; 	Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> • volejbal • seznámení s pravidly volejbalu • technicko–taktická průprava volejbalu • herní činnosti obranné a útočné • modifikovaná herní cvičení • šplh 	OSV Osobnostní výchova * Sociální rozvoj * Morální rozvoj
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní herní činnosti a herní kombinace; 	Fotbal <ul style="list-style-type: none"> • seznámení s pravidly • technicko-taktická příprava fotbalu. • herní činnosti jednotlivce 	

	<ul style="list-style-type: none"> • modifikovaná herní cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá nově získané poznatky a uplatňuje je při hře; 	Florbal <ul style="list-style-type: none"> • seznámení s pravidly • technicko – taktická příprava florbalu. • herní činnosti jednotlivce • modifikovaná herní cvičení. 	
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže aplikovat sílu a rychlost při herních situacích; 	Házená <ul style="list-style-type: none"> • seznámení s pravidly • technicko-taktická příprava v házené. • herní činnosti jednotlivce • modifikovaná herní cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí rychlost a zlepšuje základní motorické dovednosti, postřeh, herní kreativitu; 	Basketbal <ul style="list-style-type: none"> • seznámení s pravidly • technicko-taktická příprava v basketbalu. • herní činnosti jednotlivce • hra a modifikovaná herní cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s netradičními sportovními hrami. 	Méně tradiční sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> • softbal, frisbee, lakros, streetball 	

2. ročník			
Žák:	Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • při hodinách tělesné výchovy neohrozí bezpečnost svou ani svých spolužáků; • poskytuje správnou pomoc při cvičeních; 	Úvod <ul style="list-style-type: none"> • seznámení s bezpečností a organizací v hodinách tělesné výchovy 	
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si svůj aktuální fyzický stav a zdatnost v kontextu ostatních žáků; 	<ul style="list-style-type: none"> • testování pohybových dovedností a fyzické zdatnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže použít sílu, obratnost a ohebnost při gymnastických cvičeních; • na základě získaných pohybových schopností je žák schopen provádět gymnastická cvičení; 	Úvod do sportovní gymnastiky <ul style="list-style-type: none"> • průpravná gymnastická cvičení (s náčiním a na nářadí) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládne základní modifikace pro kotoul vpřed a vzad; • dovede průpravná cvičení pro stoj na ruce; • koordinuje pohyby, získává ohebnost, pružnost a sílu; 	Sportovní gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • prostná cvičení – zdokonalování a upevňování cviků, metodická řada pro akrobatické prvky • cvičení na nářadí – metodická řada pro přeskok (koza), pro cvičení na jednotlivých nářadích (hrazda, bradla, kladina...) • šplh 	<i>Přesahy:</i> Fyzika (kinetika, základy biomechaniky)

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže koordinovat své pohyby v esteticky hodnotném projevu; • provádí cvičení v doprovodu hudby; • zvládne jednoduché pohybové sestavy; 	Rytmická gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • cvičení na hudbu, aerobik, tance (jen dívky) 	<i>Přesahy:</i> Hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže zařadit vhodná relaxační a kompenzační cvičení po předchozí fyzické námaze; • provádí nápravné cviky a dokáže zdůvodnit jejich význam; 	Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> • cvičení s míči (overbal, fitbal) • strečinková a protahovací cvičení • relaxační a kompenzační cvičení 	<i>Přesahy:</i> Biologie
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí sílu, vytrvalost, pohyblivost a ohebnost; • chápe důležitost vlastního fyzického rozvoje v kontextu zdravého životního stylu; 	Posilování <ul style="list-style-type: none"> • pokračování rozvoje pohybových schopností 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí svou rychlost a vytrvalost; • odstraňuje nesprávné technické návyky běhu; 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • běžecká abeceda, vytrvalostní výběhy do přírody (formou indiánského běhu či běhu souvislého), možno zařadit i fartlek a drobná sprinterská cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v konkrétních pohybových schématech; • uvědomuje si nutnost správné techniky pro kvalitní výkon; • osvojí si základy technických disciplín; 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • skok daleký – nácvik technik • hod granátem (průprava) • skok vysoký – nácvik různých technik odrazu 	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní motorické dovednosti; • dokáže si poradit s komplexnějšími pohybovými úlohami; 	Drobné hry <ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v herních pravidlech; • zvládá základní přihrávky i způsoby odbití při volejbale; • ovládá a následně aplikuje herní činnosti jednotlivce ve hře či herním cvičení; • chápe hru jako velmi účinný způsob tělesné i duševní relaxace; 	Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> • volejbal • technicko-taktická příprava ve volejbalu • herní činnosti a strategie při hrách 	OSV Osobnostní výchova * Sociální rozvoj
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne základní zpracovávání míče po přihrávce; • ovládá střelbu z místa; • orientuje se ve fotbalové terminologii a pravidlech; 	Fotbal <ul style="list-style-type: none"> • technicko-taktická příprava ve fotbalu • herní činnosti jednotlivce • modifikovaná fotbalová herní cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravidla a taktickou strategii hry; • zvládne zpracovávání a vedení míčku, přihrávky a střelbu; 	Florbal <ul style="list-style-type: none"> • zopakování a prohloubení pravidel a technicko-taktická příprava ve florbalu. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • úlohy jednotlivých hráčů a brankáře 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a následně využívá svých schopností v herní činnosti; • zvládne přihrávky, trojtakt; • chápe hru jako velmi účinný způsob tělesné i duševní relaxace; 	Házená <ul style="list-style-type: none"> • herní činnosti jednotlivce • seznámení s obrannými systémy se zaměřením na zónovou obranu • hra a modifikovaná herní cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní přihrávky, dvojtakt, střelbu z místa, doskakování a blokování; • chápe hru jako velmi účinný způsob tělesné i duševní relaxace; 	Basketbal <ul style="list-style-type: none"> • prohloubení pravidel • herní basketbalové strategie 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá netradiční sportovní hry. 	Méně tradiční sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> • softbal, frisbee, lakros 	

3. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím; • neohrozí v hodinách tělesné výchovy bezpečnost svou ani svých spolužáků; • poskytuje správně dopomoc při cvičeních; • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech; 	Úvod <ul style="list-style-type: none"> • seznámení s bezpečností a organizací Tv • zdravá výživa • první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách 	Integrováno učivo ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si svůj aktuální fyzický stav a zdatnost v kontextu ostatních žáků; 	<ul style="list-style-type: none"> • testování pohybových dovedností a fyzické zdatnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže aplikovat sílu, obratnost a ohebnost při gymnastických cvičeních; • na základě získaných pohybových schopností je schopen provádět gymnastická cvičení; 	Úvod do sportovní gymnastiky <ul style="list-style-type: none"> • organizace a bezpečnost • průpravná gymnastická cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyby, získává ohebnost, pružnost a sílu; • zvládá kotouly, stoj na ruku, gymnastické skoky; • dokáže předvést vlastní jednoduché sestavy; • zvládne přeskoky (koza, švédská bedna); • zvládá cvičení na určených nářadích (dívky – kladina, hrazda; chlapani – bradla, hrazda); 	Sportovní gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • prostná cvičení • cvičení na nářadí – metodické řady pro jednotlivá • nářadí • šplh 	<i>Přesahy:</i> Fyzika (kinetika, základy biomechaniky)

<ul style="list-style-type: none"> • zvládne jednoduché pohybové skladby; 	Rytmická gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • cvičení na hudbu, aerobik, tance (jen dívky) 	<i>Přesahy:</i> Hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže zařadit vhodná relaxační a kompenzační cvičení po předchozí fyzické námaze; 	Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> • cvičení s míči (overbal, fitbal) • strečinková a protahovací cvičení • relaxační a kompenzační cvičení 	<i>Přesahy:</i> Biologie
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí sílu, vytrvalost, pohyblivost a ohebnost; • chápe důležitost vlastního fyzického rozvoje v kontextu zdravého životního stylu; 	Posilování <ul style="list-style-type: none"> • pokračování rozvoje pohybových schopností 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí svou rychlost a vytrvalost; • odstraňuje nesprávné technické návyky běhu; • chápe klíčové zdravotní aspekty pravidelné aerobní zátěže na svalový, nervový i kardiovaskulární systém; 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • běžecká abeceda, vytrvalostní výběhy do přírody (formou indiánského běhu či běhu souvislého), fartlek - drobná sprinterská cvičení • seznámení s různými tréninkovými metodami 	
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v konkrétních pohybových schématech; • uvědomuje si nutnost správné techniky pro kvalitní výkon; • osvojí si základy technických disciplín 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • skok daleký • vrh koulí (technika odhodu z místa) • skok vysoký (nácvik správného odrazu, prohloubení techniky „nůžky“ a flop) 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní motorické dovednosti; • dokáže si poradit s komplex. pohybovými úlohami; 	Drobné hry <ul style="list-style-type: none"> • mobilizační hry dynamického charakteru 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a následně používá naučené herní činnosti; • chápe a aplikuje hru jako účinný způsob tělesné i duševní relaxace; • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným; • zvládá pravidla jednotlivých míčových sportů, využívá naučených taktických strategií; • dovede posoudit provedení své herní činnosti a postupně odstraňuje své nedostatky; • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva; • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka i organizátora; 	Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> • volejbal • fotbal • florbal • házená • basketbal 	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace * Spolupráce a soutěž

• ovládá netradiční sportovní hry.	Méně tradiční sportovní hry • softbal, frisbee, lakros (zařazovány fakultativně)	
------------------------------------	---	--

4. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • neohrozí bezpečnost svou ani svých spolužáků; • poskytuje správně pomoc při cvičeních; 	Úvod <ul style="list-style-type: none"> • seznámení s bezpečností a organizací Tv 	
<ul style="list-style-type: none"> • je si vědom svého aktuálního fyzického stavu a zdatnosti v kontextu ostatních žáků; 	<ul style="list-style-type: none"> • testování pohybových dovedností a fyzické zdatnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • provádí osvojené pohybové dovednosti na úrovních individuálních předpokladů; • dokáže aplikovat sílu, obratnost a ohebnost při gymnastických cvičeních; • na základě získaných pohybových schopností je schopen provádět gymnastická cvičení; • koordinuje pohyby, získává ohebnost, pružnost a sílu; 	Sportovní gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • prostná cvičení - akrobatické cvičení, kotouly a jejich modifikace, vazby; stoje, rovnovážné polohy a postoje • hrazda - výmyk a další cvičební prvky • bradla • přeskok (švédská bedna, koza) • kladina (chůze, gymnastické skoky, rovnovážné polohy, seskoky) • šplh na laně (návčik techniky smyčky, alternativně možno lézt bez přírazu) 	<i>Přesahy:</i> Fyzika (kinetika, základy biomechaniky)
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje své pohyby v esteticky hodnotném projevu, provádí cvičení v doprovodu hudby; 	Rytmická gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • cvičení na hudbu, aerobik, tance (jen dívky) 	<i>Přesahy:</i> Hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> • usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti; 	Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> • cvičení s míči (overbal, fitbal), strečinková a protahovací cvičení, relaxační a kompenzační cvičení 	<i>Přesahy:</i> Biologie
<ul style="list-style-type: none"> • chápe nezbytnost svého pohybového rozvoje z hlediska estetického i zdravotního; 	Posilování <ul style="list-style-type: none"> • pokračování rozvoje pohybových schopností 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí sílu, vytrvalost, pohyblivost a ohebnost; • chápe důležitost vlastního fyzického rozvoje v kontextu zdravého životního stylu; • rozvíjí svou rychlost a vytrvalost; • odstraňuje nesprávné technické návyky běhu; 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • běžecká abeceda • vytrvalostní výběhy do přírody (formou souvislého běhu či fartleku) • drobná sprinterská cvičení (člunkový běh) 	

<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v konkrétních pohybových schématech; • uvědomuje si nutnost správné techniky pro kvalitní výkon; • osvojuje si základy technických disciplín; 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> • skok daleký - skok závěsnou technikou a technikou kročnou • vrh koulí - technika odhodu z místa, nácvik sunu a technika odhodu po sunu 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní motorické dovednosti; • dokáže si poradit s komplexnějšími pohybovými úlohami; 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • mobilizační hry dynamického charakteru 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a následně používá naučené herní činnosti; • chápe a aplikuje hru jako účinný způsob tělesné i duševní relaxace; • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným; • zvládá pravidla jednotlivých míčových sportů, využívá naučených taktických strategií; • dovede posoudit provedení své herní činnosti a postupně odstraňuje své nedostatky; • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva; • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka i organizátora. 	<p>Volejbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • technicko-taktická příprava ve volejbalu. • (podání vrchní i spodní, přihrávka obouřč vrchem i spodem z místa i po pohybu, nahrávka přes hlavu, smeč) • herní činnosti obranné <p>Fotbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • řešení základních herních situací – přečíslení, standardní situace • hra a modifikovaná herní cvičení <p>Florbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • technicko-taktická příprava ve florbalu • herní činnosti jednotlivce – zpracování míčku po přihrávce, seznámení s různými technikami střelby, obsazování hráče s i bez míčku, činnosti brankáře <p>Házená</p> <ul style="list-style-type: none"> • technicko-taktická příprava v házené • herní činnosti jednotlivce – chytání a zpracování míče, přihrávání oběma rukama, uvolňování s míčem i bez míče, klamání pohybem těla, střelba – ze stoje i z výskoku, trojtakt a zakončení ve vzduchu, střelba po uvolnění, činnosti brankáře <p>Basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • technicko-taktická příprava v basketbalu. • herní činnosti jednotlivce • seznámení s osobní obrana s přebíráním a zónová obrana • hra a modifikovaná herní cvičení 	<p>OSV Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace * Spolupráce a soutěž

5. ročník		
Žák: Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • neohrozí bezpečnost svou ani svých spolužáků; • poskytuje správně pomoc při cvičeních; 	Úvod <ul style="list-style-type: none"> • seznámení s bezpečností a organizací tělesné výchovy 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si svůj aktuální fyzický stav a zdatnost v kontextu ostatních žáků; 	<ul style="list-style-type: none"> • testování pohybových dovedností a fyzické zdatnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže aplikovat sílu, obratnost a ohebnost při gymnastických cvičeních; • na základě získaných pohybových schopností je schopen provádět gymnastická cvičení; • provádí akrobatické cviky na úrovni individuálních předpokladů; 	Sportovní gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • prostná cvičení • cvičení na nářadí (hrazda, přeskok - kůň, švédská bedna, koza) • kladina - zdokonalování prvků z předchozích ročníků a jejich provedení ve vazbě • šplh na laně (nácvič techniky smyčky) 	<i>Přesahy:</i> Fyzika (kinetika, základy biomechaniky)
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže koordinovat své pohyby v esteticky hodnotném projevu; • provádí cvičení v doprovodu hudby; 	Rytmická gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • cvičení na hudbu, aerobik, tance (jen dívky) 	<i>Přesahy:</i> Hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže zařadit vhodná relaxační a kompenzační cvičení po předchozí fyzické námaze; • hlídá si správné držení těla; • chápe nezbytnost symetrického somatického rozvoje z hlediska estetického i zdravotního; 	Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> • cvičení s míči (overbal, fitbal), strečinková a protahovací cvičení, relaxační a kompenzační cvičení 	<i>Přesahy:</i> Biologie
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí sílu, vytrvalost, pohyblivost a ohebnost; • žák chápe důležitost vlastního fyzického rozvoje v kontextu zdravého životního stylu; 	Posilování <ul style="list-style-type: none"> • pokračování rozvoje pohybových schopností 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí svou rychlost a vytrvalost; • odstraňuje nesprávné technické návyky běhu; 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • běžecká abeceda • vytrvalostní výběhy do přírody (formou souvislého běhu či fartleku) • drobná sprinterská cvičení (člunkový běh) 	
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v konkrétních pohybových schématech; • uvědomuje si nutnost správné techniky pro kvalitní výkon; 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • skok daleký - skok závěsnou technikou a technikou kročnou 	
<ul style="list-style-type: none"> • osvojuje si základy technických disciplín; 	<ul style="list-style-type: none"> • vrh koulí (technika odhodu z místa, nácvič sunu a technika odhodu po sunu) 	

<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v konkrétních pohybových schématech; • uvědomuje si nutnost správné techniky pro kvalitní výkon; • osvojí si základy technických disciplín; 	<p>Drobné hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • mobilizační hry dynamického charakteru 	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje konkrétní postupy vedoucí k potřebné změně pohybových činností; • komunikuje a spolupracuje při pohybových činnostech; • přizpůsobuje svoji činnost dané skladbě hráčů a taktice družstva, komunikuje se spoluhráči, zvládá roli hráče. 	<p>Volejbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • herní činnosti jednotlivce útočné – podání vrchní i spodní, přihrávka obouruč vrchem i spodem, z místa i po pohybu, nahrávka přes hlavu, smeč • herní činnosti jednotlivce obranné – blok, vybírání • v poli, vykrývání prostoru hracího pole 	<p>OSV Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace * Spolupráce a soutěž
	<p>Fotbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • herní činnosti jednotlivce – zpracování míče po přihrávce, vedení míče a obcházení soupeře, přihrávání, střelba z místa i v pohybu, obsazování hráče s míčem i bez míče, řešení standardních situací • hlavní pozornost věnována hře <p>Florbal</p> <p>Házená</p> <p>Basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> • herní činnosti jednotlivce – clonění a pohyb za clonou, obsazování útočících hráčů s míčem i bez míče, doskakování a blokování • osobní obrana s přebíráním a zónová obrana • hlavní pozornost věnována hře 	

6. ročník		
Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, přesahy, souvislosti, poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neohrozí bezpečnost svou ani svých spolužáků; • poskytuje správně pomoc při cvičeních; 	<p>Úvod</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámení s bezpečností a organizací Tv 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si svůj aktuální fyzický stav a zdatnost v kontextu ostatních žáků; 	<ul style="list-style-type: none"> • testování pohybových dovedností a fyzické zdatnosti 	

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže aplikovat sílu, obratnost a ohebnost při gymnastických cvičeních; • na základě získaných pohybových schopností je žák schopen provádět gymnastická cvičení; • usiluje o pohybové vylepšení, určí nejdůležitější momenty výkonu, snaží se o dokonalou estetiku a koordinaci pohybu; 	Sportovní gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • prostná cvičení (volné sestavy) • cvičení na nářadí (hrazda, bradla, přeskok, kladina, volné sestavy) • šplh na laně (šplh bez přírazu) 	<i>Přesahy:</i> Fyzika (kinetika, základy biomechaniky)
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže koordinovat své pohyby v esteticky hodnotném projevu; • provádí cvičení v doprovodu hudby; 	Rytmická gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • cvičení na hudbu, aerobik, tance (jen dívky) 	<i>Přesahy:</i> Hudební výchova
<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje vhodná relaxační a kompenzační cvičení po předchozí fyzické námaze; 	Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> • cvičení s míči (overbal, fitbal), strečinková a protahovací cvičení, relaxační a kompenzační cvičení 	<i>Přesahy:</i> Biologie
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí sílu, vytrvalost, pohyblivost a ohebnost; • chápe důležitost vlastního fyzického rozvoje v kontextu zdravého životního stylu; 	Posilování <ul style="list-style-type: none"> • pokračování rozvoje pohybových schopností 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí svou rychlost a vytrvalost; • odstraňuje nesprávné technické návyky běhu; 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • běžecká abeceda • vytrvalostní výběhy do přírody (formou souvislého běhu či fartleku) • drobná sprinterská cvičení (starty z poloh, vějíř a podobně) • intervalový trénink 	
<ul style="list-style-type: none"> • zdokonaluje se v konkrétních pohybových schématech; • uvědomuje si nutnost správné techniky pro kvalitní výkon; 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • skok daleký - skok závěsnou technikou a technikou kročnou • vrh koulí (technika odhodu z místa, nácvik sunu a technika odhodu po sunu) 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základní motorické dovednosti; • dokáže si poradit s komplexnějšími pohybovými úlohami; 	Drobné hry <ul style="list-style-type: none"> • mobilizační hry dynamického charakteru 	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a následně používá naučené herní činnosti; • zvládá pravidla jednotlivých míčových sportů, využívá naučených taktických strategií; • dovede posoudit provedení své herní činnosti a postupně odstraňuje své nedostatky; • chápe a aplikuje hru jako účinný způsob tělesné i duševní relaxace; 	Sportovní hry <ul style="list-style-type: none"> • volejbal • fotbal • florbal • házená • basketbal • hry, utkání a soutěže 	OSV Osobnostní a sociální výchova * Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti * Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů * Sociální komunikace

<ul style="list-style-type: none"> • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným; • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva; • přizpůsobuje svoji činnost dané skladbě hráčů a taktice družstva, komunikuje se spoluhráči, zvládá roli hráče; • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka i organizátora. 		<p>* Spolupráce a soutěž</p>
---	--	------------------------------

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla hodnocení žáků

Ve výchovně vzdělávacím procesu je stanoveno hodnocení klasifikací průběžnou a celkovou. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení výsledků a projevů žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech. Celková klasifikace žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech se uskutečňuje na konci prvního a druhého pololetí formou vysvědčení.

6.1.1 Způsob hodnocení:

Hodnocení studijních výsledků žáků na vysvědčení

Hodnocení studijních výsledků žáků na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací, která je v souladu s ustanovením podle paragrafu 3 odst. 1 vyhlášky č. 13/2005 Sb.; klasifikační stupně jsou:

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje v souladu s ustanovením § 3 odst. 4 vyhlášky č. 13/2005 Sb. stupni:

Prospěl(a) s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Prospěl(a), není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Neprospěl(a), je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Maturitní zkouška

Zákon definuje povinnost žáka absolvovat na závěr studia státní část maturitní zkoušky a její školní část. Podmínky a zajištění odpovídají Zákonu č. 561/2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném i jiném vzdělávání a příslušným prováděcím předpisům.

Hodnocení chování

Při hodnocení chování je využito třístupňové stupnice:

1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé.

Pravidla chování jsou specifikována ve vnitřním řádu školy.

[Školní řád](#) Gymnázia Na Vítězné pláni je přílohou ŠVP.

Průběžné hodnocení studijních výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace jsou průběžnou činností celého klasifikačního období. Žáci jsou na jeho počátku seznámeni se způsoby a kritérii hodnocení, vyučující během hodnocení uplatňuje přiměřenou náročnost a přihlíží k věkovým zvláštěm žáků.

O klasifikaci jednotlivých žáků si vyučující vede vlastní záznamy tak, aby byl schopen podat informaci o frekvenci a struktuře hodnocení. Povinná dokumentace vychází z pokynů ředitele školy a příslušné legislativy.

Podrobné rozpracování hodnocení žáků je obsaženo v [Klasifikačním řádu](#) Gymnázia Na Vítězné pláni, který je přílohou ŠVP.

Rodiče či zákonní zástupci žáka jsou informováni o prospěchu a chování žáka dvakrát ročně na třídních schůzkách, průběžně prostřednictvím internetových stránek a kdykoliv ve škole po domluvě s vyučujícím.

6.1.2 Kriteria hodnocení

Hodnocení z pohledu žáka

Hodnocení z pohledu žáka má tyto základní cíle:

1. poskytnutí zpětné vazby žákovi o zvládnutí předepsaných výstupů,
2. motivace žáka k zjišťování nedostatků a jejich odstraňování,
3. poskytnutí zpětné vazby o úrovni prokázaných vědomostí a schopností vzhledem k svým vrstevníkům.

Hodnocení z pohledu učitele

Základním cílem je ověřit efektivitu výuky a porovnat výkony žáků v rámci skupiny, třídy, školy; naučit žáky objektivně hodnotit svou práci a dát návod k odstraňování chyb a nedostatků.

Základní kritéria, o která se opírá hodnocení:

aktivita v hodinách i mimo ně, včasné plnění úkolů, dobrovolná činnost nad rámec běžných povinností,
zvládnání výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů stanovených osnovami,
schopnost aplikace daných poznatků a uplatňování mezipředmětových vztahů,
snaha o odstraňování chyb a jejich minimalizace,
úroveň prezentace poznatků z hlediska jazykového i odborného,
schopnost spolupráce se spolužáky a vyučujícími,
zvládnutí metod samostatné práce,
kvalita a rozsah získaných kompetencí.

6.2 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy (autoevaluace školy) slouží k systematickému posuzování činnosti školy a výsledky evaluace slouží jako zpětná vazba, jejímž prostřednictvím jsou nastavovány kroky vedoucí k efektivnímu procesu výuky. Vlastní hodnocení školy provádějí účastníci vzdělávacího procesu – vedení školy, učitelé, žáci. Hlavním cílem je zhodnocení stavu školy, jak školní vzdělávací program podporuje práci žáků a učitelů, jaké je prostředí, v němž se výuka realizuje.

6.2.1 Oblasti autoevaluace

Oblast: Podmínky vzdělávání

Cíl	Dílčí cíl	Kriterium	Nástroje	Časové rozvržení
příjemná, inspirativní a dobře vybavená škola	ověřit materiální vybavení školy	spokojenost žáků a rodičů	dotazníky pro žáky	1 x ročně
	vysoká úroveň práce vedoucích pracovníků			

Oblast: Průběh vzdělávání

Cíl	Dílčí cíl	Kriterium	Nástroje	Časové rozvržení
kvalitní, zajímavá, pestrá a tvůrčí výuka	široká paleta metod	spokojenost žáků	dotazníky pro žáky	1 x ročně
	kvalitní naplňování obsahu ŠVP	kvalita výsledků	hospitační činnost	průběžně
	vzdělávání učitelů		výsledky vzdělávání	1 x ročně srovnávací testy

Oblast: Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Cíl	Dílčí cíl	Kriterium	Nástroje	Časové rozvržení
podpora nadaných i problémových žáků, spolupráce školy a jiných subjektů při vzdělávání	podpora nadaných a mimořádně nadaných žáků	kvalita výsledků žáků	srovnávací testy	průběžně
	podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	spokojenost rodičů a žáků s klimatem školy	výsledky soutěží	1 x ročně
	minimalizovat sociálně patologické projevy			
	spolupráce s organizacemi při vzdělávání	spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou	dotazníky na zjišťování sociálních a patologických jevů	dle potřeby školy a výchovného poradenství
			profesní testy žáků	1 x za studium

Oblast: Výsledky vzdělávání žáků

Cíl	Dílčí cíl	Kriterium	Nástroje	Časové rozvržení
úspěšný, vzdělaný žák, vybavený příslušnými kompetencemi	posoudit studijní výsledky žáků	kvalita výsledků	klasifikace srovnávací testy	průběžně
	zvládnutí výstupů ŠVP	výsledky maturitních zkoušek	maturitní zkoušky	1 x ročně
	absolvování studia s co nejlepšími výsledky	úspěšnost přijetí na vysoké školy	statistika	1 x ročně
	zvládnutí klíč. kompetencí	úspěch žáků	statistika výsledků soutěží	

Oblast: Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíl	Dílčí cíl	Kriterium	Nástroje	Časové rozvržení
vytvoření podmínek pro ekonomicky efektivní chod školy a podnětné prostředí pro vzdělávání nejen žáků, ale i učitelů	spokojenost a uplatnění absolventů	převažující pozitivní hodnocení	dotazník	dle potřeby školy
	získat objektivní obraz školy			
	profesní růst učitelů			

Oblast: Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Cíl	Dílčí cíl	Kriterium	Nástroje	Časové rozvržení
naplňování záměrů ŠVP	zájem žáků, rodičů o školu	spokojenost žáků, rodičů i učitelů	dotazník pro žáky, absolventy, rodiče a učitele	1 x ročně (žáci) (rodiče, absolventi)

Dotazníky a analýzy

	1.rok	2.rok	3.rok	4.rok	5.rok	6.rok
Dotazník pro žáky	X	X	X	X	X	X
Výroční zpráva školy	X	X	X	X	X	X
Srovnávací testy	X	X	X	X	X	X
Statistiky (maturitní zkoušky, výsledky soutěží, projektů a veřejné činnosti školy)	X	X	X	X	X	X